

Délibáb

SZÁM

20
ALLÉR

NEMZETI SZINHÁZ
JÁVOR PÁL
LUDAS MATYI
(Wellesz felv.)

Nincs
tással
sebb-
ibája
bár-
echa-
zetet
k-sok
ára a
veze-

N

vett
ümel-
esten
hető.
ában

RÁDIÓMŰSOR
MÁJUS 22-16-IG

Karácsonyra vette meg

nekem apukám ezt a gyönyörű könyvet. Kitűnően mulattam a **Rákosi fiúk** vidám kalandjainak leírásán. Ez volt a legszebb karácsonyi ajándékom.

Havas Zsigmond : Rákosi fiúk c.
könyvének ára díszes kötésben 2 P 50f

Ugyanebben a sorozatban jelent meg :

Kipling: A három kópé, ára 2 P 50f

Debreczeni : Az első féldió 1 P 50f

A könyveket a vételár előzetes beküldése ellenében bérmentve szállítjuk. Utánvétellel való küldés a szállítást megdrágítja. A könyvek megrendelhetők a vételár előzetes beküldése ellenében

DÉLIBÁB KIADÓHIVATALÁBAN
BUDAPEST, VII, DOHÁNY UCCA 12

A BÜVÉSZET TITKAIT LESHETI EL A BÜVÉSZET

című könyvből, mely több mint 160 bűvészmutatvány leírását tartalmazza. Bárki utánacsínálhatja a legnevesebb bűvészek elképesztő mutatványait, Villmann, Hermann tanár, Becker, Bellachini útmutatásai alapján. **Ára bérmentve 3 pengő 50 fillér.**

Megrendelhető a Délibáb kiadóhivatalában Budapest, VII, Dohány ucca 12, az összeg előzetes beküldése ellenében.

ÖRÖKKÉ ÉLNEK

a gyermekvilág fantáziájában Verne Gyula kalandos regényeinek alakjai. Sok-sok évtized pergett le a regények megírása óta, de a technika tökéletesedésének mai korszakában ugyanolyan érdeklődéssel fordul az ifjúság Verne könyvei felé, mint évtizedekkel ezelőtt, amikor még senki sem sejtette, hogy Verne sok-sok álmát a tudomány élő valósággá fogja varázsolni.

KAPHATÓK A KÖVETKEZŐ MŰVEK:

Strogoff Mihály	ára bérmentve	.....	1 pengő	90 fillér
15 éves kapitány	"	.....	1	90 "
Sándor Mátyás, 2 kötet	"	.....	3	80 "
Grant kapitány, 2	"	.....	3	80 "

Valamennyi könyv egészvásznonba kötve, finom papíron jelent meg, illusztrált kiadásban. Megrendelhető a vételár előzetes beküldése ellenében a Délibáb kiadóhivatalában (Budapest, VII, Dohány u. 12.) Utánvételes küldés a szállítást megdrágítja. Kapható könyvkereskedésekben is.

XIII. évfolyam

Budapest, 1939 március 11

10. szám

20
FILLÉR

Délibáb

Színházi hetilap

Felelős szerkesztő:

BIBÓ LAJOS

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési ár: negyedévre 2 pengő 50 fillér, félévre 5 pengő. Biztosítással kombinálva negyedévre 3 pengő 42 fillér, félévre 6 pengő 84 fillér, egy óra 1 pengő 14 fillér. Egyes szám ára — pályaudvarokon is — 20 fillér. Németországban Rm. — 20, Jugoszláviában 3.— dinár, Romániában 8 lei, Cseh-szlovákiában K. 1.50, Olaszországban 1 lira 40 centesimo, Franciaországban 2.— Frs. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII, Dohány ucca 12. Telefón: 14-23-39, 14-23-50. Postatakarékpénztári befizetési lap száma: 9244.

Ignácz Rózsa, „az ismeretlen szerző”, akinek a Vigszínház mutatja be legközelebb az „Ezer hold pipacs” című szindarabját (Várkonyi foto)

Tavaszi sör

A hölgy, akivel egy műhelyben dolgozom, túlzott gyengétségében mit sem törődve azzal a csakugyan alig számbavehető körülménnyel, hogy húszéves korkülönbségünkön nyugodtan az apja lehetnék, kedves előzékenységgel elkísért a legközelebbi uccakereszteződésig és ott az öntudatos mai lányok elszánt közvetlenségével és dermesztő természetességével rámemelte búzavirágkék szemét: — Nos, nem jössz?

A kérdést harmadszor tette föl és én bánatos udvariassággal harmadszor mondtam nemet. Március van ugyanis és a városban — mint minden évben — az idén is kitört a tavaszi sörház. Ami kocsmá, vendéglő meg étterem működik, az valamennyi kirakta a cseréggel koszorúzott söröshordót és a népek sóvár vágyakozással nyalják körül szájuk szélét a csábító reklám láttán. Vendéglős barátom már a múlt héten elhozott. Bevonszolt söntésébe és így beszélt: — Nézz körül és öt perc alatt megállapíthatod, mit változott az utolsó két évtized alatt a világ. Nézz körül: vendégeim hatvan százaléka nő. Ne mosolyogj. Vendéglőm a hölgyek kegyén él és virágzik. A nők most kezdik az életet, most élik önállóságuk és függetlenségük hőskorát. Feszülnek a kíváncsiságtól. Bármerre tekintesz: iparos, kereskedő, étterem, mozi, színház, ma kivétel nélkül a hölgyek és kereső nők után él. A komoly fogyasztó nő. A férfiak csüggedtek és leverték, jóllaktak mindennel, ami egyszerű, tiszta örömet az élet nyújt. Viszont a hölgyek frissek, egészségesek, lelkesek és őszintén élveznek mindent.

Imígyen barátom, aki télen orjalevessel, tavasszal sörrel, ősszel musttal édesgeti üzemebe a fogyasztót. Valljuk be: a szerepek csakugyan megcserélődtek. A férfi koravén, fanyar és nem leli többé semminek sem az ízét. A hangulatot és csalóka képet, vagyis prózai értelemben a forgalmat a nők csinálják és irányítják. A nyilvános helyek többségét ők teszik. A statisztikai adatgyűjtés még nem tart ott, hogy hiteles számokkal igazolja a tényt és állítást, nyugodtan megállapíthatjuk azonban, hogy egy idő óta többet költenek, mint mi keszeg férfiak. Súlyosbítja a helyzetet, hogy nem élnek pótszerekkel. Imádják a valódit, ami mindig drágább a talminal. Bolondjai a rendkívülinek, akár egy hitvány kalapról, akár egy dómnak beillő lakásocskáról van szó. Nekik ugyanis van szívük, nekünk már nincs. Ők most kezdenek fiatalodni, mi meg már régen öregsünk.

Csak bámulni lehet igazán a drágákat.

(b. l.)

Déliháti

Ludas Matyi

Pethes Sándor, Makláry Zoltán, Abonyi Géza, Jávor Pál (M. F. I. felv.)

Zenés népi játék. Ez a műfajmeghatározása Dékány András *Ludas Matyi* című darabjának, a Nemzeti Színház újdonságának. Zenés népi játék, de sokszor átesap a vígopera, a balett, a bohózat, a népszínmű, a vígjáték, sőt az operett berkeibe is — sokszor kacérkodik falukutatással, szociológiával, más oldalról pedig a népmese tarka és örökké bájos együgyűségeivel. De végeredményben, kegyeletes kézzel ügyel, nehogy megtagadja Fazekas Mihálynak, az eredeti *Ludas Matyi* költőjének egyenes és szókimondó szándékait, — vagy a régi Népszínháznak — ne feledjük, annak épületében vagyunk — hagyományait.

Ludas Matyi szegény parasztsiheder. Mint jól tudjuk, *Döbrögi* Gábor földesúr huszonötöt veret rá jogtalanul, mert a fiú nem adja olcsón a libáit. A megalázott s ezenfelül egyetlen vagyonától, libáitól megfosztott fiú bosszút esküszik: „*Háromszor veri ezt kenden Ludas Matyi vissza*”. Először mint talján ács tér be *Döbrögi* újonnan épülő kúriájába, eltávolítja a cselédséget, s megveri

Olty Magda, Matány Antal

Délihál

ségében
énnyel,
kedves
és ott
termé-
össz?

zal har-
— mint
endéglő
orúzott
szélét
hozott.
c alatt
Nézz
glóm a
ost élík
áságtól.
az, ma
nyasztó
yszerű,
gesek,

összel
kugyan
ek sem
orgal-
eszik.
okkal
gy egy
zetet,
ább a
r egy
ekünk
zünk.

b. 1.)

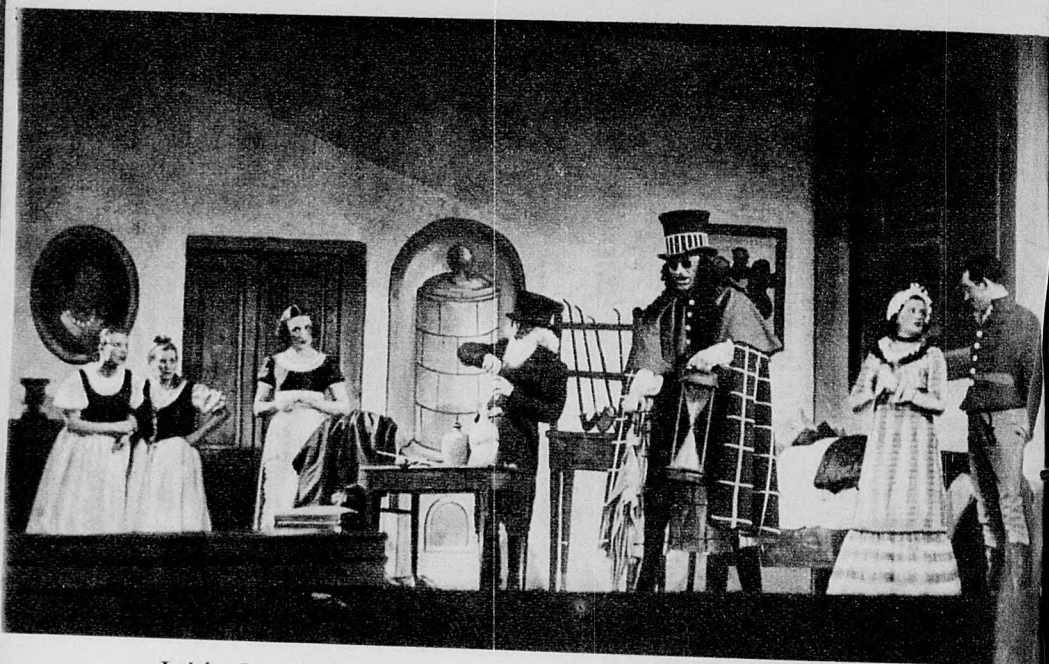
Délihál

a földesurat — másodsor mint tudós doktor, aki a beteg *Döbrögit* jön gyógyítani, harmadsor (Dékány feldolgozásában) mint betyár, amikor *Döbrögit* meglesi elhagyott tanyáján. Ennyi változtatás a *Fazekas*-szövegen indokolt. Ott ugyanis Matyi útközben, kocsijában éri utól a földesurat. Ez színre alkalmazhatatlan jelenet lett volna.

Kazinczy annakidején, mikor *Fazekas* megküldte neki bírálatra a *Ludas Matyi*-t,

ván, ami körül az egész voltaképpen forog — a verés elő ne forduljon. Szerző ezt a nyílt színen intézeti el de meg kell vallani, nem igen tehetett mást.

Fazekas életét ismerve és *Ludas Matyija* keserű előhangját olvasva, a szerző figyelmét bizonyára nem kerülte el: ez a kegyetlennek talált játék voltaképpen mennyire a kegyetlenkedés ellen szól. Mivel ezt a szándékot maradéktalanul kihoznia nem igen lehetett,

Lukács Margit, Makláry Zoltán, Jávor Pál, Ághy Erzsi, Pethes Sándor

kifogásolta annak túlerős hangját, darabosságát, s a szerinte durva igazságtételt. Erről lehet vitatkozni. Az eredmény: a közönség minden verési jelenetnél lelkesen tapsol. Az író, ha tehetsége teljét adja is: nem képes *Fazekas* Mihálynak, ennek a nagyon is felvilágosult debreceni európeának a tisztultabb tanításaira kellőleg ügyelni, mert szavát elnyomja az ütlegek szakadatlan puffogása. De erről nem az író tehet. Az író megtett mindent a helyzet enyhítésére. Így pl. *Ludas Matyi* a harmadik verést hajlandó volna elengedni *Döbröginék*, ha az jobbágyaival a jövőben emberségesebben bánná, viszont, akárhogy: elképzelhetetlen ezt a tárgyat megírni anélkül, hogy amiről szó

korszerű szavakat adott *Ludas Matyi* szájába.

Legsikerültebb mindenképpen *Döbrögi* félelmesen-nevetséges alakja. Néha a „Hovanscsina” híres orosz deszpotája áll előttünk, néha a népmesebeli gonosz emberevő, aki nem tudja elviselni, hogy az emberek vidámak legyenek és szeressék egymást. „Mindenki megőrült?” — kiált fel egyszer. „Mindenki szereti egymást?” *Abonyi* maszkja — a *Fazekas*-féle *Ludas Matyi* első, bécsi kiadásának címképe nyomán — remekbe készült. Ebédjelenetében *Volpone*, *Falstaff* és *Jedermann* — magyarban.

Jávor felnőtt *Ludas Matyijához* méltón sorakozik *Dévényi* László suhanc *Ludas*

Déliabál

orog —
a nyílt
vallani,

Matyija
gyelmét
tlennek
kegyet-
ndéket
hetett,

Matyija. Megérteti az emberrel, miért nem lehetett Matyi odahaza más, mint léhűtő. Major Tamás a falu bolondjának kis szerepében ismét kitűnő volt. Véresen emberi.

országban lakodalom, a párok vidám táncra perdülnek és lemegy a függöny. A mesészerűséget hangsúlyozó díszleteket *Pekáry István* tervezte, a *Petruska* balett-hangula-

Lukács Margit,
Jávor Pál
(Wellesz felv.)

Nem lehet nevetni rajta. A bohózszerűséget viszont *Pethes* tutyimutyi kasznárja és *Ághy Erzsébet* vénkisasszonya képviselik, akikből egy pár lesz. *Ludas Matyi* csupa boldogságot teremt. Ő adja össze a daliás huszártisztal még *Döbrögi* szépséges unokahugát, no meg a *Zsófi* leányzót is. Hetedhét-

tát árasztó vásárjelenet táncát pedig *Bordy Bella* tanította be. A játék ízes, pattogó, rímesei *Liszt Nándor* tollát dicsérik. *Laurisin Miklós* kísérőzenéje pompás, kifejező és magyar. Lúd, szamár, puli — kedves ötlet. De egyetlen darabban mintha sok volna.

r. a.

Délibáb

7

A Főméltóságú Kormányzói Pár jelenlétében került színre a Kamaraszínházban századszor Herezeg Ferenc nagysikerű „Az utolsó tánc” című színdarabja. A Főméltóságú Kormányzói Pár a páholyban. Alsó kép: Házi ünnepség a színpadon a második felvonás után. Középen Herezeg Ferenc. Jobbra Rajnai Gábor, Bajor Gizsi, Petheő Attila, Hóman Bálint kultusz-miniszter. Balra Szabó Margit és Németh Antal igazgató (Schäffer felvétel)

TITK
RÓ, A
SÖT

10
Né
— v
szính
titkár
a vas
mint
harc
vigil
fróle
után
bírtol
rends
mégis
asztal
nevű
kat a
len é
színp
gatók
szer
kerül
eszter
titkos
mesel
vitte
Éppe

Dé

**TITKOS DRÁMA-
ÍRÓ, AKI KILÉP A
SÖTÉTSÉGBŐL**

IGNÁCZ RÓZSA ELSŐ DARABJÁRÓL, AZ „EZER HOLD PIPACS“-RÓL

Néhány nappal ezelőtt — mint ismeretes — vaskos postacsomag érkezett a *Víg-színház* igazgatóságának címére. A színház titkári hivatalában előre tudták, mi van a vaskos postacsomagban. Mi lenne más, mint szindarab. Dráma öt felvonásban a harcias Zsigmond királyról vagy szellemes vigjáték három felvonásban a szegény gépfőleányról, akit szívetdobogató előzmények után feleségül vesz a bankigazgató (föld-birtokos). A postán érkező szindaraboknak rendszerint ez a tartalmuk, de ennek ellenére mégis odakerülnek szépen a dramaturg asztalára. Mert igaz ugyan, hogy az ismert nevű írók személyesen hozzák el darabjaikat a színházhoz, igaz ugyan, hogy az egyetlen épkezláb ötletet eláruló vigjátékot a színpadi ügynökségek találják a színgazgatók elé, de hátha egyszer, egyetlen egyszer a postán érkező darab is író kezéből kerül ki. Ilyen véletlen egyszer esik meg ezer esztendőben. Hiszen tudnivaló, hogy a titkos drámaírók magába az írásba szerelmek és vérbeli titkos drámaírók még nem vitte odáig, hogy műve előadásra kerüljön. Eppen ezért nem akart hinni a szemének

Harsányi Zsolt igazgató úr, amikor elolvasta a beküldött darabnak néhány első sorát. Ezt a darabot író írta, még pedig vérbeli író. Már az első betűk életet adtak, hús-vér emberek toppantak elő a darabból, ösztönös tehetség elevenítette meg őket. Olyasvalaki, aki „otthon van” a színpadon, de ezenfelül írni is tud. Darabot írni. Ki küldte be ezt a darabot, ki a szerzője?

Hát ezt bizony nem lehetett megtudni. A szerény szerző elfelejtette nevét darabja elé írni. Csak a cím volt ott a fehér ívpapíron. A cím: „Ezer hold pipacs”.

Vigjáték. A szerző neve se elől, se hátul, se a közepén nem szerepelt a darabnak.

Négyen olvasták el a *Vígszínházban* a darabot. Igazgatók, rendezők, dramaturgok. Mind a négy vélemény egybehangzó volt: ezt a vigjátékot elő kell adni. Ugy, ahogy van, egyetlen betűnyi változtatás nélkül. A szerzőt, az ismeretlen, névtelen szerzőt pedig a föld alól is elő kell keríteni.

Négy napig keresték, kutatták a szerzőt. Nem találták sehol. A negyedik napon megszólalt *Harsányi Zsolt* igazgató úr telefonja. Az igazgató úr saját maga vette fel

Tolnay Klári,
a darab egyik főszereplője

a kagylót. Nem jókedvvel. Egy színigazgatónak van ezer gondja. Most még ennek az „Ezer hold pipacs”-nak a szerzőjét sem tudják megtalálni. Halló, ki beszél?

— Kérem, én néhány nappal ezelőtt beküldtem egy darabot a színházba — hallatszott csengő, női hang a telefonban. — A sorsáról érdeklődöm.

— Mi volt a darab címe?

— *Ezer hold pipacs.*

A telefonáló női hang tulajdonosa, az *Ezer hold pipacs* névtelen szerzője, Ignác Rózsa volt, a Nemzeti Színház nagytehetségű fiatal színésznője, akinek nevét nemcsak a népballadák szerelmei, a rádió sokszáz-ezer hallgatója, a Nemzeti Színház közönsége ismeri, hanem ismeri a magyar regény-piac is.

„Anyanyelve magyar” és „Rézpéz” címen két nagyszerű, komolysikerű regényt írt Ignác Rózsa, aki nemcsak színésznő, regényíró, de anya és elfoglalt feleség is egyszemélyben. Felesége Makkai János országgyűlési képviselőnek, édesanyja egy remek kis legénynek, Makkai Ádámknak. Most, hogy a *Vígszínház* rögtön lekötötte Ignác Rózsa vígjátékát, felkerestük az „Ezer hold pipacs” szerzőjét. Az első kérdés az volt, miért kellett Ignác Rózsnak, két nagyszerű regény szerzőjének, az ismert-névű színésznőnek postán beküldeni darabját a *Vígszínház*hoz.

Ignác Rózsa válasza érdekes és komoly. — Őszinte és igaz kritikát akartam kapni első darabomról. Nem akartam megjelent regényeimre hivatkozni, nem akartam udvarias, enyhített kritikájú választ kapni. Megírtam ezt a darabot és jónak tartottam, de elhatároztam, hogy ítéletet tartok önmagam felett. Hátha elfogult vagyok magammal szemben. Egy névtelen, teljesen ismeretlen író számíthat arra, hogyha kissé nyersen is, de megkapja képzelt vagy tényleges képességeire a kritikát. El sem mondhatom, milyen boldog voltam, hogy az „ismeretlen szerző” első darabját lekötötte a *Vígszínház*.

10

— Egy éve motoszkált bennem a téma, de közben mindig akadtak más kötelezettségeim és sajnos, nem tudtam leülni a papír elé. De karácsony előtt, decemberben csaknem szomjasan kezdtem neki a munkának és januárban elkészült a darab.

— Tartalma?

— A magyar föld nagy próbája, a föld-reform. Én teljesen a mában élek, engem mindig a mai problémák érdekelnek. Az „Ezer hold pipacs”-ban néhány olyan ember életét vittem a színpadra, akik össze vannak számszázalékosan kapcsolódva a magyar földdel, a Tiszavidékkel, ezzel a címnek választott ezer holdnyi lángoló pipacsmezővel. Örülök, hogy a darab abban a szereposztásban kerül színre, amelyben elképzeltem. Tolnay Klári egy fiatal, szociális lélekkel telített, volt egyetemi hallgatónt játszik, akit élete a föld emberei közé vitt, Makay Margit paraszti ivadék, de úrisorban nőtt házvezetőnt elevenít meg. Ajtay K. Andor nagyszerű, kemény férfi szerepében kerül elő. Őket és a többi szereplőket láttam magam előtt, amikor a darabot írtam. Jól esik várni már a próbákra is. Különös érzés lesz, amikor ezek az emberek, akik csendes dolgozószobámban születtek meg, testet öltenek majd a színpadon. Már csak ezért is nagy élmény darabot írni.

— Nagyobb élmény, mint darabban játszani?

Ignác Rózsa ezután rövid ideig gondolkodik.

— Azt hiszem, igen. Legalább is nekem, aki az írásban teljesen ki tudom fejezni önmagamot. Az írás rendkívül nehéz munka. Munka a szó legszorosabb értelmében. Ugy meg kell dolgozni az anyagot, a motívumot, mint a szobrásznak vésőjének a márványt. De én boldogan vállalom ezt a munkát, akár regényben, akár színdarabban. Látja, ezért gondolok sokszor arra, hogy talán végleg megmaradok az irodalomnál. Sokat dolgozom, a Nemzeti Színházról fizetés nélküli szabadságon vagyok. Az írás annyira lefoglal, hogy semmi máshoz nincs időm. És még így sem tudok eleget dolgozni. Készülő regényemből száz-húsz gépelt oldal van csak készen. A kiadó már aggasztóan érdeklődik, hogy mi lesz a befejezett regényemmel. Látja, írok, írok és emellett arról sem szabad megfeledkezni, hogy háziasszony is vagyok. Hol maradna hely itt a színésznő számára?

Sajnos, sehol.

Nagyon sokan lesznek, akik sajnálják, hogy Ignác Rózsa egyelőre hűtlenné válik a színpadhoz, de ezeknek szolgáljon vigasztalásul, hogy a rádióban néha-néha mégis végighallgatunk néhány hímes csángó népballadát, mesét, vadrózsát Ignác Rózstól, a színésznőtől. A regényíró Ignác Rózsa könyveit bármikor levehetjük a könyvespolcra, a darabíró Ignác Rózssal pedig remélhetőleg, legalább száz egymást követő színpadon, az „Ezer hold pipacs” tapsviharos előadásai alatt.

György László

Déliabál

m a téma,
kötelezet-
lni a papír
rben csak-
munkának

ja, a föl-
ek, engem
elnek. Az
yan ember
sze vannak
a magyar
a címnek
ó pipa-
abban a
elyben el-
l, szociális
allgatónőt
közé vitt,
e úrisorba
Ajtay K.
szerepében
ket láttam
rtam. Jól-
önös érzés
ik csendes
g, testet
csak ezért

bban járt-

g gondol-

is nekem,
n fejezni
sz munka.
telmében
, a mo-
vésdijevő
alomal ez
zindarab
zor arra
irodalom-
zínházról
. Az írás
hoz nincs
dolgozni.
belt oldai
gasztóan
ett regé-
emellett
m, hogy
dna hely

ajnálják,
né válik
n vigasz-
a mégis
gő nép-
Rózsától,
z Rózsa
könyves-
l pedig
követ.
gszínház
taps-
László

ibáb

Az elmúlt héten a római királyi opera három művésze vendégszerepelt nálunk. Mercedes Capsir koloratúrénekesnő, Pierro Biasini baritonista, Enrico Lombardi lírai tenorista. A vendégeknek igen nagy sikerük volt nemcsak a színpadon, de az életben is. Valósággal elhalmozták őket meghívásokkal, alig győztek eleget lenni a meghívások egy hányadának. A Városi Színház öltözői folyosói, amikor az olaszok itt szerepeltek, úgyszólván járhatatlanok voltak, annyi volt ott is a vendég. Mindenki látni akarta a művészeket — közelebről is. Meg aztán a névalírásgyűjtők szenvedélyes hada is — érthetőleg — megmozdult. Jóformán az összes szünetek részben kihívásokkal,

részben névalírásadásokkal teltek el. Különösen buzgólkodott egy olaszul tudó fiatalember, aki természetesen most minden learatott. A névalíráásokat nemcsak névjegyre, hanem albumba és fényképre is kérte és természetesen meg is kapta többszörösen. Amikor már Mercedes Capsirtól és Pierro Biasinától megkapta a névalíráásokat, a fiatalember odament Enrico Lombardihoz, aki — több ideje lévén — hosszasan elbeszélgetett vele. A fiatalember bücsúzaskor, hogy valami kedveset mondjon, így szólt:

— Még csak azt mondja meg, kedves mester, honnan veszi azt a csodálatos cét.

Enrico Lombardi nevetve felelte:

Enrico Lombardi

Mercedes Capsir

Pierro Biasini

Délibáb

Zsindely Ferenéné
Tüdös Klára
érdekes elő-
adást tartott
az Országos
Iparművésze-
ti Társulatban
a magyar női
ruhadívatról
(M. F. I. felv.)

Bolgár est a
rádióban.
Jankov Boris,
Dr Stvil Stoi-
loff követ,
Nelly Corova,
a bolgár ope-
raház énekes-
nője, Theofa-
ne Colstera
zongoramű-
vész

— Kérem, ezt nekem már nem kell
venni. Nekem ez megvan.

*
Rápolthy Anna, a Nemzeti Színház
nagylehetségű ifjú művésznője legutóbb
azzal lepte meg a színházi világot, hogy
egész estét betöltő szindarabot fejezett be.
A meglepetés annál is nagyobb volt,
mert a színházi világ nem tudott arról,
hogy a kitűnő művésznőnek irodalmi
tervei is vannak és hogy mingyárt
a legnehezebben kezdi. Szindarabot
írni nehéz dolog, ehhez nemcsak írói,
hanem mérnöki tehetség is kell. Akik
olvasták Rápolthy Anna szindarabját,
úgy nyilatkoztak, hogy a művésznő
ebben is tehetséges. Legutóbb egy szin-
házi újságíró járt Rápolthy Annánál,

aki nyilatkozatot kért tőle a darabjáról.
Rápolthy nagyon érdekes nyilatkozatban
vázolta a darab tartalmát és a darab
megírásának körülményeit. Persze nagyon
kedves volt már maga az a körülmény
is, hogy Rápolthy Anna ezúttal
nem színésznő, hanem szerzői minőség-
ben nyilatkozott. Az újságíró meg is
jegyezte tréfásan.

— Művésznő, remélem aztán vissza-
adja a kölcsönt. Maga jön hozzám nyi-
latkozatért, ha majd én meg — Romeót
fogom játszani.

*
A budapesti magánszínházak nem
kezdik pernyi pontossággal az előadást.
Ez érthető, hiszen a város különböző
pontjairól érkező közönséget mégis csak

meg kell várni, illetve ennek a közön-
ségnek kell legalább 10 pernyi időt adni
a megérkezésre és az elhelyezkedésre. Kivét-
elt csak az állami színházak képeznek,
amelyek legfőképpen néhány percel adnak
a késedelemre. Vidéken, illetve a vidék
egy-egy színházaiban természetesen, hogy
még enyhébben veszik a késedelmet, ott
a színháznak gazdasági okokból még
enyhébben kell elbírálni az esetleges
késedelmeket, dacára annak, hogy vidék-
en nincsenek nagy távlatok, amelyek
esetleg akadályozói volnának a pontos
színházbajárasnak. A későnérvéssel
kapcsolatosan Timár József, a Nemzeti
Színház művésze, aki a multkoriban
egyik vidéki városban vendégzerepelt,
a következő történetet mesélte:

Délilából

Néhai N
Színház

darabjában
alkozásban
a darab
sze nagyon
a körül-
na ezúttal
minőség-
meg is
in vissza-
zzám nyi-
Romeót
zak nem
előadást.
különböző
égis csak

— Megkezdődött az előadás, már az első felvonás harmadik jeleneténél tartottak, amikor egy testes úr elkésve robogott be a színházba. Ez még nem lett volna baj, de az úrnak az első sorba volt jegye és az első sornak is a kellős közepébe. Bizony elég zavarólag hatott, amikor a vidéki úr ilyen elkészetten elfoglalta helyét. Pár percre ezután a színpadon olyan jelenet következett, amelyben nagyon halkán kellett beszélnie. A későnjövő testes úrnak úgy látszik rossz füle lehetett, mert még ezt a halk beszédet is igazán csak meghallgathatta volna az első sorból, mégis félhangosan felszólt — kérem egy kissé hangosabban. — Mire egy másik hang megszólal, de az már elég hangosan.

— Maga meg jöjjön egy kissé pontosabban.

*
A Belvárosi Színház társalgójában a napokban iskolai emlékeket újítottak fel a színészek. Mindenkinek volt egy kedves emléke, valami józú története. A legfellemzőbb történettel Bacsfányi Paula vitte el a pálmát. „Nagyon meghültem egyszer és napokon keresztül nem mehettem be az iskolába“, mesélte. „A tanárok persze nem nagyon hisznek a tanulóbetegeknek. Érthető, ha mindig egy kis iskolakerülést sejtenek a betegség ürügye alatt otthonmaradó tanulóban. Ezúttal azonban valóban komoly volt a betegség.

Rápolthy
Anna

Kovács
Károly

a közön-
dőt adni
re. Kivé-
épeznek,
et adnak
a vidék
s, hogy
met, ott
ból még
esetleges
y vidé-
amelyek
pontos
kezéssel
Nemzeti
koriban
zerepell

Néhai Nádai Béla, a Nemzeti Színház örökös tagja és felesége, Tasnády Ilona, a Nemzeti Színház örökös tagja leányának esküvője, Schwetner János dr.-ral, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank titkárával
(Schäffer felv.)

Tilmár
József

Baesányi
Paula

nagyon meghültem, de azért egy szép napon, bár előző éjjel erősen köhögtem, mégis bementem az iskolába.

— Nos, miért mulasztottál kislányom, mi bajod volt? — kérdezte a tanár?

— Kérem szépen, nagyon meghültem, folyton köhögtem.

— És most is köhögysz? — Erre köhögni próbáltam, de hiába, úgylátszik, úgy van olyankor, ha az ember „akar” köhögni, nem nagyon tud.

A tanár erre meg is jegyezte.

— Na, látom már, szerencsére egészen rendben vagy, hisz alig köhögysz.

Mire én az osztály harsogó nevelése közben a következőket mondtam.

— Pedig tessék elhinni, egész éjjel gyakoroltam.“

*

Kovács Károly, a Nemzeti Színház kiváló jellemszínésze nemrégiben ismét odahaza járt szülőfalujában. Arrikor visszatért, komor képpel odaszólt feleségének, Dayka Margitnak.

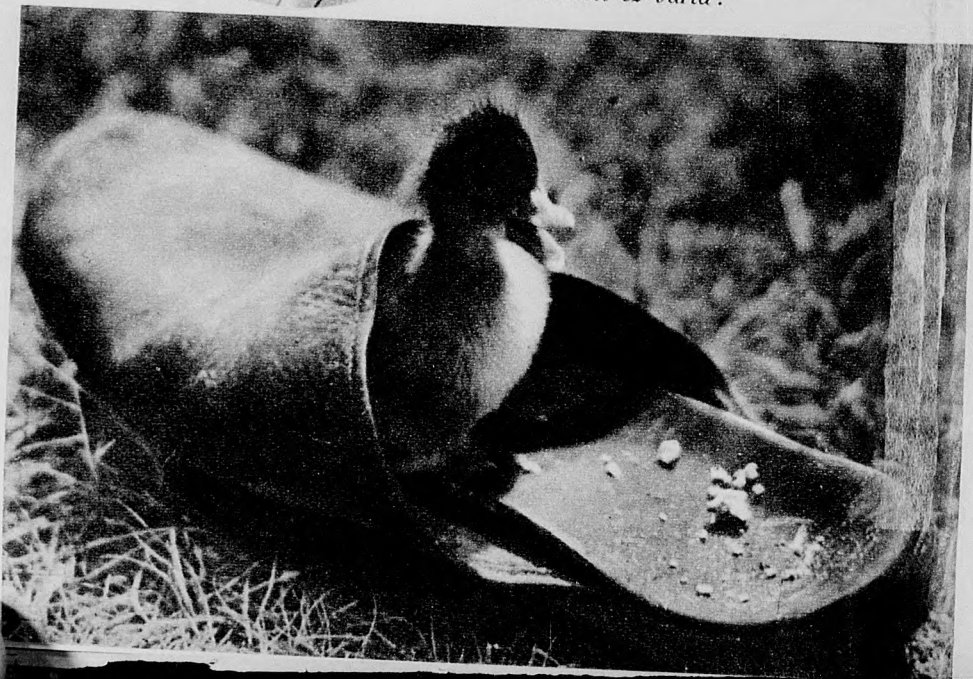
— Ne mondd, hogy nem gondoltam rád. Imádod a kacsapecsenyét, hát tessék, hoztam egy eleven kacsát.

Dayka Margitot egyébként is elhalmozza férjeura apróbb figyelmességivel, következésésképpen kitörő örömmel igyekezett viszonzni ezt a legfrissebb kedvességét.

— Hol a kacsá? — érdeklődött molón.

— Kint a csomag a konyhában.

Dayka Margit rohant ki. A konyhasztalon ez várta:

— C
bankp

Hirt
egy fi
pántol
puffant
volna
tak m
csatol

A b
medt
kabát
kotorá
simult
a mos
nyít.

— E

Néhá
és ny
dolgoz
azt n
dül. E

— L
nyoszó

Háta

— B

A ta
szom
járóját.

alázato

— M

— kez
szívarv

— P

válaszk
gára a
szélt;

— K

tam ró
hozzá.

— L

— S

— T

— H

Dél

Írta: Terescsényi György

— Ostobaság... — révedt maga elé a bankpénztáros. — Nem vehetik észre.

Hirtelen odalépett a páncélszekrényhez, egy fiókba dobta az iratokat s rácsapta a pántolt szárnyakat. A szekrényajtó tompán puffant, mintha messze egy ágyút sütöttek volna el. A hatalmas teremben alig mozgottak már néhányan, elmúlt két óra, szolgák csatogatták seprűiket.

A bankpénztáros eltátotta a száját s dermedt lomhasággal húzta le magáról a munkakabátot. Egyik kezével, oldalt valamerre, kotorászni kezdett a levegőben. Hideg érc simult az ujjai alá. Lenyomta és betántorgott a mosdófülkébe. Megcsavarta a csapot, alányúlt.

— Ez jó — suttogta. — Ez leviszi.

Néhány percig így küszködött, hogy mélyen és nyugodtan lélegzetet vegyen, mert gondolkodni akart. Erőlködve szívta tele tüdejét, aztán erősen kifújta s ettől megint megszédült. Belekapaszkodott a mosdó szélébe.

— Levegő, levegő — ismételte halkán, nyeszörögve.

Miata mögött valaki megszólalt:

— Barna úr?

A takarító volt. Dolgát akarta végezni és szombat lévén, sietett. Sürgette volna előljáróját, de illedelmes maradt s a szolgák alázatos bizalmasodásával fecsegett:

— Mondhatni ez az első szép tavaszi nap — kezdte el. — Csak ne hajigálnák el a szivarvégeket.

— Persze, persze — mormolta a másik válaszképpen és kapkodva rángatta fel magára az uccai kabátját. A szolga tovább beszélt:

— Káros és ártalmas, kérem. Én leszoktam róla. Mondhatni, nagy lelkierő kellett hozzá.

— Lelkierő... az, az — hebegte.

— Szentendrére megyek...

— Tessék?

— Hétfélig pihenőre. A napamék, tetszik

tudni, házat vetek ottan. Mondhatni, csak egy kis kert az egész. Kétszázhusz kvadrát, két szoba, konyha, meg a pince. Kinyitom nekik a szőlőt.

— Kinyitja?

— Kinyitom, kérem. Meg is metszem, mert nem értenek hozzá. Most indul meg, kérem alázatosan, a nedvképződés...

Megmarkolta a sétapálca fogantyúját és kétségbeesve erőlködött, hogy kifürkésze a szavak értelmét.

— Kinyitja... és nedv, nedv... Miért mondotta ezt?

Átcikázott agyán egy szikra. Visszalépett az íróasztalhoz s felrántotta a jobb felső fiókot. A lendület ereje valami nehéz tárgyat is meglódtott s a tárgy tompa koppanással ütődött a szekrény oldalához. Az elfedő papírlapok alá nyúlt, előhúzta.

A szolga abbahagyta a söprést és a csend megöblösödött körülöttük. Az egyenruhás alak két marokra szorította a seprűnyelet, szürke szemgolyói kidülledtek. Meredten nézte a tárgyat, aztán csendesen megint:

— A Géza uccában, novemberben... Én fogtam el, senkinek sem volt ereje pisz-

Nyissa ki az Isten szerelmére...

tolyt rántani. Nem készülnek el az urak a merényletekre... Pedig minden pillanatban várni lehet az ilyen helyen... Én a kijárat-hoz ugrok, mert ott már rohan a gazember... Mondhatni szalad és menekül.

Szólanul rámeredt.

— Igenis, kérem — folytatta amaz. — Akármilyen vad és óvatos az illető. El akar tűnni a pénzzel és lábaiban rángatózik a szaladás. Akkor kell gáncsot vetni neki! Felbukik és le lehet teperni. Mondhatni könynyűszerrel.

— Meddig... meddig még?... — lükettett nyakában az ütőér. Szájiaszéle gyengén, de makacsul rángatózni kezdett... Mosolyogni próbált és térdei összeverődtek. A szolgál még mindig beszélt. Hirtelen eszébe jutott a neve.

— Van magának felesége? (Gehl rajzai)

— Mihalek! Ugy-e Mihalek? — kiáltott rá teljes erőből.

— Igenis — rezzent össze amaz.

— Van magának felesége?

— Van, kérem alássan.

— Gyermekei?

— Kettő.

— És nem dohányzik?

— Leszoktam, kérem alássan.

— Kártyázik?

— Áh! Legfeljebb dalommáriást.

— Lóverseny?

— Soha.

— Iszik?

A köpcös, kopasz emberke oldalra sűnyitotta a fejét. Őszes, nyírott bajusza volt s az álla közepén nagy, lila bibiresók virított.

— Vicces a nagyságos úr — felelte. — Valahová készül ebben a szép időben. Valakihez...

— Eltalálta! — kiáltott fel és belekotort a nadrágzsebébe. Csillogó újveretű kétpengőt húzott elő.

— Ez a magáé.

— Köszönöm alássan.

— És mulasson jól Szentendrén.

— Megpróbálom.

— Igykék egy pohár bort az én, az én... egészségemre.

— Hehe... igenis — hunyorgott és elfente bajuszát.

A bankpénztárosnak tíz lépést kellett megtennie az ajtóig. Szíve vadul kalapált s a lába vastagbűsében remegtek az izmok... „a kijáratnál már fut a gazember”, vilant meg fejében a mondat... Milyen igaza van, csodálatos... alig tudja visszatartani magát. Végig a szönyeges folyosón, a lépcsőkön lefelé... Vigyázva, csak lassan, csak lassan...

Lenn az uccán szemébe csapott a verőfény. Embereiakok imbolyogtak és tág volt a tér.

A túlsó házsor lebocsátott redőnyeit szélid napfény csokolgatta s előtte, a járdaszélen egy autó állott. Fiatál sofőr aludt az ülésen, félrebillent sapkáján ezüstrozetta csillogott.

Nem bírta tovább. Előre vagy hátra, de futnia kellett. Később, sokkal később eszmélt rá, hogy az irányon múlt minden.

Sokan előreszaladnak, ő visszatorpant.

Előbb lépegetve, lábujjhegyen a márványfalú lépcsőházban, aztán gyorsabban, mindig gyorsabban. Az utolsó fordulónál már három lépcsőfokot egyszerre átrepülve. Mihalek éppen a csarnokajtót zárta.

— Nyissa ki, nyissa ki, az Isten szerelmére!

— Mi történt? — riadt fel a szolgál.

— Valamit... valamit elfelejtettem.

A zár kattant, a pénztáros besietett. A fiülében felrántotta a kézipénztár fiókját. Aztán benyúlt a belső zsebébe s előhúzott egy lapos, sárga borítékba burkolt csomagot. Behajította a fiókba.

Ekkor ért háta mögé a szolgál.

— Meg tetszett találni? — kérdezte.

— Meg! — kacagott fel rekedten. — mégsem viszem magammal.

— Nem viszi? Mit?

— Ezt ni!

Előrántotta a revolvért. Megforgatta és megcsillogtatta a hüledező ember arca előtt. Aztán a pisztolyt is belökte a fiókba a csomag után. Bezárta és zsebébe csúsztatta a kulcsot.

— Igenis — hebegte a szolgál értetlenül.

— Kész. Most már zárhat és mehetünk!

Csattogott a hangja. Vidáman, ércesen. parancsolón. A szolgál gallérjába húzta a fejét.

— Mondhatni, éppen ideje is már... Régen elmúlt két óra.

— Elmúlt! — kiáltott fel megegyszer felszabadulva, könnyedén lesietett a lépcsőn.

A fiatalok balettje

A lengyel nemzeti balett és Cieplinsky

Valószínűleg szokatlan ez a beállítás, összeállítás, de elkerülhetetlen, ha megmondjuk, hogy ma, mikor igen kiváló táncosokat van alkalmunk megcsodálni és nagyszerű balett-társaságok járnak a világot, mégis a tánc művészetében valami fáradt ernyedtséget érzékelhetünk. Azelőtt egy-egy híresebb táncosnő viharos magánéletével, és természetesen remek táncaival lázba hozta a világot, beszéltek róla és megnézték. Ma mindez a múlté. A táncosok és táncosnők komoly, visszavonult életet élnek, sokat dolgoznak és minden gondolatuk a művészet. Néhány kivételtől eltekintve — valljuk be — ma nincsenek olyan táncosok, mint például a közelmúltban voltak. Isadora Duncan, Anna Pavlova, Argentina, Nijinszky; meghaltak vagy visszavonultak.

A francia fiatalok éppen ezt a hiányt szeretnék pótolni, amikor társaságukat megalakították. Mindezeig azonban csak egy kedves balett-együttes fejlődött ki, de táncosodákról nincs tudomásunk. A legmeglepőbb azonban, hogy ezek a francia fiatalok — akiknek nagyrésze orosz származású, de legalább is a látszat kedvéért orosz hangzású nevet vett fel, — semmi újat nem hoztak, ellenben visszatértek a régi technikájú

Délibálé

balettre, tüllszoknyácskákat viselnek és annyit „spiccelnek”, amennyit csak tudnak. Persze bemutatnak egész kis történeteket, de ezeknek „szövege” — mint általában a balettszövegek — elképzelhetetlenül bárgyú és természetesen nem szolgál más célt, mint különböző táncokra alkalmat. Néhanynak szeretnék felemlíteni, talán még találkozzunk velük valahol, ahol maradandóbb emléket hagynak. A koreográfusok Egorowa,

Cieplinsky
(Vajda M. Pál foto)

Tania Leskowa (Foto Iris)

kowsky és Cieplinsky érdeme a fegyelmezett, gazdag elgondolású táncművelemek sikerének nagy része. Olga Slawska és Nina Juskiwietch a világ bármely színpadának legelső művésznői lennének. Nagyon tetszett Alexandra Glineczanka, a kitűnő Woicikowszky és Kilinsky.

Cieplinsky, a lengyel nemzeti balett egyik balettmestere, nem ismeretlen a magyar közönsége előtt, évekig volt a budapesti Operaház tagja és sok siker fűződik nevéhez. Cieplinsky elragadtatással és vágyódással beszél Budapestről. Minden táncosról külön érdeklődik és elárulja, hogy budapesti tartózkodása alatt megtanult magyarul és most is állandóan magyar újságokat olvas. A magyar zenének, művészetnek rajongója Cieplinsky. Ő mutatta be Buenos Ayresben Bartók „Fából faragott királyfi”-át és a közeljövőben a lengyel nemzeti balett is magyar zenére fog táncolni; Bartók egy tánc-suitijére.

Komoly, nagyszabású társaság a lengyel nemzeti balett, országának dicsőségére válik és sikerük sok szívet nyer meg a lengyeleknek. És ez sokat jelent, mert mindenhol óriási sikerük van.

t. s.

Romanoff és Bartholin. Bájös jelenség Tania Leskowa (tényleg orosz?) és a finom, hajlékony Geneviève Moulin. Nagyon ügyes táncos T. Armour és végül egy kedves táncosnő, aki a műsoron mint B. Toth kisasszony szerepel. Magyar?

A lengyel nemzeti balettet egészen más szemmel kell tekinteni. Komoly művésztársaság, nagyszerű erőkkal, új elgondolásokkal. A lengyel nemzeti balett egészen zseniális módon egyesíti magában a régi baletthagyományokkal a modern mozgásművészeti elgondolásokat és a népies táncokat. Természetesen Chopin muzsikájára táncolnak meghatóan lány, pasztellszínekbe öltözve, egy lengyel zeneszerző, Moniuszko fantasztikus táncműveleményében, a mesészerű szöveget olyan erővel adják vissza, hogy őserével a nézőt egyszerre mind elkápráztatja, de megborzongatja is. Ez különben Cieplinsky koreográfiájának érdeme. Mozart muzsikájára elegánsan elmókáznak és végül festői kosztümökben a lengyel nép szenvedélyes, de ugyanakkor végtelen bájös nemzeti táncait mutatják be.

Az egész társaság komoly művészekből áll és a sok közül egynéhányat szeretnék felemlíteni. A két balettmester, Woizi-

Geneviève Moulin (Foto Iris)

t. s.

Tökéletes szájápolás

Tiz taktus története

Írta: Tersánszky F. Jenő

En, aki ezeket a nem is különös eseteket itt közreadom, Tiz Taktus vagyok. Ispahán Gyula fiatal, kiváló zeneszerzőnk agyában születtem és így lettem egy nagy zenekari műnek alapmotívuma.

De okvetlen meg kell magyaráznom itt, mielőtt továbbmennék, hogy mi az a alapmotívum? Nemcsak a gyöngébbek kedvéért, hanem azon felül is, ahogy a műértéke és köztudatba fészkelte magát ez a fogalom, a szakemberek és zenekritikusok vállvetett fejtegetései által és a hangversenyrendezők üzleti sugallatára.

En őszinte vagyok. Tehát ha elkezdem itten magasztalni Magamat, ezt teljes elfogulatlansággal teszem.

En vagyok egyedül, ami komoly értékkel bírok egy zenei alkotásban. En vagyok az ősi dal. En vagyok a zene lelke, értelme. Engem szívébe fogad a tanulatlan uccaspró épügy, mint a képzett hallóérzékű kultúrlények.

Ami Kívülem és természetesen változataimon kívül elhangzik egy zenekari műremekben, azt nevezhetném, az édes, rosszmájú budapestiek kiszólásával zenei-halandszának is, egyszerűen.

Azt is megmondom, hogy minek bosszankodtam meg annyira, hogy ezt a szabadszáfúságot olyan finom szerzet Létemre, mint egy zenei ütemsor, megengedem magamnak.

En tudom, hogy eredetileg egy bűbajos, reggeli madárfütty és egy otromba gyárduda együttes hangja volt az, ami szerzőm, Ispahán Gyula fülébe lopózott és három pillanat alatt Tiz Taktussá változott, egészen közönséges cé durbán. Hogy úgy mondjam, ez volt az En embrióm.

Vehette volna szerzőm ezt a dallamot reggeli sétája benyomásai közül egy tüdőbajos verklitől is. Természetesen, öntudatlan. De vehette volna valami régi kottából is, természetesen óvatosan átdolgozva kissé. Vagy vehetett volna a régi kotta helyett egy zeneszerzőtársa művéből mindjárt embriómat, ahonnan az vette és így eszközölt volna rajta ügyes változtatásokat.

Ez a legkönnyebb módszer, mint ezt az

új idők szerzői erkölcsé tartja. Anélkül persze, hogy nagyon hangoztatná.

Az En apám, Ispahán Gyula azonban egészen a régifajta szerzői morál alapján áll, és az eredetiséget itéli mindenekfölött való értéknek. Ekként történik, hogy őt ilyen természetű és uccai hangok és zajok ihletik zeneszerzésre.

A kezdetleges cé dúrbeli Tiz Taktus koromban szóval, megkaptam, elbűvöltem, munkára készítettem Ispahán Gyulát. Engem dúdolva rohant haza zongorájához.

Othton pedig nekifeküdt és aztán, áttett mingyárt a közönséges Cé dúrból az érdekesebb Cis mollba. No persze, egy kevés másolást szenvedtem ezzel. De sokkalta erősebb, egészségesebb újszülött voltam, semhogy ezen az átgúrásomon, átnevezésem voltna eredeti dallamosságom.

Négy tétel származott Belőlem zongorapartitúrán. És persze, változatomból. Kettő ezek közül csupa andalító zene. Kettő gyatrább. Mert itt már nagyon kifacsart eredeti Mivoltomból Ispahán Gyula.

Dehát, ugyebár, egy másfélszere, tiz taktusnyi dallam miatt nem lehet összehasonlíthatni közönséget. Egyik változatomból a másikig ki kell tölteni valamivel a zeneművet. Illetve a hangversenyidőt.

Viszont az már szemtelenség volt a kritikusoktól, hogy mintha összebeszéltek volna, nem Engem, az alapmotívumot dicsegettem meg, hanem pont a Belőlem származó műgyatra két tételét.

Ez bőszt és háborít föl.

Hogy pedig a továbbiakban megmutassam értékemet és hatalmamot, elmesélem két egyszerű kalandban azt a hatást, amit két hallgatómra tettem. Éspedig illetékekre. De hisz, mégis csak ez az igazi! A hatás, amit a közönségre tesz az ember. Rendjen meg a tudákos kritika!

Ispahán Gyula, fiatal, tehetségtől duzzadó nemzőm, egy úgynevezett házi, kamara-hangversenye keretében mutatott be engem a nyilvánosságnak. A nevem persze akkor már Cis-moll Szonáta volt, négy tételbe szerte-szétoldozva.

A fiatal mester szalónjában gyűlt össze a sok vendég, a vacsorautáni fekete után.

Déli

Mindenki lehető kényelmes helyet keresett magának, hogy átadsassa érzéseit a ritka műélvezetnek, mikor egy új remeket ismer meg.

Többek között egy nehézsúlyú mama is jelen volt, karcsú, bájos lányával. És sarkukban egy kopaszodni kezdő, erősen pocakosodó úriember forgolódott. Minősége bizonytalannak látszott. Mert úgy szerepelt, mint a kisasszony völegénye. De sokkalta jobban értette meg őt a mama és vizsont.

De Én nem pletykákat akarok. Hanem tényeket sorolok el, egyszerűen.

A vendégek elhelyezkedése közben, a karcsú, bájos lány így szólt az édes mamájához:

— Ti folyvást fecsegni fogtok. Ha mással nem, azzal zavarjátok az embert, hogy dícsérő megjegyzéseiteket nem bírjátok a mester játéka utánra hagyni. Én elülök a közletekből, megbocsássatok!

Azzal a kedves leányka, durcásan a szoba sarkába indult.

A szobában természetesen hangulatvilágítás uralgott.

A szoba sarka, ahová a lány tartott, homályos, csaknem sötét volt. Helyet foglaltak persze ott is már többen. Egy két-ülékes rökamiénak egyik helye maradt még szabadon.

A rökamién egy nagyon jóvágású, nagyon elegáns fiatalember vetette hátát a támlának.

A vendégek, persze, mind be voltak mutatkozva egymásnak. A lány mégis habozott egy pillanattal, hogy foglalja-e el a helyet az ifjú ember mellett, a sötét sarokban? Vagy menjen vissza a mamája és völegénye állandó sugdolózását hallgatni a zene helyett?

De már döntött is. És mint akinek oly mindegy, kicsoda a szomszédja, mikor műélvezni akar, szenttelen arccal, szótlán telepedett oda a fiatalember mellé.

Egy kis teszengés, csoszogás, pár halk piszszogás... És a mester beleüdütt a zongorába.

— Ezt magam szerzettem! — jelentette be röviden a szerző. — És némi bevezető billentyűmozgatás után felhangzottam Én, a Tíz Taktus alapmotívum.

Ha mondom, hogy édes rezzenésekben, sóhajokban, az ámulás lihegéseiben adózott Nekem a hallgatóság tüstént.

— Gyönyörű — súgta a fiatalember a lánynak és a lány önfeledten, fölragyogó szemmel bölintott neki a félhomálynál jóval sűrűbb világításban.

Attól fogva a közösen éldelt művészi gyönyörűségben, nyugodtan nyomták össze a vállukat. Sőt, a lányt Én annyira elbűvöltem, hogy szép kacsója önkéntelen emelkedett és lejtett ütememre, míg egyszer csak véletlen, a fiatalembernek szintén a zenei izgalomtól a rökamié ülésén ide-oda csúsztatott kezére esett.

A fiatalember erős férfimarka azon nyomban megragadta a lány kezét és mint a vonagló galambot az ölyv karma, reszkető mohósággal szorongatta.

Történt pedig ez körülbelül az első tétel végén, amelyet Én dominálok.

A második tétel alatt, ahol már hangszerelési remeklésben veszek el és forgatom ki formámból, a vendégek kissé föl-rázódtak az igézetem alól.

A fiatalember ezt súgta oda a lánynak:

— Mikor telefonálhatok magának?

— Ez most lehetetlen! — rázta tartóshullámú fürtjeit a lány. — A völegényem lefoglal és örülten vigyáznak rám. Le kell mondaniam rólam!

— Nem bírok! — nyögte a fiatalember.

*

A negyedik tétel után a sarokból a fiatalember a lánnyal együtt felugrott, hogy a Mesterhez gratulálni járuljon, a kisasszonyt elfogta a mamája. És az általános zajongásban így beszélt a fejének anyai szigorral:

— Tessék! Majd helyet cserélsz velem. Vagy azt hiszed, hogy nem vettem észre, hogy a kedves szomszédod, az az undok alak, a zsebkezdőjét nyálazta és a képét, száját törölgette vele az ajak-rúzsodtól. Most igen, mikor előbújatok abból a sötét zugolyból! Emnyire mégis már el? Megszégyeníteni akarod magadat és engemet, itt a völegényed jelenlétében? El akarod rontani készakarva ezt a ragyogó lehetőséget a völegényeddel, aki maholnap a cég vezérigazgatója? Helyet cserélünk! Tessék!

*

Nos, igen!

Mikor a rokonszenves fiatalember visszavonult helyére a sarokba, egy perc múlva a szegény rökamié a mama súlyától recscent vele nagyot.

A mama legalább másfél ülésre tartott igényt a rökamié két embernek szánt helyéből. A fiatalembernek nem kellett külön iparkodás ahhoz, ha a mamához akart volna simulni. Mert szorult mellette:

A nő minősíthetetlenül vegyes pillantást vetett utána

Szorult, szorongott, dühöngött, útkodott és szenvedett.

Úgy kellett neki.

A fiatalember, mikor megszegyenülten és összeprézelten kiszabadult a mama mellől a házi koncerten, valóban elvesztette kedvét attól, hogy a lány társaságát keresse. Túl nagy akadálynak rémlett a mama, a lány után való epekedésének útjában. Akár a mesebeli kásahegy a királykisasszony előtt, a szerencsét kereső szegény legénynek.

Ilyenkor szokott könnyűvérű fiatalembernek eszébe jutni komoly munkájuk.

A fiatalember visszavonult tehát a társaságtól és elővette jegyző mappáját. Természetes, hogy Engemet tüntetett ki azzal, hogy jegyzeteket írkanat fel Rólam való friss benyomásairól, másnapi nagyszabású cikke számára, a Budapesti Hírek zene-rovatában.

Hiszen, elárulhatom végre, hogy ez a fiatalember legkiválóbb zenekritikusainknak egyike.

Másként meg sem történt volna Velem az az igazságtalanság és csúfság, hogy Engem tesznek másodrendűvé egy Rám épített zeneműben. De ő volt az, aki először írta le velem kapcsolatban ezt a bárgyúságot:

...Ispahán Gyula Cis-moll szonátája, mintha csak útját jelölné meg, magyarázatát akarná adni, hogyan végez a modern muzsika a régi zenei fölfogás hagyományaival és tart mind közvetlenebb vonalvezetés ki-meríthetetlen és kiszámíthatatlan távlatai felé... Ispahán Gyula, Cis-moll szonátája a középső két tételében jut érvényre a hangszerelésnek oly tündöklésével, ami páratlan egész mai zenénkben, holott a művének bevezető, szokványosan édeskes melodija előbb egészen más kísérletekre enged következtetni. De megértjük a mester kész-akart, gúnyos útmutatását, amellyel a különbséget akarja jelezni nekünk az ósdi, dallamoságra való törekvés únt ösvényei és az új zene...

Satöbbi, satöbbi!

Sejtik, hogy ez a „szokványosan édeskes” és „únt ösvény”, Én, a zene lényege, értelme, lelke, a dallam voltam ennek a tudákos nyikhajnak. Sőt, az ő kezdeményezésére történt, hogy a többi lapok kritikusaí, mint egy birkasereg a vezérkos példájára, egyhangúan, a Cis-moll szonáta közepét bégették az Én kiemelkedő értékemül. Akárcsak egy ember feje helyett legalantasabb testrészében lennék kiválóságát. Nem kétlem, hogy a többiek époló módon hallgattak meg, ha egyáltalában meghallgattak, mint ez a fiatalember.

De így talán mindjobbban érthetővé válik ellene támadt kiengesztelhetetlen haragom és bosszúvágyam.

E meggondolatlan és ledér fiatalember, kudarcát egészen simán vélte jóvátenni.

Rólam való jegyzetein kitöltötte bosszúságát s az este további folyamára pedíglén egyszerűen másik hölgyhöz szegődött.

Én hagytam ezt. Hidegen meglátolt bosszútervem már készen volt.

Hagytam, hogy a fiatalember teljességgel beleringassa magát abba a hiedelembé, hogy a szerelem csalódásaira a vígasz könnyen készen áll. Egyik nő sem pótolhatatlan. Csereberélhetjük szívünk vonzalma tárgyát, akár a képet a falon.

Megkönnyítette a fiatalember feledési szándékát valóban, hogy ez a nő, aki után most vetette magát, nem marad mögötte az előzőnek.

Talán kissé túlérett, túlhangsúlyozott szépség volt. Bájosságában meghirdetődtek a szépségápolás minden vívmányának áldásai. De föltétlen ígézetet szórt, csabot lehel, vágyat fakasztott, engedékenységet hirdetett, biztatást sugallott ez a szépség.

Míg a társaság együtt maradt Ispahán mester házihangversenyén, a fiatalember kitiűnően mulatott a második nővel és egész jól megértették egymást.

Ha mondom, hogy Én-magam is mindent elkövettem ennek az állapotnak előidézésére!

*

De máris kezdek azon, mikor másként álltam munkába, Én, a Tíz Taktus.

— Gyerünk talán valami mulatóba — javasolta a fiatalember hölgyének, mikor már a közös taxiért telefonáltak; — Tiszta üdülés lesz erre a súlyos zenére egy kis dzsesz-nyávogást hallgatni valahol és táncolni. Van kedve?

— Nem gondolja, hogy talán elég mára egyáltalán a zenéből? — felelte a hölgy: — Ha már együttmaradunk, inkább csöndesen elbeszélgetnék magával. Akar feljönni hozzám?

*

A taxiban még elősegíttem a fiatalember érzéseiben a kalandra való hajlandóságot és bátorságot.

Másodszor tétettem meg a taxiban vele ugyanazt a rég bevált mozdulatot, amint balkarját a nő dereka és az üléspárna adta hézag közé csúsztatja és gyors, biztos mozdulattal ajkára hajlik.

A csók közben, azaz a csók utólján léptem ellenkező munkába, mint eddig. Illetve abban a kis érzelmek, vágyak veszedelmétől kavargó, bágyadozó szünetkében, amely okvetlen követi a csókot.

A nő feje a fiatalember vállán hevert... Pihegés!... Csönd!...

Hirtelen átszöktem a fiatalember tudatában azon a vonalon, ahol nem kellemes, hanem kellemetlen, kínzó érzést okozok. Őt taktusom édesen trillázott hallóérzékeim. Aztán hirtelen megszakadt. És a folytatásomért hiába kapott a fiatalember emlékezete. Eltűnt az tudat alatt. De már újra édes futamban jelentkezett őt első taktusom, hogy

Délibáb

követőleg rögtön tovaugorjon... És így tovább...

Ez a lelki folyamat természetesen a fiatalember figyelmétől ellenőrizhetetlen játszódott le benne. Ellenben azt idézte elő kedélyében, hogy a vállán pihenő női fej helyett egy másik jelent meg előtte.

Nos, igen! A lánynak a rökamié támláján oldalt hajló feje és elomlott karcsú alakja.

Szinte ijesztő sóvárgás fogamzott menten a fiatalember szívében a lány után. Bánat zokogott föl benne és keserű szemrehányásokat tett magának, hogy olyan könnyen, hitványul lemondott róla.

Ez még hagyján.

De egyszerre ugyanez az érzéshulláma a mellette pihető nőn torlott meg. Annak forró lélegzetét, egészen adakozó, illatos lényét, hirtelen olyannak érezte, mintha egy óriási varangyosbéka terpeszkednék itt mellette, undok fejét vállára téve és félig nyitott szája további csókját várja.

A fiatalembert kész iszonyat fogta el a nő minden érintésétől. Maga sem hitte, hogy ilyen visszás érzés lakhassék benne.

Cigarettaárcáját rántotta elő, hogy ürügye legyen elhúzódni a nő mellől. Aztán az egész hátralevő úton azon tépődött a robogó taxiban, mi esoda ügyes és síma módját eszelhetné ki annak, hogy a nő meghívásától menekedjék?

Amikor kiugrottak a gépkocsiból, a kapu előtt, a fiatalember egészen otrombán és hebegve így kezdett szabadkozni:

— Most jut eszembe, hogy ezt az Ispahán-cikket leadhatom még lapzártá előtt a szerkesztőségben. Elbúcsúszom hát magától és odarohanok ezen a taxin.

— Nem írhatná meg nálam és nem küldhetnék el a szobalányommal? — firtatta a nő. Vagy aztán visszavárom? Fönn vagyok még sokáig.

— Fájdalom, nem! — rázta fejét érélyesen a fiatalember.

Azzal gyors kézcsókkal visszaugrott a taxiba, miközben a nő oly minősíthetetlenül vegyes pillantást vetett utána, ami olyan alaknak jár ki, akiről meg se lehet állapítani, hogy: szánalmas hülyék, vagy szemtelen csirkefogók válfájába tartozik-e?

Mindezt pedig Én műveltem a fiatalemberrel, a lekicsinyelt, hiúságában vérig sértett Tíz Taktus.

Fogalmat aztán nem érdemes már csak nagyjában adnom arról, hogy a kegyetlen szenvedéstől, riadalmakból, kudarcokból, eszeveszettségekből milyen sorozatokat tartogattam még a fiatalember számára.

Lázbán, vágyban fetrengte át éjszakáját. Aztán másnap megkezdte a sikertelen és szégyenteljes telefonostromot, hogy csak szót válthasson szerehmével.

Félóránként zaklattam föl szenvedélyét édes, titkos trillámmal. Én, a Tíz Taktus. Teméntelen költségébe, egész köteg két-

És így maradtak az utolsó akkordokig

ségbeesésében és dühöngésében kitépott hájába került neki e bosszúm. De kisajtoltam liternyi könnyet a szeméből. Acsorogtattam az uccán, mint a futóbolondot. Megszégyenítettem házmaster, vicék, szobalányok előtt mint kellemetlenkedőt, tolakodót. És szórattam vele ki a pénzt borraivalókra.

Ha lankadni kezdett lángolása és idegekkel nem bírta már az epedést, akkor olyan sorvadozással töltöttem el minden porcikáját, hogy minden tagja ólom-súlyval húzta a pamlagra búsulni. És csak a sírba feküdni volt egyetlen komoly vágya... Öngyilkosnak lenni!

Elhanyagoltattam vele munkáját, külsejét. Becsvágyait feladattam vele. Az alkohol vígaszának, a züllésnek zavartam neki... Alig lehetett ráismerni már!

Ez lett a bosszúm!

És ezzel voltaképp ennek a történetnek végéhez érkeztem. Legfőlegbb tanulságának kiegészítése, amit még hozzáfűzök. Vagyis: hogy: csak lakolás a sorsa, aki Velem ki-kezd, még azontúl is, amit készakarva tesz ellené.

Erről még néhány szót.

Mikor az első bántás ért Engem, a sötét sarokban meghúzódott pár azon tiszteletlenségével, hogy bemutatón nem Rám figyeltek, hanem csókolóztak... világos, hogy önagságán is meg akartam torolni az Engem ért bántást.

No jó! Hölgyekkel szemben enged ingerltségéből és szigorából egy megsértett dallam is. Amellett önagsága kisebb büns is volt. Cikket nem írt Rólam és kezdeményezője sem volt annak a bizonyos csóknak, sőt tiltakozott is ellene. Bár igaz, nőknél a csók ellen való tiltakozás csak olyan formáság, mint az ártatlanságot hangoztató jegyzékek a háborúra állandóan készülődő hatalmak közt.

Szóval Én követtem Önagságát is és ahol csak tehettem, sorozatosan okoztam szívifájdalmakat neki is.

A módszerem ugyanaz volt nála is. Ellen-
állhatatlanul édes futamokban jelentkezett őt
taktusom az emlékében. Aztán hirtelen el-
tűntem másik őt taktusommal, akként, ahogy
az a csokolózás alatt tudatalatti énjébe
hatolt.

Az Én őt taktusom után való kínzó el-
érhetetlenség érzete viszont azt a vágyat
hozta vissza a lány szívébe, amit a sötét-
ben, a csokolózás alatt, a fiatalember iránt
érzett.

Igen! Úgy érezte, elviselhetetlen az élet
más férfi mellett és a fiatalember nélkül.
Viszont kell őt látnia minden áron. Különben
utána hal.

Nőknél persze ritkábban teljes komoly-
ságúak az ilyen pótolhatatlanság hiedelmek.

Fontos az, hogy Nekem teljességgel bele-
esett büntető terveimbe Önagsága gyötrő-
dése.

Mindössze egy kellemetlen aggodalommal
járt ez számomra is. Ugyanis folyvást tart-
hattam tőle, hogy Önagsága áttöri, még
botrány árán is, azokat a korlátokat, amiket
az okosság és az anyai szigor vet eléje és
völegényét faképnél hagyva, szerelme se-
rénen rohan. Két szív egyesülése ellen aztán
hiábavaló nemcsak egy dallam mesterke-
dése, de egy világförfordulás is.

És hát akkor úgy néztem volna ki, mint
egy vasárnapi tárcsa, aki köznevelésre és
pompásan összehoztam két szerelmes szí-
vet.

Nos, ettől az aggodalomtól mentesültem
másnap délután.

Akkor volt esedékes a völegény látoga-
tása.

Kár elsorolnom a nap válságait és izgula-
tait. Hogyan fülelte le a mama a telefónt
és hogyan őriztette ellen a kisasszony min-
den moccanását. Mintha csak az Én cin-
kosom, támogatóm, megértőm lett volna
abban, hogy bosszútervem föl ne boruljon.

Am délután bekövetkezett a szerencsét-
lenség. Hiszen az Én befolyásom alatt a kis-
asszony akkora gyűlölettel és undorral
várta ezt a derék, tekintélyes embert, a vö-
legényét, hogy könnyen lehetett tartani
nyílt lázadásától és ezáltal a botrányos sza-
kítástól.

Én magam is csupa félelemmel néztem az
együttlét elé.

Hát jött a derék vezérigazgató jelölt.

A mama sürgött-forgott, megkétszerezte,
megszázaszorozta magát és végül tapintatosan
elosont. Csak legföllebb a szelleme maradt
a mátkapár körül akként, hogy merésre
buzdította a leendő vejét és okosságra a
lányát.

Megtörtént már, igen, hogy ez a nagy-
reményű völegény ilyen véletlenül-készakart
együttlét alatt gyengéd szavakkal, sőt moz-
dulatokkal kísérletezett a lány körül. De a
lány nagyon kedvesen, viszont annál le-
hűtöbben tért ki ilyenkor.

— Igazán, lesz elég időnk és módunk az
enyelgésre, nem gondolja?... Beszélges-
sünk!

Hát ezúttal tisztára veszélyt rejtett az a
helyzet, ha a völegény az érzelem húr-
jait kezdi piszkálni.

Pedig hát ez be is következett... És itt
jött az a váratlan fordulat, ami miatt érde-
mesnek tartottam nyujtani ezt a történetet.

Ott ülnek kettesben. Villanygyújtás előtti
hangulat.

A völegény bizonyos hangrezgéses átme-
netekkel egyszerre elhatározóan közelebb
húzódik menyasszonyához.

Erre Én, némi latolgatással, nagyon óva-
tosan megzengetem Önagsága féltudatában
a kezdő őt taktusomat. És aztán természe-
tesen átsurrannak teljes tudatalatti re-
készbé, ahol is gyönyörvetesen kínzó méla-
zatban idézném elé szerelmesét...

Hatásul természetesen a legrosszabbat is
várhatom, Önagsága útfalattal ugrik fel
völegénye mellől... néhány éles, őszinte
szó... és már kész a botrányos szakítás...

Vagy jobbik eset. Önagsága erőt vesz
magán és szelíden, de hűvösen leinti csu-
pán völegénye közeledését.

Semmikép sem készültem el a harmadik
esetre.

Önagsága, a legnagyobb bámulatomra,
egyszerre lehúnyja a szemét és ő maga
nyujtja oda ajkát völegényének. Hosszú-
hosszú csók.

Hiába kezdtem újra, meg újra kísérletei-
met a tudat alatt. Semmi eredménye. Azaz
éppen ellenkező. Önagsága odaadása csak
növekedik.

Mi ez?

Persze, hogy megmagyarázom. Elvéitettem
munkámat. Elfelejtkeztem róla, hogy a nő
lélek fordított berendezésű, mint a férfié.

A kínzó hatásom helyett tehát a megbá-
bonázó, a megejtő lett úrrá önagságán.
Hogy pontosabb legyek: önagsága úgy
érezte, édes bágyadozás közepette, hogy ha
már nem lehet azé, akit szeret, legalább
lelkileg van együtt vele, akkor éppenséggel,
mikor testileg esetleg más férfi gyöngédsé-
geit kénytelen tűrni...

És ezt a vígaszt, ezt a kiegyezést, aka-
ratlan Én eszközöltem.

Elég!... Az eset teljesen egyezik szán-
dékaimmal. Hiszen fontosabb a zenekritiku-
som megbüntetése. Ha pedig Önagsága
idáig jutott völegényével? Reménye nincs
többé a fiatalembernek... Ez a fontos!

Most ír át éppen Engemet a zongora
partitúrából hatszáz tagú zenekarra Ispa-
hán Gyula, nemzöm és egy nyomorult alak
kritikája miatt ómaga is úgy vélekedik,
hogy két középső tételem értékem teteje!...
Hát ne kívánjam a nyavalyák minden vál-
faját az egész zenekritikára és művelőire?...

Déliabál

k az
élgés-
az a
húr-
s itt
érde-
tetet.
lőtti
tme-
lebb
óva-
ban
sze-
re-
lá-
is
fel
nte
...
esz
su-
dik
ara,
aga
zú-
ei-
zaz
ak
em
hői
a-
n.
gy
na
bb
el,
é-
a-
r-
i-
a
s
a
-
k
.
.
.
2

Pereg a film

DELLA LIND,
a Metro új felfedezettje

Hollywoodban

az elmúlt két év alatt három sztárt „építettek”: Hedy Lamarrt, Miliza Korjusz és Lona Masseyt, vagyis Hajmássy Ilonát. Honfitársnők hollywoodi sorsáról a legellentétebb hírek jelentek meg a magyar lapok filmrovataiban, s az utóbbi időben egyre gyakrabban írták meg, hogy Hajmássy Ilonának „nem sikerült” Hollywoodban és ezért nemsokára hazatér. A valóság azonban az, hogy Hajmássy még mindig nagy reménye a Metronak, s a jövő hónapban kezdik forgatni azt a nagy filmoperettet, amelynek ő játssza a főszerepét.

A hollywoodi „sztárépítés” technikája okolható voltaképpen azért, hogy Hajmássy-Massey még nem ugrott ki. A filmgyár, amikor nagy költséggel kihat Amerikába egy európai művésznőt, akit elindulása pillanatától fizet, s akinek érdekében hatalmas összegeket költ el sajtókampányra: legfőbb szempontja, hogy a „kiugrás” tökéletes legyen. Hajmássy kapott ugyan egy kis

szerepet a Rosalieben, de ez csak betét volt, s alig számított többet, mint egy hosszabb próbafelvétel. Az igazi „sztárépítés” csak ekkor kezdődött. Hajmássy a „beaut expertek”, szépségszakértők kezébe került, fogyasztották, tornásztatták, átképezték a izmait, hogy termete méretei minél inkább megfeleljenek az amerikai szépségideálnak. Közben naponta tanult és tanul angolul, hetenként négy énekórát és négy beszélőórát vesz. Ugyanilyen „sztárépítés” történt Hedy Lamarr és Miliza Korjus esetében is, ők azonban korábban kerültek bele ebbe a folyamatba, ezért történt, hogy előbb jutottak a nagy nyilvánosság elé filmjeikkel. Hedy Lamarr már három film főszerepét játszotta, míg Miliza Korjus most hódította meg a világot a szép „Nagy keringő”-ben. Hajmássy Ilonának hasonlóan nagy sikert jósolnak a befentesek. Angol kiejtése máris tökéletes, énekhangja, amely eredetileg is gyönyörű volt, szépen fejlődött és hogy az alakja milyen, az képünkön látható.

Mióta végleg elintéződött, hogy Ginger Rogers és Fred Astaire, a filmek híres tánc-kettőse szétvált, Fred Astairenek egymásután támadnak versenytársai. Ilyen a nagyon magas, vékony, különöstermetű Buddy Ebsen. Már több revüfilm fontosabb szerepét játszotta, most pedig főszerepet kapott a Metró-tól.

Harry Baur, aki új nagy filmje készítésére Kelet-Afrikában tartózkodik, megbetegedett. Egyes francia lapok megírják, hogy leprát kapott. Ez szerencsére mese. Harry Baur enyhébb természetű „trópusi nálhával” fekszik. A jövő héten már el is hagyja az ágyat.

Paulette Goddard

(Metro foto)

Nelson Eddie, Jeanette Mac Donald híres széphanjú partnere, aki az operaszínpadot hagyta ott a film kedvéért: nősül. Felesége Ann Franklin lesz. Már új villát is vettek.

Nancy Kelly

(Fox foto)

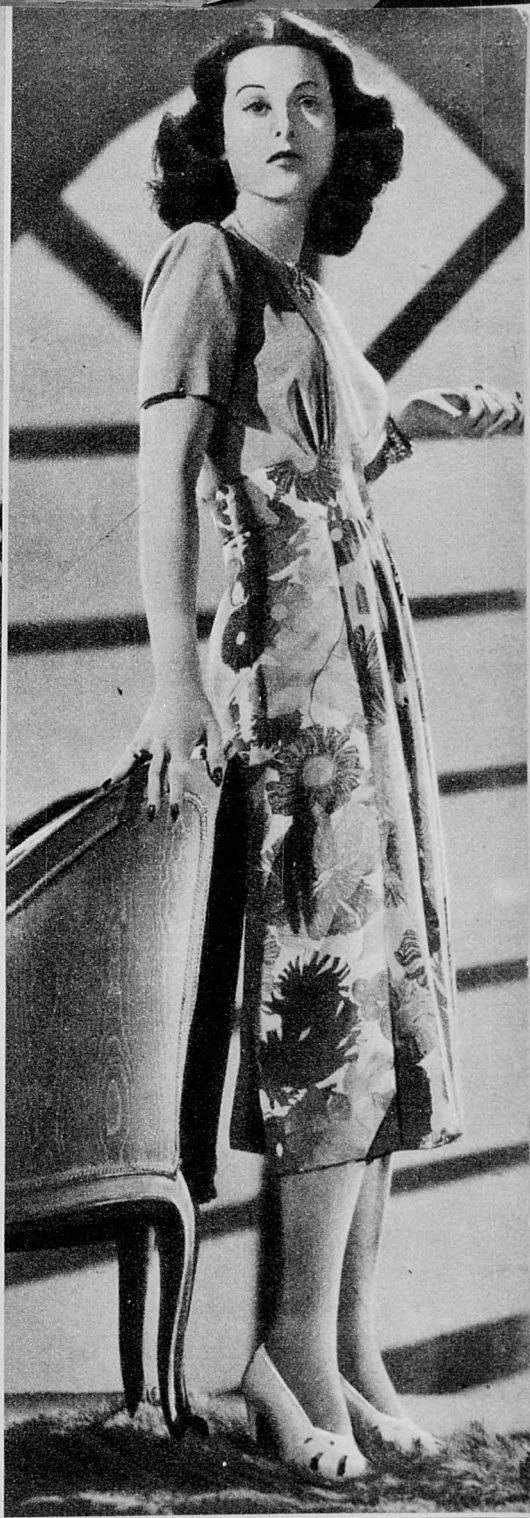

Hollywood egyik leggazdagabb házaspárja kétségkívül a Clark Gable—Carole Lombard pár lesz. Kettejük évi bevétele több mint hétszáz-ezer dollár.

NEM IKREK. A második és negyedik a szép Hedy Lamarr, az első és a harmadik: Joan Bennett, a gyönyörű szőke filmsztár, aki feltűnően hasonlít a filmvilág sötétvörös hajú

Joan
bain

mag felfedezettjére. Joan Bennett most ugyanolyanra festette a haját s így alig lehet
megkülönböztetni Hedvőtől

Simor Erzsi

A magyar filmvilág hírei

A belügyminiszter legújabb rendelete értelmében a „jövőben minden tárgyú film forgatókönyvét, kivéve a kizárólagosan oktató célzatú filmeket, előzetes jóváhagyás céljából be kell mutatni az Országos Nemzeti Filmbizottságnak. A bizottság hivatott afelett dönten, hogy a benyújtott szcenárium vagy filmtárgy művészi, minőségi vagy nemzeti kulturális szempontból megfelel-e a magyar filmmel szemben támasztott követelményeknek. A filmbizottság döntése végleges.”

A közelmultban negyvenhárom film-színház került vissza Magyarországhoz. Ez a tény és más újabb vállalkozások azt fogják eredményezni — amint azt a Magyar Film jelenti, — hogy Magyarország moziparkja rövidesen körülbelül hetven film-színházzal, vagyis tizennégy százalékkal növekedik.

Néhány hét múlva kezdik forgatni a Hunnia filmgyárban az első nagyszabású magyar bűnügyi filmet. Az érdekes történetet francia eredeti nyomán Babay József írta filmre. A női főszerepet Tasnády-Fekete Mária fogja játszani. A film egyszerre készül magyar és német változatban és már az előirányzott összegekből is kiderül, hogy ez lesz a legdrágább magyar film, ami eddig készült. Címe: „A tettes ismeretlen.”

Nemsokára befejezik a „Szervusz Péter” című filmet, amelynek az az érdekessége, hogy Páger Antal kettős szerepet játszik benne. A kettős szerephez tökéletes hasonmásra volt szükség. Meg is találták Hiszek Péter nevű borbélymester személyében. Többi főszereplők: Simor Erzsí, Dán Etelka, Mihályfi Béla és a két Pethes.

Páger Antal

Erdélyi Mici

A Kamara filmművészeti fősztálya a következő új tagokat vette fel:

I. csoport: eberswaldi Siegler Frigyes, László Ferenc, Kandó Gyula, Virágh Gyula, Pásztory István, Julcsó M. László.

II. csoport: Erdélyi Mici.

III. csoport: Fényes Szaboles, Inkey Tibor, Berendik István, Vaszy Viktor, Vándor Kálmán.

IV. csoport: dr Szaboles Ferenc, Walter Lajos, dr Jakál Dénesné, Istvánffy Tibor, Losonczy Rózi.

A filmművészeti fősztály gyakorlatosnak felvette a következőket: Kemény Gábor (dramaturg), Schramm Alfréd (gyártásvezető, ügyv. igazgató).

Elkészült Bordy Bellával a főszerepben az első nagy magyar revüfilm, a „Varieté csillagai”. Az Úfa fogja forgalomba hozni.

*Fájdalmak?
Rossz közérzet?*

Pyramidon

**fájdalomcsillapító tabletták
megszüntetik.**

**Minden Pyramidon csomagoláson
a „Bayer” kereszt látható**

ANN SHERIDAN
(Paramount foto)

opere
ma S

Náda
az
b

növe
r
vissza

(We

Dé

A HÉT

A Ludas Matyi
szerzői, Liszt
Nándor és Dékány
András
a függöny előtt
(Schäffer felv.)

Szegeden
nagy sikerrel mu-
tatták be Szilágyi
László és Beck Miklós
„Hadi-huszárok” című
operettjét. Mészáros Ági, Szal-
ma Sándor (Lichmann felv.)

Kiscétényi Pállya Celestin
festőművész március 9-én ün-
nepelte 75-dik születésnapját.
A kiváló művészt sikereiben
gazdag pályájának e nevezetes
évtordulóján rengetegen keres-
ték fel szerenese kívánataikkal

Most
készült el
a Nemzeti Szín-
ház százéves fenn-
állásának emléktáblája.
Moiret Ödön műve

Nádassy Ferenc
az operaházi
balettiskola
vezetője
növényeinek
nagy sikerű
vizsgaelőadásá-
ról
(Wellesz felv.)

Délibáb

Álláspont

írta Torday Sándor

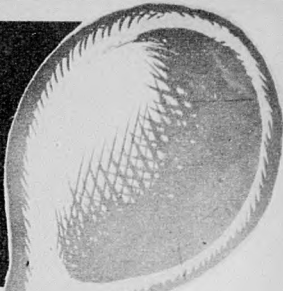
Egy jelentéktelen esetről szeretnék beszámolni és ezúttal a kérdést nyitvahagyom, hogy mindenki saját ízlése, elgondolása szerint mondhason véleményt, nyilváníthassa álláspontját.

Egy igen előkelő külföldi téli sporthelyen, ahová csak a leggazdagabbak járnak, az esti expresszrel megérkezett egy elegáns fiatal hölgy. Ugy tudom, amerikai volt, de lehet, hogy angol, ez nem fontos. Másnap reggel a palotának is beillő szállodában megreggelizett, azután odakérette Pétert, a síoktatót. Ez a Péter valósággal híresség volt a síoktatók között. Az egyszerű, kellemes mosolyú fiatalembert a sors nem csak azzal áldotta meg, hogy kitűnően használta sítalpaít, de valóban lenyűgöző egyénisége, csodálatos türelme a leglomhább, a legügyefogyottabb sielővel is megkedveltette ezt a nehéz sportot. Az előkelő téli sporthely természetesen Pétert csak a kiválasztottaknak ajánlotta, de így is alig volt szabadideje. Az idegen előkelő hölgy a híres Pétert kívánta síoktatónak és megbeszélés céljából odarendelte a szállodába. Péter megjelent, sítalpaít a szálloda kapujához támasztotta, de amikor az előkelő fiatal hölgyet megpillantotta, napbarnított arca egy árnyalattal még sötétebb lett. — Nagyon kevés szabad időm van — mondta és már menni készült. De a hölgy és a szálloda igazgatója hallani sem akartak arról, hogy Péter távozzon. Péter egy pillanatig zavartan hallgatott, aztán kiegyenesedett és határozottan kijelentette, hogy ő ezt a hölgyet nem tanítja. Igen — mondta később — ő csak olyan valakit taníthat, aki őt tiszteli és mindenben szót fogad. Az igazgató kétségbeesetten hallgatta ezt a szokatlan fejtegetést, de az előkelő hölgy nem sértődött meg. Természetesnek találta, amit Péter mondott és biztosította, hogy mindenben követni fogja utasításait. De Péter ezekután sem akarta vállalni a hölgy oktatását. Az igazgató rémülten nézett Péterre és most már biztos volt benne, hogy a síoktatónak a dicsőség az agyára szállt. De Péter kijelentette, hogy ő ezt a hölgyet nem tanítja, mert ez a hölgy őbenne nem becsülhető oktatóját. Tudniillik nyáron ő abban a szállodában liftes, amelyben a hölgy minden évben megszáll és a hölgy őt változtatlanul minden évben megvetéssel kezeli, *lenézi*. A hölgy tiltakozott. A hölgy felháborodott. Az igazgató ájulozott. A helyzet a görög sorstragédiákra emlékeztetett. És ekkor megszólalt a hölgy, nyugodtan és tárgyilagosan. — Biztosíthatom, hogy én őt soha nem vetettem meg, soha nem néztem le és egyáltalában soha észre sem vettem. Ma látom először az arcát életemben. Én nem szoktam a liftkezelőt észrevenni.

E súlyos szavak után Péter kijelentette, hogy most már természetesen a hölgy rendelkezésére áll. Az igazgató fellelegzett. Azonban a hölgy kijelentette, hogy most már ő nem hajlandó Pétertől síoktatást nyerni. Elvégre oktatás közben biztosan egynéhányszor elvágódik, ügyetlen lesz, talán Péter még korholni is fogja, ami persze az oktatással együtt jár, de mi lesz nyáron? Mégsem vitetheti magát liften nyáron egy olyan emberrel, aki télen a tanára volt, még ha csak sítanára is.

Eddig tart a történet. Az igazgató állapotáról nem kaptam értesülést, a hölgy sohasem tanult meg sízni, hogy mi lesz nyáron a liften, azt én sem tudom elképzelni.

Győzött a magyar főzőkanál

Zágrábban gyűlt össze nemrégén Európa számos nagyvárosának egész serege olyan feltűnően csinos és feltűnően fiatal hölgyképviselője, akik a fenti két ragyogó adottságon kívül hazájukban díjakat nyert, oklevelekkel kitüntetett ügyeskezü tündérei, mesterei voltak a főzés tudományának is.

Zágrábban néhány napon keresztül a görög nemzeti ételeken keresztül a remek északi ételkülönlegességeikig minden ország, nemzet konyhájának szüleményeit végigköszölgathatta a nagytiszteletű bírálóbizottság, amely a szakácsművészet legkiválóbbjaiból állott. Így tehát jogosan lehetünk büszkék arra, hogy a nagy mérkőzésen azok az ifjú magyar hölgyek nyerték meg a legszebb díjakat, akik a magyar konyhaművészetet képviselték.

A verseny már lezajlott és a hölgyek itthon emlékeznek az ínyesiklandozó diadalra. Ha egy-egy sportbajnoknót, filmhírességet a kérdések keresztjüztébe vesznek az újságírók, mennyivel inkább rászölgálnak a díjesőlésre ezek a kedves és tehetséges lányok, akik a magyar főzőkanálnak szereztek újabb diadalt. Először a csinos, szöke kis Plank Paula kisasszonyt kérdezzük. Ő a főzés Európa-bajnoknője. Olyan boldog és olyan szerény, hogy nem magáról, hanem versenytársnőjéről, Kmetykó Editről beszél.

— Edit volt az, aki az első sikert meghozta — meséli. — Neki lebbeneslevelet, paprikás borjúszületet galuskával és csörögefánkot kellett készítenie. A versenybírószám már az első köstölő után öt ünnepelte. Én azon a versenyen vettem részt, ahol a legkevesebb gázzal kellett egy ebédet megfőzni. Négyszemélyes ebédet százharminckilenc liter gázon főztem meg. Az egész ebéd tehát alig három fillér ára gázba került.

Ez az egy adat elárulja, hogy milyen nagyszerű, takarékos háziasszony lesz Plank Paula, ha férjhez megy. A verseny díját már mutatja is. A zágrábi háziasszonyok szövetségének jelvénye, de aranyból, ezüsből, platínából és drágakövekből összeállítva.

Kmetykó Edit, a verseny másik híressége természetesen tartja, hogy a magyarok győztek.

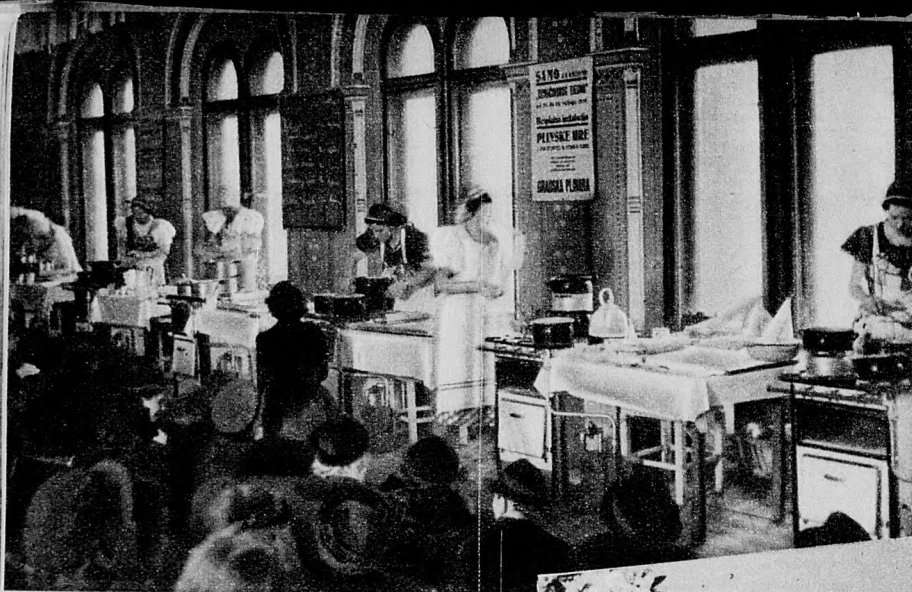
— A mi konyhánknak olyan híre van egész Európában, hogy a verseny közönsége már előre győzteseket látott bennünk. Nagyon jól esett mindannyiunknak az a szeretet, amivel körülvettek a zágrábiak. A verseny után a zágrábi polgármester felesége teát adott tisztelőtünkre, a zágrábi operában a nemzetközi verseny emlékére diszeloadás volt.

Ahogy Plank Paula Kmetykó Editről beszélt, úgy beszél Edit Pauláról.

A magysikerű zágrábi háziasszony verseny magyar résztvevői: 1. Martiny Éva, 2. H. Baumgarten Margit, 3. Petri Mária, 4. Keresztes Ferencné, 5. Kmetykó Edith, 6. Plank Paula

Délibáb

Munkában a magyar versenyzők a zágrábi nemzetközi háziasszonyi versenyen

— Miért nem mondd el, hogy milyen nagy sikere volt a tortádnak?

Hát a tortára valóban büszkén és pirosan gondol Plank Paula, mert ez a torta csakugyan megérdemel minden díshimnuszot. A fotóriporterek Zágrábban tolongtak, hogy megörökítsék. Ime a torta leírása: Csokoládéból készült és gyönyörű magyaros mintával marcipánból volt feldíszítve. Közepén tükrör. A torta nem torta-, hanem szívalakú volt. Ez a tortaszív végleg levette lábáról a szigorú zágrábi bírálókat.

De nemcsak a két jelenlevő ifjú hölgy, hanem a versenycsapat többi tagja is megérdemelten aratott sikert. Martiny Éva, H. Baumgarten Magda, Petri Mária, Keresztes Ferencné mindannyian szép díjakat hoztak haza. Ez a nemzetközi háziasszonyverseny valóságos díesőségaratás volt a magyarok számára.

Plank Paula, a főzés Európa-bajnoka most kiakaszthatja otthon fehér leányszobájának

Plank Paula marcipánnal díszített csokoládé tortája. A mézeskalács-szív alakú tortaremekmű díjat nyert Zágrábban

PETŐFI

ÖSSZES KÖLTEMÉNYEI

Ára kartonkötésben 96 fillér

Díszes egészvászonkötésben

1 pengő 90 fillér

Portó 20 fillér, utánvéttel

75 fillérrel drágább. Meg-

rendelhető a **DÉLIBÁB**

kiadóhivatalában, Budapest,

VII, Dohány ucca 12—14 és

minden könyvkereskedésben

falára ezt a Zágrábban szerzett díszes oklevelet is. Eddig kisebb mérközések keretében számos helyen bizonyította be, hogy verhetetlen győztese mindenféle háziasszonyi teendőnek. Megkérdezzük, hogy mire akarja felhasználni ezt a sok babért, ezt a sok dalt.

— Férjhezmenésre — neveti. — Ma annyi kitűnő háziasszonyjelölt van, a mai lányok olyan veszedelmes versenytársak, hogy aki férjhez akar menni, annak valóban legalább egy Európa-bajnokságot jelentő oklevelet kell felmutatnia.

Hát ez egy kissé túlzás. A zágrábi főzőverseny, háziasszonyi mérközés leánytagjai valamennyien olyan csinosak, hogy minden diploma nélkül is hamar akad, aki szívesen köti be a fejüket.

Délibáb

unkában
magyar
esenyzők
zágrábi
mzetkő-
háziasz-
ony ver-
yeny

Paula
iszított
alakú

s okle-
etében
verhe-
sszonyi
akarja
ok dia-

a any-
mai lá-
k, hogy
n leg-
okle-

főző-
tagjai
minden
ívesen

ráb

XII. Pius pápa megválasztása után a bíborosok és a pápal testőrség kíséretében a Sixtus kápolnába indul

RÁDIÓMŰSOR

(március
12—18-ig)

ÉS ISMERTETŐ CIKKEK

Simenszky Valéria

(R. Jeney Janka felv.)

5.10

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.

Utána: Hanglemezek.

1. Lehár: Víg özvegy, operettrészletek (Köszegi Teréz, Angyal Nagy Gyula, Pátria szimfonikus zenekar, vez. Márkus Dezső); 2. Böhme: Nápolyi tarantella (trombita Rudolf Borst); 3. Hegyeiken, völgyeken, egyveleg (ének Rosl Seegers és Alexander Helfmann); 4. De Micheli: Csók szerenáda (zenekar, vez. Adalbert Lutter); 5. Berco—Simlinger: Bécsi dal (Eric Helgar); 6. Radecke: Ifjúságunk (kölni férfieneknégyes, vez. Eugén Papst); 7. Waldteufel: Espana, keringő (Berlini filharmonikus zenekar); 8. Linke: Egyszer volt, keringő (ének Karl Schmitt-Walter); 9. Nádor Mihály: Ősz, dal az „Offenbach” c. operettből (Sándor Erzs); 10. Senaillé—Rudas: Allegro spirituosó (fagót Rudas Imre); 11. Radó József: Szőke Tisza (Imiczky szöv., Kalmár Pál); 12. id. Kiss Béla: Üdvölet a pusztáról (Kiss Lajos cigányzenekara).

8.45: Hírek.

9.00—9.55: Ó-szláv püspöki nagymise az Egyetemi templomból.

A misét pontifikálja és a szentbeszédet mise közben mondja Sztójka Sándor püspök. Énekel a Verchovina énekkar.

10.00—12.00: XII. PIUS PÁPA ŐSZENT-SÉGE KORONÁZÁSI SZERTARTÁSA. KÖZVETÍTÉS A Vatikánból. BESZÉLŐ: PUSZTA SÁNDOR. I. rész: ŐSZENT-SÉGE BEVONULÁSA A SZENT PÉTER BAZILIKÁBA. PÁPAI MISE.

12.00—1.00: Az Operaházi Zenekar műsora. Vezényel Fridl Frigyes.

1.00—1.45: II. rész: XII. PIUS PÁPA MEGKORONÁZÁSA A TIARÁVAL A SZENT PÉTER BAZILIKA FŐERKÉLYÉN.

1.45: Hanglemezek.

I. rész. Opera-együttesek. 1. Donizetti: Don Pasquale, kettős a III. felvonásból (Toti dal Monte és Tito Schipa); 2. Bizet: A gyöngyhalászok, kettős a III. felvonásból (Galli-Curci és Tito Schipa); 3. Verdi: Traviata, kettős a III. felvonásból (Galli-Curci és Tito Schipa); 4. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok, ötös a III. felvonásból (Schumann, Melchior, Schorr, Parr és Williams); 5. Puccini: Tosca, kettős a III. felvonásból (Fleta és Austral); 6. Mascagni: Parasztbecsület, kettős (Dusolina Giannini és Gigli); 7. Strauss Richard: Rózsalovag, kettős a II. felvonásból (Kipnis és Ruzicska) II. rész. Spanyol dalok és táncok. 1. Longas: Gitana (Tito Schipa); 2. Williams: Vidálta (Toti dal Monte); 3. Granados—Thibaud: Spanyol tánc (Thibaud); 4. Padilla: Princesita, dal (Fleta); 5. Chapi: Carceleras, dal (Galli-Curci); 6. Turina: Fandangullo (gitár: Andrés Segovia); 7. Reimann: Seguidilla (Lucrezia Bori); 8. Quintero: Morutcha, dal (Jaime Plana).

3.00: 1. Az Országos Mezőgazdasági kiállítás és Tenyészállatvásár ismertetése. Battha Pál miniszteri osztálytanácsos előadása.

2. „A népies juhtartás szociális jelentősége.”

Bocz Elek dr gazdasági felügyelő előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadás-sorozata).

3.45: A rádió szalonzenekara.

Vezényel Bertha István. 1. Offenbach: Orfeusz az alvilágban, nyitány; 2. Künneke: Boszton; 3. Liszt: II. rapszódia; 4. Csajkovszkij: Chanson triste; 5. Delibes: Lakmé, balett; 6. Szirmai Albert: Teljes gözzel, galopp.

4.30: „Helyszíni közvetítés 1848. márc 15-én Pestről.”

Bodor Aladár előadása hanglemezekkel. (Közművelődési előadásorozat).

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Simenszky Valéria zongorázik.

1. Brahms: h-moll rapszódia; 2. Schumann—Liszt: Tavaszi éj; 3. Liszt: Gondoladal; 4. Kodály: Elmelkedés (Debussy-témára); 5. Dohnányi: Toccata 17. mű, 2. sz.; 6. Strauss—Dohnányi: Kineskeringő.

5.45: „Vadlibavadászat a Hortobágyon.”

A közvetítést Budinszky Sándor vezeti. (Hangfelvétel.)

6.15: Lovászi Ferenc cigányzenekara.

7.05: 1. „Mehály.” 2. „Egy város a holdfényben.”

Zilahy Lajos elbeszélése. Felolvassa Sala Domokos.

7.30: Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara.

Vezényel Figedy Sándor. 1. Figedy: Magyar hangverseny nyitány; 2. Járai István: Valse lente; 3. Weber: Polacca (klarinétszóló: Arató Géza); 4. Robrecht: Keringőábránd; 5. Lehár: Kukuska, orosz tánc.

Délibáb

8.20: Sporteredmények.

8.30: „Magyar-ruszin est.”

Közvetítés a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből. 1. dr. Illes József, a Magyarországi Ruszinszókiai Szervezete elnökének üdvözlő szavai; 2. Demkó Mihály, volt tartománygyűlési képviselő válasza; 3. A Verehovina Énekkar számai: I. Egyházi énekek: a) Bortnyánszkij: Sznámi Boh (Velünk az Isten); b) Sas: Dinaja novina (Csodálatos tünemény); c) Bortnyánszkij: Koli Szlévem (Mily dicső vagy). II. Műdalok: d) Boksa János: Szolovjom; e) Hladonik István: Szregyi dalinó (A völgy). III. Magyar dalok. f) Mereczky—Petőfi: Magyar ifjak; g) Egressy—Révfy Géza: Ne menj, kislány, a tarlóra; 4. Simonyné Gróh Klára hegedűszámai, zongorán kíséri Laurisín Miklós. a) Plotényi Nándor: Szerenád; b) Hubay Jenő: Zefír; 5. Balogh Bálint előadása: A mi programunk magyar és ruszin nyelven; 6. A Verehovina énekkar számai, Egyházi énekek: a) Rimszkij-Korszakov: Otese nas (Miatyánk); b) Matejczon: Da ispravitszja (Teljesüljön imádságom); c) Bortnyánszkij: Tő jesszi Petr (Te vagy Péter); d) Greceaninov: Vő nogo rebjata (Az öreg kapitány); e) Szilvai Simon: Bozse Vösnij (Magasságos Isten); f) Urá, urá (induló); g) Oj odsi Horá (Hegyek között); h) Narodnyije (népdalok); végül: Kuruc dalok. Konferál Pataky Mária dr.

Utána kb.
9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: A Kassai Rádió műsorából: Csíri László cigányzenekara muzsikál.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Táncelemek.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

11.15—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból.

Prédikál Smid István rozsnyói espereslelkész. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből 31., 176. és a Himnusz. Orgonál Várkonyi Endre.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

12.30—1.30: Eugen Stepat balalajkazenekara.

3—3.40: A rádió szalózenekara.

Vezényel Bertha István. 1. Lecocq: a) Angot asszony leánya, nyitány; b) Giroflé-Girofla,

egyveleg; 2. Luszicza Tihamer; Tavasz; 3. Nevin: Egy nap Velencében, szvit; 4. Eilenberg: Májusi harangok; 5. Huszka Jenő: Induló.

5.45—6.05: Lovászi Ferenc cigányzenekara.

6.30: „Magyarok Európa első egyetemén.”
Frász György dr. előadása.

7.00: A Mária Terézia I. honvéd gyalogezred zenekara.

Vezényel Figedy Sándor. 1. Vitéz Pál Imréné; Hajrá vitézek, induló; 2. Waldteufel: Keringőábránd; 3. Várhalmi János: Naszinduló; 4. Ruzinkó Nándor: Mesél a Boszporusz, intermezzo; 5. Rappe—Axt: Capitol, amerikai induló.

7.30: „Nagybőjti néphagyományok.”

Bálint Sándor dr. előadása.

8.00: Hírek, ügétöversenyeredmények.

8.20—9.35: Hanglemezek.

I. rész. Géczy Barnabás műsorából. 1. Sarasate: Cigányosan; 2. Järnefelt: Bölesódal; 3. Müller—Melborn: Ábránd Godard: Bölesódalára; 4. Grieg: Solvejg dala; 5. Rimszkij-Korszakov: Hindu dal; 6. Wismar: Sir a hegedű, románc; 7. Strecker: Drunt in dern Lobau, dal. II. rész. Francia zenekari képek. 1. Massenet: Elzászi jelenetek, szvit (szimfónikus zenekar vez. Pierre Chagnon); 2. Debussy: A tenger, szimfónikus költemény (Párizsi Conservatoire zenekara; vez. Copola).

KASSA (259.1 m.)

9—12: Azonos Budapest I. műsorával.
12—12.20: Hírek, majd a Kassai Rádió műsorának ismertetése.

12.25—12.50: Zrinyi Miklós: Török Áfumbából részleteket olvas fek Putnokyi Balint.

1—10.00: Azonos Budapest I. műsorával.

10—10.40: Csíri László cigányzenekara muzsikál. Ezt az adást Budapest I. is átveszi.

10.40—12.05: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAS3 hívójeles adóállomáson, 15.370 kiloeikluson, 19.52 méteren.

Délután 3—4 óráig.

A HAT4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kiloeikluson, 32.88 méteren.

Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások műsorát ezúttal a 43. oldalon közöljük

Vigyázat! Még a kifeszültség is életveszélyes lehet!

A rádiósok és mindazok közül, akik villamos-árammal foglalkoznak, sokan azt tartják, hogy 110—220 Volt feszültség nem okozhat az áramütés komolyabb bajt, ha csak az illető egészséges és szíve rendben van. A legújabb kutatások azonban rácafolnak erre a nézetre. H. W. Arlin, az egyik legnagyobb amerikai villamosági vállalat tudósa legutóbb, egy biztonsági kér-

désekkel foglalkozó kongresszuson, erre vonatkozó vizsgálatairól számolt be. Eszerint, ha az emberi test, vagy pedig az a pont, ahol a villamos áramkörrel érintkezik, nedves, sok esetben már a 12 voltnál nagyobb feszültségű áramütés is komoly következményekkel járhat. Tehát: mindig óvatosan bánjunk még kifeszültségekkel is!

Gombás Ferenc

12.10

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Bachó: A régi 1. honvédegyalozezred indulója (Mária Terézia 1. honvédegyalozezred zenekara, vez. Fricsey Richárd); 2. Kollo: Intermezzo (Woitschach fúvózenekara); 3. Friedmann: Admiral-induló (német tengeri tüzérség zenekara, vez. Fritz Hubrig); 4. Mill: Ünnepi keringő (Walter Fenske zenekara); 5. Fricsey Ferenc: Mérey-induló (Hunyadi János 9. honvédegyalozezred zenekara, vezényel a szerző).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Kirándulás Vereckére 1881-ben.” (Felolvasás.)

10.45: „Az 1879-i szegedi árvíz.”

Irta Kenéz Sándor. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Gombás Ferenc gondonkázik,

zongorán kíséri Dankó Aladár, Kerényi György énekel zongorakísérettel. 1. Zádor Jenő: Románc (a magyar rádió szünetjelének motívumára, Gombás); 2. a) Gluck: O del mio dolce ardor; b) Verdi: Álarcsobál, ária (Kerényi); 3. a) Popper: Menuett; b) Albeniz: Malaguena (Gombás); 4. a) Lalo: Ys királya, ária; b) Hubay: Balalajkadal a „Karenina Anna” c. operából (Kerényi); 5. Kozma Géza: Duhajnóta; b) Ravel: Pavane; c) Popper: Tánc (Gombás); 6. a) Liszt: Csodálatos dolog lehet; b) Huszka Jenő: Darumadár; c) Kurucz János: Ha elér hozzád (Kerényi).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.

1.30: Csorba Dezső cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: A rádió diákielőléraja.

„Shakespeare Magyarországon.” Gál István előadása. (Felolvasás.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: A Rákospalotai Iparos Dalkör műsora.

Vezényel Zsaskovszky József. 1. Révfy Géza: Ismerek egy szép országot; 2. Pogatschnig: Dal a dalról; 3. ifj. Lányi Ernő: Szülőföldemen; 4. a) Balázs Árpád: Marika (Antal Iván szövege, Demény feldolgozása); b) Gyermelyi Ferenc: Szép menyasszony; 5. a) Lavotta Rezső feldolgozása: Hegyek alatt; b) Kodály: Katonadal; 6. Nosceda Károly: Katalinpusztai nóták; 7. Vincze Zsigmond: Magyar visszhang.

6.00: „Magyar mecénások.”

Tasnádi-Kubacska András dr egyetemi m tanár előadása Semsey Andorról.

6.30: Kívánságlemezek.

1. Grieg: II. Peer Gynt szvit (New Light szimfónikus zenekar, vez. Goossens); 2. Pazzeller: Herkulesfürdői emlék, keringő (Dol Dauber zenekara); 3. Aletter: Rendez-vous, intermezzo (Ferdy Kaufmann zenekara); 4. Moszkovszkij: Szerenád (orgona: Marcel Palotti); 5. Ivanovics: Kis esónakom a Dunán lengedez, keringő (berlini filharmonikusok); 6. Dostal: Repülő-induló (fúvózenekar, vez. Woitschach); 7. a) Thegze-Gerber: Népem, népem; b) Thury: Talpra legény (Cselényi József); 8. Murgács: Minden nagy örömeik (Domokos szövege, Mally Gyöző); 9. Eröss Béla: Egykrajcáros levél-papír (László Imre); 10. Kádas György: Irt a babám, csárdás (Cselényi József); 11. Gyöngy Pál: Madame, tangó (Guy Perry és Marcel Cariven zenekara); 12. Berlin: Now it can be told, slowfox (Bing Crosby); 13. Harbach-Friml: Sympathy, angol keringő (Leo Reisman zenekara és énekegyüttes); 14. Klose-Lukesch: Hör mein Lied, Violletta, tangó (Will Glahé zenekara, énekkel); 15. Churchill-Morey: Whistle while you work, fox (Billy Cotton zenekara, énekkel).

7.30: „A csillagok kialszanak.”

Hangjáték. Irta Pados Pál. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Nyáry Lőrinc várkapitány — Toronyi Imre; Mária, a leánya — Horváth Magda; Móré Gáspár varnagy — Solthy György; Keleti István — Pálóczy László; Martinecz, zoldos tiszt — Kovács Károly; Muhadin, török követ — Nagy Adorján; Balázs, öreg jobbágy — Ónody Akos; Máté, halászlégeny — Márkly Géza; Ajtónálló — Turányi Alajos.

Utána kb.

8.20: Budapesti Hangverseny Zenekar.

Vezényel Rajter Lajos. Közreműködik Lucie Bigelow-Rosen theremin éterhangszeren. 1. Takács Jenő: Szimfónikus tételek theremin éterhangszerre és zenekarra; 2. Csajkovszkij: V. szimfónia (e-moll).

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Dénes József cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel.

Dalok: Végimentem az ormódi temetőn (népdal); Szávozod Richárd: Biborban ég Bakonyerdő; Matók: Kertem alatt; Thegze-Gerber Miklós: Gyalogút; Csapó: A bánatom; Huber Gyula: Csendesen; Beleznay Antal: Sárgadinnye levele; Pete Lajos: Nem való bokréta; Erdélyi Mihály: Fenyő, fenyő.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: Szalonötös.

1. Bihari: Hadik öbester nótája; 2. Losonczy Dezső: Bölcsődal; 3. Sipos Antal: Kuruc tánc; 4. Massenet: Air de ballet; 5. Hubay: a) Kék nefelejcs; b) Nem kell a szőke; 6. Boka kesergője; 7. Delibes: Virágok tánca; 8. Grieg: Menüett; 9. Lányi Ernő: Csalogány, ábránd; 10. Moór: Magyar szerená; 11. Beethoven—Kreisler: Rondino; 12. Polgár Tibor: Virágfakadás; 13. Chopin: A-dur polonaise.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.30: „Nem szabad elmondani.“ 2. „Száz anyának egy gyermeke.“

Fertsek Ferenc elbeszélései.

7.00: Német nyelvoktatás.

(Szentgyörgyi Ede dr.)

7.30: Konczné Keömléy Bianka énekel zongorakísérettel.

1. Händel: Ária az „Eszter“ c. oratóriumból: Ah, mio cor, ária; 2. Schurtzbe: a) Der Doppelgänger (A képmás); b) Die Allmacht (A Mindenható); 3. a) Dohnányi: Valaki jár udvaromon; b) Kodály: I. Magányosság; II. Elfogódás.

8.00: Hírek.

8.20—9.20: Hanglemezek.

I. rész. Operett-részletek. 1. Strauss János: Cigánybáró, induló (berlini állami opera zenekara, vez. Hansgeorg Otto); 2. Messager: Fortunio, románc (Georges Thill); 3. Lecocq: Nap és hold, dal (Marcelle Denya); 4. Strauss János: Cigánybáró, kettős (Rautavaara és Peter Anders); 5. Huszka Jenő: Részletek a „Bob herceg“, „Aranyvirág“, „Gül Baba“ és „Lili bárónő“ c. operettekből (Köszegi Teréz és Angyal-Nagy Gyula); 6. Lehár: Luxemburg grófja, részletek (szimfonikus zenekar, vez. Polgár Tibor); 7. Kálmán Imre: Csárdáskirálynő, részletek (Köszegi Teréz és Angyal-Nagy Gyula); 8. Novello: Careless rapture, részletek (Drury Lane színház zenekara, vez. Prentice). II. rész. Vidám alpesi muzsika. 9. Kollo: Schiebermaxe, polka (Woitschach fúvószenekara); 10. Blangi: Pásztorcsillag (tiroli jödliző, ének: Andréamy); 11. Freundorfer: Salzburgi virágok, keringő (Freundorfer zenekara); 12. St.-Servan: Karácsonyi tiroli dal (ének:

Andréamy); 13. Holetschek: Menyasszony bűcsűztatás (bajor zenekar); 14. Andréamy - Tiroli jödlizás okarinaszóolóval (ének: Andréamy); 15. Holetschek: Dalok (bajor zenekar).

KASSA (259.1 m.)

11.10—11.35: Az Ifjúságnak. „Magyar ifjúság, magyar jövő.“ Kövy Árpád előadása.

11.35—12.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12.—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25—4.15: A Szimfonia szalonhatos műsora: 1. Kéler: Magyar vigjáték, nyitány; 2. Lanner: Schönbrunniak, keringő; 3. Donizetti: Lucia di Lammermoor, egyveleg; 4. Blon: Virág-suttogás, hangkép.

Közben

3.50—4.00: Hírek.

4.15—4.40: 1. „Március idusa.“ Tóth Endre előadása. 2. Ábrányi Emil: „Március 15-én“ című versét elmondja Darkó Marika.

4.40—4.45: A Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4.45—6.00: Azonos Budapest I. műsorával.

6.—6.30: Szlovák felőra. A szlovák realgimnázium megemlékezése a magyar szabadságnépről. A műsort összeállította Oláh József tanár. — (Slovenská polhodinka. Slovenské reálne gymnázium oslavuje 15. Marec. Program soštavil prof. Jozef Oláh.)

6.30—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT4 hívőjeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren.
Éjjel 1—2 óráig.

A közvetítőállomások (Nyiregyháza 267.4 m, Magyaróvár 227.1 m, Miskolc 218.6 m, Pécs 204.8 m) e heti műsora:

VASÁRNAP, MÁRCIUS 12:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

HÉTFŐ MÁRCIUS 13:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

KEDD, MÁRCIUS 14:

Reggel 6.45-től délután 7.00 azonos Budapest I. műsorával.

7.00—7.25-ig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

SZERDA, MÁRCIUS 15:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

CSÜTÖRTÖK, MÁRCIUS 16:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

PÉNTEK, MÁRCIUS 17:

Egész nap azonos Budapest I. műsorával.

SZOMBAT, MÁRCIUS 18:

Reggel 6.45-től délután 6.20 azonos Budapest I. műsorával.

6.20—6.50 óráig azonos Budapest II. műsorával. Utána azonos Budapest I. műsorával.

11.40 Br. Wimpffen Iván
(M. F. I. felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Várhalmi: Béla király induló (Hunyadi János 9. honvédgyalogezred zenekara, vez. Fricsay Ferenc); 2. Zichrer: Bécsi polgárok, keringő (szalónzenekar); 3. Grimshaw: Az ezred visszatér, induló (Spindler-bendzsőzenekar); 4. Kronberger—Mariol: Békakirály fátylasmenete (Dajos Béla zenekara); 5. Mecklenburg-Schwerin-induló (József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara, vez. Seregi Artúr).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „A Nemzeti dal.”

Irta Molnár Endre. (Felolvasás.)

10.45: „A tavaszi kosztium.”

(Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangzó az Egyetemi templomból. Hímnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.

1. Bixner: Bagatell, nyitány (Engel-zenekar); 2. Goossens: Judit, balettzene (ének: Arthur Fear, kísér New Symphony-zenekar, vez. a szerző); 3. Csajkovszkij: Virágkeringő a „Diótörő” szvitből (berlini filharmonikusok, vez. Borchard); 4. Nicolai: A windsori víg nők, ária (Peter Anders); 5. Flotow: Márta, ária (Erna Sack); 6. Chopin: Fisz-dúr barcarola (zongora: Cortot); 7. Abt: Gute Nacht Du mein herziges Kind, dal (Karl Schmitt-Walter); 8. Sibelius: Im Feld ein Mädchen singt, dal (Rautawaara); 9. Albeniz: Spanyol szerenáda (gordonka: Gaspar Cassado); 10. D'Albert: Hegyek alján, részletek (Anita Gura, Carla Spletter, Peter Anders és H. H. Nissen).

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

44

1.30: A rádió szalónzenekara.

1. Siede: Szevillában, spanyol induló; 2. Walter: A hattyúk, nyitány; 3. Tóth Lajos: Gavott; 4. Leslie: Tennisz-keringő; 5. Kárpáth Zoltán: Emlékkönyvbe; 6. Strauss János: Terefere-polka; 7. Beresényi nótája; 8. Delmas—Popy: Tavaszi ünnep Japánban; 9. Szirmai Albert: Andaluziai szerenáda; 10. Kálmán Imre: Részletek a „Jozsefin császárné” c. operettből.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.10: „Asszonyok tanácsadója.”

(Arányi Mária előadása.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Hochstrasser Ferenc ifjólázik zongorakísérettel.

1. Quantz: G-dúr versenymű I. tétele; 2. Beisdeffre: Keleti zene; 3. Hüe: Gigue; 4. Kunlau: Rondo burlesco.

5.30: „Magyarok az 1859-i olasz szabadságharcban.”

Tóth László dr egyetemi tanár előadása.

6.00: Beszkárt zenekar, vez.: Müller Károly.

6.50: Hubay-dalok és hegedűszámok.

(A szerző halálának évfordulóján. Hanglemeztől). Bevezetőt mond Papp Viktor. 1. 12. csárdajelenet (hegedű: Hubay Jenő és a Budapesti Zeneművészeti Főiskola zenekara, vez. Zsolt Nándor); 2. Bölcsődal (hegedű: Hubay Jenő); 3. Megtérés, dal (Szedő Miklós dr); 4. 5. csárdajelenet (Hullámzó Balaton, hegedű: Hubay Jenő); 5. Ugye Jani (Farkas Imre szöve.), dal (Basillides Mária); 6. Zefir (hegedű: Szigeti József); 7. Hejre Kati (hegedűszóló és Ilja Ljvsakov zenekara).

7.25: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Falstaff.” Vigopera három felvonásban, hat képben. Szövegét Shakespeare: Windsori víg nők és IV. Henrik c. színműveinek felhasználásával írta Arrigo Boito. Fordította Lányi Viktor. Zenéjét szerezte Verdi. Vezényel Failoni Sergio. Rendezte Rékai András. Személyek: Sir John Falstaff — Palló Imre; Ford, Alice férje — Hamory Imre; Fenton — Sárdy János; Doktor Cajus — Laurisán Lajos; Bardolf — SzügyiKálmán; Pistol — Komáromy Pál; Alice, Ford neje — Dobay Livia; Annuska, Alice leánya — Tamás Ilona; Mrs Quikly — Gere Lola; Mrs Meg Page — Szilvássy Margit.

Az I. felv. után kb.

8.10: Hírek.

A II. felv. után kb.

9.15: Hírek.

Az előadás után kb.

10.20: Időjárásjelentés.

Délibál

Majd: Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.

Közben kb.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.40: Wimpfién Iván báró francianyelvű előadása.

„Honoré de Balzac, ami de François Liszt” (Balzac Liszt Ferenc barátja).

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

5.30: A Magyar Kultúrszövetség és a Nemzeti Szalon Művészeti Egyesület kultúr-életutjának közvetítése a Nemzeti Szalónból.

1. „Arckép és stílus.” Ybl Ervin dr előadása; 2. Hubay Jenő: a) Carmen-fantázia; b) Lepke; c) Változatok egy magyar témára; d) Csárdajelenet (előadja Albert Ferenc hegedűn kíséri Herz Ottó dr); 3. a) Komjáthy Aladár: A Nincs-Van ország; b) Illyés Gyula: Szegénység, örökös éhség; c) Erdélyi József: Reggel. Előadja R. Simonffy Margit.

6.30: Francia nyelvoktatás.

(Garzó Miklós dr.)

7.00: A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági felőrája.

7.30: „Emberek a képek előtt.”

Pipics Zoltán dr előadása.

8.00: Hírek.

8.20: „Jóslat.”

Cserepes Gyula előadása, a verseket Kowách Ernő mondja el.

9.00: Hanglemezek.

1. Luigini: Egyiptomi balett (szimfónikus zenekar, vez. Chagon); 2. Strauss József Schütt: Parafrazis a „Falusi feskék” kerüggöre (zongora: Adolf Wolff); 3. Lortzing: Cár és ács, balettzene (berlini filharmonikusok, vez. Hans Schmitt—Isserstädt); 4. De Luca: Szép Colorado (pizton: Willi Liebe); 5. Ta-

renghi: Szerenád (zenekar, vez. Adalbert Lutter); 6. Brown—Clifford: Paradise, dalkeringő (haváji gitár orgonával); 7. Kick—Schmidt: Szerelmi dal, szerenád (Walter Fenske zenekara); 8. Shilkret: Skyward (Victor szimfónikus zenekar, vez. a szerző).

9.45: Balogh Lajos cigányzenekara muzsikál.

KASSA (259.1 m.)

11.10—11.25: Szlováknyelvű ifjúsági előadás. „Az ifjúság örök március idusa.” Dbanka Emil előadása. (Prednáška pre mládež. Emil Dbanka: Vecsny 15 Marec mládeže.)

11.25—11.35: Hubay Jenő szerzeményei hanglemezeiről. (Halálának évfordulója alkalmából.) 1. Ugye Jani, dal (Basilides Mária); 2. Zephyr (hegedű: Szigeti József).

11.35—12.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25—3.50: „Zrínyi Ilona bécsi napjai.” Radányi Magda előadása.

3.50—4.00: Hírek.

4—4.40: Ruszin felóra. 1. Himnuszok hanglemezeiről. 2. Illiczky Sándor kanonok a nemzeti unnepről beszél ruszin és magyar nyelven. (Polcasa dlja Podkarpatskoj Rusi. 1. Podkarpatorusskij himn; 2. Dr Alexander Illiczki hovorit o hosudarstvennom prazdnike; 3. Hosudarstvennyj himn i mars Rákoczi.)

4.40—4.45: A Kassai Rádió műsorának ismeretése.

4.45—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.

5.10—5.35: Régi felvidéki írók: „Fáy András.” A bevezetőt Harasztos Pál írta. A szemelvényeket felolvassa Ross József.

5.35—6.00: Veress László magyar nótákat zongorázik.

6—6.50: Azonos Budapest I. műsorával.

7—7.25: Azonos Budapest II. műsorával.

7.25—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilokaluson, 32.88 méteren.
Éjjel 1—2 óráig.

Rádióhullámokkal — a járványos gyermekbénulás ellen

Az utóbbi évek egyik legtöbbet emlegetett szörnyű betegsége a járványos gyermekbénulás. Váratlanul rohanja meg áldozatát, használhatatlanná bénítja végtagjait, úgy, hogy a szerencsétlen sokszor mozdulni sem tud. A gyógyulás — ha beáll — rendszerint részleges, mert a beteg nemigen szokta korábbi mozgásképességét teljesen visszanyerni. Ha a bénulás a lélegzőizmokat éri, a baj halállal végződik. Tökéletes gyógyserét eddig még nem találtak meg, bár sokan keresik. Most úgy hírlik, Aarau svájci városban, egy orvos különleges baktérium-fehérjekészítményt talált fel, melyet a beteg testébe fecskendezve, erős mesterséges lázat idéz elő benne,

A láz nyomán a beteg állapota rohamosan javult, 6—8 fecskendezés után a bénásági tünetek enyhültek. Most már némely kutató azt reméli, hogy a mesterségesen keltett láz ilyen jó hatású a bénulásra, úgy valószínűleg ultrarövid rádióhullámokkal is kedvező eredményt fognak elérni, mert ezek a hullámok is erős „műlázat” idéznek elő a betegben. Amerikában már széleskörű kísérletek folynak, hogy az ultrahullámú gyógy-módot a már ismerteken kívül egész sor új betegség kezelésére alkalmazzák. Talán valóra válik a remény és a rádióhullám győzelmesnek bizonyul ezzel a rettegett kórral szemben is!...

Dr. Keeskés Tibor

(Stella foto)

4.10

BUDAPEST I.

8.00: Szózat.

Majd: „Nemzeti dal.”

Elmondja Kiss Ferenc, a Nemzeti Színház örökös tagja.

8.10: Hanglemezek.

1. Fígedy Sándor: Kuruc dalok és táncok (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred fúvószenekara, vez. Fígedy Sándor); 2. Kacsóh: János vitéz c. daljátékából a) Kék tó... b) Kukorica közt születtem (Kalmár Pál); 3. Vince Zsigmond: Aranyszörű kis báránycsa (Cselényi József); 4. Lehár: Messze a nagy erdő; Volt, nincs, fene bánja (Sándor Anna); 5. Pór Ernő: Magyar parasztlakodalm (Lóránt Edít zenekara); 6. Váci István: Éji dal (Gyökössy szövege, László Imre); 7. Radies Jenő: Az esküvődön én is ott leszek (Fekete Pál); 8. Seress Rezső: Ki volt az az asszony (László Imre); 9. Magyar dallamok Ilja Ljvsakov összeállításában (Ljvsakov zenekara); 10. Akom Lajos: Két szemed a boldogság (Mihály szövege, Kalmár Pál); 11. Fényes Szabolcs: a) Sárga levél hull a fárol; b) Hej, ripityom (Harmat szövege, Kalmár Pál); 12. Sándor Jenő: Almodó Tiszapart (Füredi szövege, Varga Imre); 13. Vince Zsigmond: Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország (Kulinyi szövege, Palló Imre).

8.45: Hírek.

9—9.55: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból.

Prédikál Muraközy Gyula lelkipásztor.

10—10.55: Egyházi ének és szentbeszéd a Belvárosi főplébániatemplomból.

A szentbeszédet mise közben Pusztai Sándor leányfalu lelkész mondja. Énekel a templom énekkara, Berg Ottó vezényletével. Orgonál Kereszty Jenő. Előadásra kerül: a) Bogácsitsch átirata: Boldogasszony Anyánk; b) Bárdos Lajos: Magyarok fénye; c) Demény: Régi énekek az Oltári Szentséghez (vegyeskarri feldolgozásban); d) Himnusz; e) Bevezető orgonaszám: Kereszty Jenő: Bevezető és fuga a „Boldogasszony” témájára.

46

11—12.15: Evangélikus istentisztelet a Bécsikaputéri templomból.

Prédikál Németh Károly lébényi esperes-lelkész. Énekszámok a Dunántúli Énekeskönyvből: 36., 501., Himnusz. Orgonál Várkonyi Endre.

12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

12.30: Magyar Imre cigányzenekara.

1.40: Hanglemezek.

1. Erkel: Hunyadi László, nyitány (Budapesti Kamarazenekar, vez. Komor Vilmos); 2. Erkel: Bánk bán — Hazám, hazám, ária (Halmos János); 3. Erkel: Hunyadi László — La Grange ária (Szabó Lujza); 4. Liszt: XI. magyar rapszódia (zongora: Cortot); 5. Sztójánovits Jenő: Ninon, bordon (Csóka Béla); 6. Hubay: A cremonai hegedűs — a) Madárdal (Szabó Lujza); b) Hegedűszóló (Hubay Jenő); 7. Huszka Jenő: Bujdokolva járok (Horváth József); 8. Lavotta Rezső: Rég volt (Nagy Margit); 9. Kun László: Suhog az őszi szél (Éndrődi szövege, Csóka Béla); 10. Székács Aladár: Fülembé cseng egy dal (Nagy Margit); 11. Kossovits: Szerenád (Mária Terézia 1. honvédgyalozezred zenekara, vez. Fricsay Richárd); 12. Kodály: a) Két kéne elvenni; b) Apró alma (Palló Imre); 13. a) Kocsi, szekér; b) Asszony, asszony (Basilides Mária); 14. Liszt: 11. magyar rapszódia (Radiola-zenekar, vez. Fridl).

2.45: „Erdőn, mezőn tavaszodik.”

Vályi Nagy Géza gyermekverseit elmondja Harsányi Gizli.

3.00: A József nádor 2. honvéd gyalozezred fúvószenekara.

vez. Seregi Artur. 1. Müller József: Batthyány-induló; 2. Szöllőssy Ferenc: Egyveleg az 1848—49-iki szabadsághare dalából; 3. Gróf Andrássy Tivadarné: Krasznahorka büszke vára (tárogatószóló); 4. Pécsi József: Kossuth Lajos emlékére; 5. Egressy Béni: Klapka-induló; 6. Seregi Artur: Régi magyar táncok az 1840-es évekből; 7. Novák Sándor: Nagymajtényi síkon (tárogatószóló); 8. Erkel: Bánk bán, részletek; 9. Seregi Artur: Magyarország, induló.

4.10: „Népek tavasza.”

Keeskés Tibor dr előadása.

4.40: Budapesti Hangverseny zenekar.

Vezényel Fridl Frigyes. 1. Erkel: Ünnepi nyitány; 2. Szabados Béla: Régi magyar táncsorozat; 3. Fígedy Sándor: 1848, szimfónikus költemény; 4. Kodály: Táncok; 5. Liszt: Consolations (zenekarra alkalmazta Polgár Tibor); 6. Rákóczi-induló Berlioz feldolgozásában.

Közben kb.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

Délibáb

6.00: „A magyar vers története.”

(Petőfi.) Bevezeti Illyés Gyula. A verseket Lehotay Árpád, a Nemzeti Színház tagja mondja el.

6.30: „Boka Rozália lakodalma.”

Spur Endre dr előadása. Közreműködik Kóczé Antal cigányzenekara.

7.30: Sporteredmények.

7.40: „A zenélő óra.”

Színmű három felvonásban. Irta Harsányi Zsolt. Rendező Németh Antal dr. Személyek: Özvegy Tahy Gáspárné — Berky Lili; Mária, nagyobbik leánya — Szelezky Zita; Márta, kisebbik leánya — Olthy Magda; Bajmóczy Pál, földbirtokos — Jávor Pál; Idősebb Bocsány András, orvosprofesszor — Gabányi László; Ifj. Bocsány András, orvos — Pataky Jenő; Pataki Géza — Lehotay Árpád; Kopácsi Zoltán császári kapitány — Táray Ferenc; Borbás Vince, cisztercita tanár — Bodnár Jenő; Kampós, kocsmáros — Gózon Gyula; Nabrisék, rendőrkém — Juhász József; Csepec, fűszeres — Maklár Zoltán; Binderné, szakácsnő — M. Iványi Irén; Miska, csaposlegény, a fia — Lázár Gida; Borecsa, kasszirosnő — T. Fűzess Anna; Vakares, pikoló — Szendrei Gyuri; Zsandár-örmmester — Rubinyi Tibor; Gergely, kocsis — Baksa-Soós László; Kati, belső cseléd — Zádor Gyöngyi; Kalas, botosispán — Szilágyi Aladár. (Hangfelvétel.)

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Operaházi zenekar.

Vezényel Ferencsik János. 1. Les préludes; 2. Bartók: Táncszvit; 3. Dohnányi: Rurális Hungarica.

Ez a műsort a lengyel rádióállomás is átveszi!

11.00: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál, Szántó Gyula énekel.

Dalok. Rácz Zsiga: Itt hagytak az álmok (Nagy K. szövege); Thegze-Gerber: Népem, népem (Thury szövege); Fráter Béla: A fonóban szól a nóta; Kondor Ernő: A vén cigány; Dóczy József: Darumadár, gyere velem; Mikor azt a kislányt megismertem (népdal); Zách Győző: Csengődi csárdás; Morvay Károly: Badaconsyi kéknyelű (Szondy szövege); Hopp Jenő: Lakodalmom van a mi uccánkban; Kiskendő, nagykendő; Lyukas a kalapom teteje (népdalok).

12.05: Hírek.

Délirál

BUDAPEST II.

11.15—12.00: Újpesti Dalkör.

Vezényel Zsasskovszky József. 1. Boczonádi Szabó Imre: Csillagos már; 2. Meiszner Imre: Messze valahol; 3. Farkas Nándor: Magyar hangulat; 4. a) Vaszy Viktor: Sirató ember dala; b) Lendvai Ervin: Harangok szava; 5. Balázs Árpád—Demény Dezső: a) Levelem, levelem; b) Pirospettyes ruhácskákban; c) Széchenyi-csárdás; 6. Ugró Gyula: a) Bojtárlegény; b) Feeskemadár messze elszáll; 7. Veress Sándor feldolgozása: a) Bár csak mindig így volna; b) Sej, a bogádi kerek hegy aljában; c) A rátóti legények.

6.30: „Ötven éve fedezték fel a rádióhullámokat.”

Sztróka Kálmán előadása.

7.00: Hanglemezek.

1. Liszt: Magyar fantázia (zongora: Artur de Greef és a Royal Albert Hall zenekara, vez. Landon Ronald); 2. Popper: Fabusi dal (gordonka: Pablo Casals); 3. Hubay: Scherzo a II. szimfóniából (Zeneművészeti Főiskola zenekara, vez. Zsolt Nándor); 4. Zsolt Nándor: Sztatoktók (hegedű: Zathureczky Ede); 5. Bartók: a-moll vonósnegyes (Pro Arte vonósnegyes, tagjai Onnou, Hal-leux, Prevost és Maas).

8.00: Hírek, ügétőversenyeredmények.

8.20—9.30: A rádió szalónzenekara.

1. Siklós Albert: Magyar induló; 2. Losonczy Dezső: a) Havasokban; b) Verbunkos; 3. Kacsóh: Részletek a „Rákóczi” c. daljátékából; 4. Aggházy Károly: Magyar esték; 5. Rajter Lajos: I. verbunkos szvit; 6. Lehar: Lassú és csárdás a „Cigányszerelen” c. operettből; 7. Liszt: XII. rapszódia; 8. Beretvás Hugó: Magyar feltámadás.

KASSA (259.1 m.)

9—11.00: Azonos Budapest I. műsorával.

11—11.20: Hírek.

11.20—12.30: Az ifjúság emléktűnnepe. Közvetítés a Szent Korona térről.

12.30—6.30: Azonos Budapest I. műsorával.

6.30—7.30: A kassai szalónzenekar ünnepi műsora. Vezényel Fischer Károly karnagy. 1. Kéler: Csokonay, nyitány; 2. Egyveleg Liszt műveiből (összeállította: Urbach); 3. Cinka Panna nótája (hangszerelte: Bertha István); 4. Erkel: Hunyadi induló.

Szünetben kb.

7.00: a) Ünnepi beszéd. Tartja Darkó István. b) Petőfi Sándor: „Nemzeti dal.” Szavalja Marossy Lajos.

7.30—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT4 hívójeles adóállomáson. 9.125 kilohertzeken, 32.88 métereken.

Éjjel 1—2 óráig.

4.10 Pluhár István
(M. F. I. felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Faulwetter: Eljen a haza, induló (Mária Terezia 1. honvédyalgegyezred zenekara, vez. Friesay Richárd);
2. Freundorfer: Berchtsgadeni polka (Georg Freundorfer zenekara);
3. Lengyel tüzérségi induló (lengyel tüzérhadosztály zenekara);
4. Niel—Ailbout: Sans-souci rózsakertjében, keringő (Adalbert Lutter zenekara);
5. Adorján: Induló (József nádor 2. honvédyalgegyezred zenekara, vez. Seregi Artúr).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: Bartóky József elbeszéléseiből: „Itélet.”

(Felolvasás.)

10.45: „A márciusi napok versekben.”

(Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: A rádió szalózenekara.

1. Paksy József: Spanyol induló; 2. Lányi Ernő: Mese; 3. Székely—Bertha: Magyar rapszódia; 4. Kliment: Vágyalmok, keringő; 5. Kigyósi Árpád: Alla gavotta; 6. Szántó Jenő: Brazíliai tangó; 7. Lehár: Részletek a „Víg özvegy” c. operettből.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.

1.30: Suki Tóni cigányzenekara.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Ártólyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.10: A Magyarország—Franciaország válogatott labdarúgó csapatai közötti mérkőzés. II. félidőjének közvetítése Párizsból. Beszélő Pluhár István.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Bródy Iván előadása.

5.40: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.55: Lendvai Jóska cigányzenekara.

Közben

6.30—6.45: „Kertészeti időszerű tanácsadó.”

Horn János kertészeti tanintézeti tanár előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.)

7.15: „Beszélgetés a kassai Fő uccáról.”

Irta Bierbauer Virgil dr. A szerző és Kovrig Emil előadásában kassai hangfelvételekkel.

7.45: „A bécsi keringő története.”

III. rész: Ifj. Strauss János. Irta Koch Lajos dr. (Felolvasás.) Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar Fridl Frigyes vezényletével.

9.10: Fátyol Jancsi cigányzenekara muzsikál.

Közben kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.30: Hanglemezek.

I. rész: Fischer: Az Alpoktól délre, szvit; a) Kikötővárosban; b) Terrasz a tengerparton (koncertzenekar, vez. Seidler-Winkler); c) Tarantella (vonózenekar, vez. Adalbert Lutter). II. rész: Ravel: Bolero, szimfónikus tánc (Lamoureux-zenekar, vez. a szerző). III. rész: Grace Moore és Paul Robeson film-dalai: 1. Schertzing—Kahn: Love me forever (Grace Moore); 2. Kern: Old man river (Paul Robeson); 3. Kahn—Schertzing: One night of love (Grace Moore); 4. Spoliansky—Wimperis: Kongói bölcsődal (Robeson); 5. Mjllöcker: I give my heart (Grace Moore); 6. Spoliansky—Wimperis: The killing song (Grace Moore); 8. Spoliansky—Wimperis: Néger csónakosdal (Robeson). IV. rész: Szimfónikus jazzszámok. 1. „Casey Jones” (szimfónikus jazzzenekar, vez. André Costelanitz); 2. Herbert: Szerenád, szvit Paul Whiteman zenekara; 3. La Rocca: Tiger rag (szimfónikus jazzzenekar, vez. Costelanitz).

Közben kb.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.25—6.50: Angol nyelvoktatás.

(J. W. Thompson.)

7.10—7.25: Coates: A három ember, szvit—

a) A falusi ember; b) A városi ember; c) A tengerész (szimfónikus zenekar, vez. a szerző. Hanglemezről).

8.00: Hírek.

8.20—9.30: Hanglemezek.

1. Vivaldi: c-moll concerto vonószekarra (amszterdami Concertgebouw zenekara, vez. Mengelberg); 2. Haydn: B-dur vonósnyegyes (Pro Arte vonósnyegyes, tagjai: Onnou, Halleux, Prévost és Maas); 3. Beethoven: Esz-dur szonátatétel (Vécsey Ferenc); 4. Schumann: IV. szimfónia (d-moll, minneapolis-i szimfonikusok, vez. Ormándi Jenő).

KASSA (259.1 m.)

11.10—11.35: „A felvidéki nevelésügy eszmévilága.” (Szülők és nevelők tanácsadója.) Krammer Jenő dr előadása.

11.35—12.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25—3.50: Ruszin félóra. 1. Kárpátalja iparosítása. Ivancsó Antal dr előadása; 2. Hanglemezek. (Polcasa dlja Podkarpatskoj Rusi. 1. Dr Antonij Ivancsó: Novyja perspektivy v ekonomiceskoj zizni Podkarpatskoj Rusi v budusem; 2. Muzyka po gramofonj zepisi.)

3.50—4.00: Hírek, a Kassai Rádió műsorának ismertetése.

4—4.10: Hanglemezek. Delibes: Coppélia, keringő (Nagy szimfonikus zenekar, vez. Clemens Schmaltich).

4.10—5.10: Azonos Budapest I. műsorával.

5.10—5.40: Szlovák félóra. „Schiller: A harang c. költeménye megírásának 140. évfordulója.” Detvan Károly előadása. A költeményt Hviezdoslav O. P. fordításában előadja Goldbach Frigyes. (Slovenská polhodinka. „Piesen o zvono. 140. vyrocie Schillerovej básne: Das Lied von der Glocke.” Prednáška Karla Detvana. Proklad P. O. Hviezdoslavov prednesie Frisco Goldbach.)

5.40—6.45: Azonos Budapest I. műsorával.

6.50—7.15: „Kassa legtragikusabb szabadságünnepe.” Vécsey Zoltán dr előadása.

7.15—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT 4 hívójeles adóállomáson. 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren
Éjjel 1—2 óráig.

A „villany szem” új, érdekes feladatai

Német kutatóműhelyek legutóbb érdekes, új alkalmazási lehetőségeket találtak a villany szem (fotocella) számára. Egy fotocellás szerkezet például magától bekapcsolja az uccai világítást, amint a szürkület bizonyos fokot elért. Hajnal felé azután, mikor már világosodni kezd, a cella önműködően kikapcsolja a lámpákat. Különleges berendezés akadályozza meg, hogy a természetes napfényen kívül másfajta fényforrás is működéskébe hozhassa a készüléket; nem fordulhat elő tehát, hogy éjszaka, gépkocsik fényszóróugaráinak hatására a közvilágítás kialudjék. Egy másik eszköz folyadékok tisztaságát figyel. Amint a folyadék tisztasága bizonyos határon túl megváltozik, jelzőkészülék lép működésbe. A találmány hasznos szolgálatot tesz a vegyi iparban, ahol szükség van arra, hogy pontosan ellenőrizhessék bizonyos folyadékok tisztaságát. Hasonló módon működik az önműködő fotocellás füstjelző. Annóra érzékeny, hogy a helyiségben támadó legkisebb füstfoszlamnyt is már hangos szirénázással adja tudtul s így lehetővé teszi, hogy az esetleg kitérni készülő tüzvészelt csirájában fojtsák el.

Két tucat telefonbeszélgetés egy dróton — egyszerre

Eddig legfeljebb ha 12 telefonbeszélgetést bonyolíthattak le egyetlen távbeszélő-áramkörön, ugyanabban az időben. Az angol posta mérnökei legutóbb kísérleteket végeztek, nem lehetne-e különleges kapcsolással a beszélgetések számát fokozni. Hosszas munkával el is érték, hogy a szám éppen megkétszereződött; most tehát már akár huszonegyen is beszélhetnek egyszerre ugyanazon a vonalon, anélkül, hogy zavarnák egymást.

Délibál

Épül az első olasz távbalató-állomás

Németország, Anglia és Franciaország után most már Olaszország is készül, hogy a távbalatás fejlesztésében kivegye a maga részét az európai nemzetek között. Róma közelében, a Monte Mario-n, már megindultak az első olasz távbalató-állomás építkezési munkálatai. A város központjában nyilvános televíziós vevőtermet fognak berendezni, mely nagyszámú közönséget szórakoztat majd távbalató-közvetítésekkel. A televíziós stúdiókat szintén a városban állítják fel; ezek az építkezések már igen előrehaladtak s remélik, hogy még az esztendő első hónapjaiban megkezdhetik a próbaadásokat. Az olasz rádió egyebek között egész hangosfilmeket akar televízió közvetíteni.

Hangverseny — levegőfrissítéssel

Légfrissítésnek, vagy légűdítésnek („air-conditioning”) nevezik az amerikaiak azt az eljárást, amikor önműködő készülékek segítségével, az évszakhoz mérten szabályozzuk a lakás, vagy a munkahelyiség levegőjének hőmérsékletét, nedvességét és biztosítjuk tisztaságát. Ezek a légűdítő készülékek felettébb népszerűek Amerikában. Most az egyik rádióállomás hangmérnökei azt az érdekes megállapítást tették, hogy nemcsak az emberi szervezet, hanem még a hang is kellemesen „érzi” a légűdítés hatását. Az egyik zenedarab előadása alkalmával kint, hogy a stúdió akusztikai viszonyai akkor legjobbak, ha levegője bizonyos meghatározott módon telítve van vízgőzzel. Beállították hát a légűdítő készüléket, hogy állandóan ezen a nedvességi fokon tartsa a levegőt és a hangversenyközvetítések, a hírek szerint, ettől fogva lényegesen javultak a korábbiakhoz képest, mikor még a stúdió-levegő állapotával kevesebbet törődtek.

Temesváry János

12.10 (M. F. I. felv.)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.
1. Barna: Árpád apánk, induló (Mária Terézia Sándor); 2. Fetras: Királyi leány, keringő (orgona); 3. Kivált: Órmeester-induló (katonazenekar); 4. Bergsen: Matróz-szerelm, polka (Georg Freundorfer zenekara); 5. Fígedy Sándor: Shvoy induló (Mária Terézia 1. honvédtalálkozó zenekara, vez. a szerző).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.20: „Lovak szerepe a történelmünkben.”
Irtó: Sz. Solymos Bea. (Felolvasás.)

10.45: „A tea mint természetes gyógytényező.”
Irtó: Bucsányi Gyula dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Temesváry János mélyhegedűn játszik, zongorakísérettel.

1. a) Bach: Grave; b) Locatelli: Ária; c) Lully: Gavott; d) Händel: Sarabande; e) Bach Ph. E.: Menüett; f) Rameau: Rigaudon; 2. a) Polgár Tibor: Előjáték; b) Liszt: Elfelejtett románc; c) Radnai Miklós: Legenda.

12.40: Hírek.

1.00: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara.

Vezényel Vince Ottó. 1. Flotow: Alessandro Stradella, nyitány; 2. Pécsi József: Rádió-hullámviharok, humoros egyveleg; 3. Rust: Arabiai arany, keleti fantázia; 4. Lülíng: Indiai szvit; 5. Zakál Dénes: Elégia; 6. Growald Ernő: Hangulatképek; 7. Waldteufel: Koresolyások, keringő; 8. Lehár: Cigány-szerelm, nyitány.

Közben kb.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállás-jelentés.

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer-árak.

4.15: A rádió diáklélfőrája: „Singapore.”
Irtó dr. Wehner Józsefne. (Felolvasás.)

Utána: Ifjúsági közlemények.

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.15: Liszt: „Zarándoklás évei.”

II. sorozat. Zongorán előadja Böszörményi-Nagy Béla. 1. Honvagy; 2. A d'Este-villa szökőkútjai; 3. Pastorale; 4. A wallenstadti tó partján; 5. Sunt lacrimae rerum.

5.50: Sportközlemények.

6.00: Táncclemezek.

7.20: Az Operaház előadásának ismertetése.

7.30: Az Operaház előadásának közvetítése.

„Hoffmann meséi.” Fantasztikus dalmű négy felvonásban utójátékkal. Szövegét írta Barbier Gyula, Fordították Váradi A., Fái J. B., Radó A. Zenéjét szerezte Offenbach. Az előadást vezényli Fleischer Antal. Néha Szemere Árpád rendezése szerint. Személyek: Olympia — Szabó Ilonka; Giulietta — Halász Gitta; Antonia — Orosz Júlia; Lindorf, Coppélius, Dapertutto, Miracle — Losonezy György; Andres, Cochenille Pittichinacío, Ferenc — Szügyi Kálmán; Hoffmann — Halmos János; Spalanzani — Toronyi Gyula; Crespel — Kórhégyi Miklós; Gere Lola; Luther — Komáromy Pál; Schlemil — Maleczky Oszkár; Hermann — Mally Győző; Nataniel — Ney Dávid; Antonia anyjának hangja — Németh Anna.

Az I. felv. után kb.

8.30: A rádió külügyi negyedórája.

A II. felv. után kb.

9.30: Hírek, időjárásjelentés.

Utána kb.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.00: A rádió szalózenekara.

1. Suppé: Pajkos diákok, nyitány; 2. Sztára Sándor: Balettzene; 3. Ranzato: Cigánytanyán; 4. Gershwin: A férfi, kit szerettek, dal; 5. Lehár: Giuditka, keringőegyveleg; 6. Pachernegg: Bécsi muzsika.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.15: „Mi a családtörténet.”
Rexa Dezső előadása.

6.45–7.10: Gyorsírótanfolyam.
(Szlabey Géza.)

7.30: „Pesti történetek.”
Sz. Horváth János csevegése.

8.00: Hírek.

8.20: Hanglemezek.

1. Millöcker: A koldusdiák, dal (Peter Anders); 2. Zeller: Részlet a „Madarász” c. operettből (Erna Sack, Marcel Wittrisch és a berlini áll. opera ének- és zenekara, vez. Arthur Rother); 3. Romberg: Lover, come back to me (theremin Lennington Shewell); 4. Sults: The sweetest story ever told, amerikai dal (Hulda Lashanska); 5. D'Italo: Illuzió, spanyol dal (Jaime Plana); 6. Winkler: Nápolyi szerenád (Adalbert Lutter zenekara); 7. Haines—Harper: Cigánybölcsődal (Gracie Fields); 8. Stolz: Auf der Heide, filmdal (Karl Schmitt Walter); 9. Owens: Maui no ka oi (Sol Hopii zenekara énekkel); 10. Sally Géza: Keresem a szívem (Szlágyi szöveg, Odeon-tánczenekar, ének: Sándor Anna); 11. Stolz: Wien wird bei Nacht erst schön, dal (Eric Helgar); 12. Arditi: Parla, keringő (Erna Sack).

9.00: Heinemann Ede jazzzenekara játszik.

10.00: Időjárásjelentés.

KASSA (259.1 m.)

11.10—11.35: Ruszin ifjúsági előadás. Hrabár Izabella mesél az ifjúságnak és Izmailkov Liza gyermekverseket szaval. Közben orosz hanglemezek. (Molodezi. Skazka Izabella Hrabarj a Liza Izmailkov deklamirujet iz stichotvorenij Michaila Popovica. Gramofonnaja plasztinka.)

11.35—12.00: Hírek nyelven.

12—3.25: Azonos Budapesti Hírek.

3.25—4.40: Illés Béla Közben

3.50—4.00: Hírek.

4.40—4.45: A Kassai Hírek.

4.45—5.50: Azonos Budapesti Hírek.

5.50—6.20: „Személyes szabadságharc mint dr. egyetemi tanár.”

6.20—6.50: Szepevári Szövetség műsora.

6.50—7.05: Hanglemezek.

(Mária Terézia I. h. vez. Fricsey Richárd tükör keringő (Béla Huszka); Operett-részletek (Mária Terézia I. h. zenekar, vez. Márkus Dezső); 4. Ralf: Ejjel tábor szemle, hangkép (Odeon művészzenekar).

7.05—7.20: „A harangok zenéje.” Buchner Sándor dr. előadása.

7.20—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

RÖVIDHULLAMÚ MŰSOR

A HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilohertzeken, 32.88 méteren

Éjtel 1—2 óráig.

A RÁDIÓ UJSÁGOT NYOMTAT

A hangok és képek szállítása után Amerikában most új feladatot róttak a rádióhullámra: ujságot továbbítanak vele. Persze nem olyan lepedőnagyságú ujságcsörműveket, amilyenek az amerikai napilapok szoktak lenni, hanem mindössze két-három oldalnak megfelelő terjedelmű anyagot. A szerkezet a képtávíró alapelvei szerint dolgozik. A továbbításra szánt szöveget, rajzokat, vázlatokat képeket keskeny papírosszalagra másolják, tekeresbe gombolyítják és beillesztik az adókészülékbe. Amint a papírosszalag lassan legombolyodik, finom fénysugár cikázik rajta végig zezugos vonalban. Ha sötét felületet (például betű- vagy fényképrészletet) ér, a visszaverődő fény gyenge; világosabb felületről pedig erősebb fény verődik vissza. A visszaverő fénynél ez a váltakozása egy villanyszemben (fotocellában) lüktető áramokat kelt, éppen úgy, mint a hangok a mikrofonban. A nyomtatott szöveg- és képanyag ilyen módon villanylülkétéssé alakul. Ezeket felelősitik s aztán az adóállomás antennáján, rádióhullámok alakjában szertesugározzák. Aki a rádióújság-szolgálatra előfizet, annak otthonában felszerelik az ujságfelvevő-gépet. Közepes rádiókészülékhez hasonló doboz az egész, melyet egyszerűen a már meglévő rádióhoz kapcsolnak hozzá, a hangszóró helyébe. A dobozban apró villanymotor, tekeresről, vegyszerrel bevont papírosszalagot gombolyít le. A papírosszalag fénysugara, a felfogott áramlökések átfolyának a tűn s hatásukra a papírosszalag nagyobb mértékben megfeketedik.

A különböző árnyalatú foltok azután mozaik-szerűen összerakódnak a küldött szöveg és kép másolatává. Egy másik rendszer szerint a vevőgépben fehér papírosszalag és fekete másoló-papíros síklék egymáson és aszerint, amint a vevőkészülék felfogott rezgése erősebben vagy gyengébben lüktetnek, egy fémtű is erősebben vagy gyengébben szorítja a másolópapírosra a fehér papírlapra. Az így létrejövő sötétebb-világosabb lenyomatok szintén a továbbított ujság-szöveg másolatává tevődnek össze. Az előfizetőnek nincs más dolga, minthogy a telenyomtatott ujság-szalagot, melyet a gép egy adogatónyíláson önműködően kítol, leszakítsa és elolvassa. Olyan vevőkészülékkel is kísérleteznek, mely a teleírt papírosszalagokat mindjárt ujság-szerű oldalakká vágja és egy tálcába helyezi. Óráként egy-másfél méter kész ujság-szalag kerül ki a kis rádiónyomdából. A szerkezet persze még kissé drága ahhoz, hogy elterjedjen, de számos amerikai rádióállomás, sőt ujság-szerkesztőség rendelkezett már be erre az újfajta rádiószolgálatra. Legutóbb pl. a St. Louis Post-Dispatch vezette be. Szakértők szerint a „faesimile service” (ez a hivatalos neve az újításnak), hamarosan közkezeletűvé válik majd, mert az igen sürgős hírek gyorsabban hozza a közönség tudomására, mint az ujság. Amellett az előfizetőnek újságolvasás semmi dolga a kezelésével, mert a készülékbe szerelt óraszerkezet, előre megszabott időben, magától indítja és állítja meg a gépet. Csak még a vételarából kellene valamelyest lefaragni...

Hámory Imre
 (a M. Pál felvételei)

BUDAPEST I.

6.45: Torna. Hírek. Hanglemezek.

1. Friesay Richárd: Magyar virtus, induló (Mária Terézia 1. honvédtalálkozó zenekara, vez. Fügedy Sándor); 2. Kark: Meseerdőben (szalónzenekar); 3. Cirenei—Mülé: Győzelmi induló (olasz csendőrzzenekar, vez. Cirenei); 4. Freundorfer: Alpesi gyermekek, ländler (Georg Freundorfer-zenekar); 5. Striczl: Kerületi honvédtalálkozó (József nádor 2. honvédtalálkozó zenekara, vez. Szeghő Sándor).

Utána: Étrend, közlemények.

10.00: Hírek.

10.15: „Ifjúsági rádió.”

Gizella királynétől Erzsébet királynéig. H. res magyar asszonyok életéből. Énekel Majjay Erzsébet zongorakísérettel.

10.45: „Mit nézzünk meg?”

A Magyar Tudományos Akadémia festményeit ismerteti Gergely Pál dr. (Felolvasás.)

11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.

12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Himnusz. Időjárásjelentés.

12.10: Országos Postászenekar.

Vezényel Eördögh János. 1. Bellini: Norma, nyitány; 2. Offenbach: Hoffmann meséi, ábránd; 3. Eördögh János: Toborzó; 4. Alex: Vidám intermezzo; 5. Huszka Jenő: Gül Baba, operett-részlet; 6. Bayer: Babatündér, keringő; 7. Ujvári József: Vig magyar induló.

Közben kb.

12.30: Hírek.

1.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállás-jelentés.

1.30: Hanglemezek.

1. Rimszkij-Korszakov: Májusi éj, nyitány (londoni szimfonikus zenekar, vez. Coates); 2. Giordano: André Chénier, ária (Apollo Granforte); 3. Massenet: Heródiás, ária

(Jeritza Mária); 4. Gounod: Faust, részlet (Hislop, Saljapin, londoni Covent Garden opera ének- és zenekara, vez. Goosens); 5. Chopin: f-moll ballada (zongora: Cortot); 6. Reger: Mária bölcsődala (Erna Berger); 7. Strauss Richárd: Szerenád (Karl Schmitt-Walter); 8. Csendes völgy (Schwartz átdolgozása, kölni férfikar énekkar, vez. Papst); 9. Vecsey: Vizesés (hegedű: a szerző); 10. Olasz ég alatt, dalegyveleg (Karl Schmitt-Walter és énekkar); 11. Der Frühling naht mit Brausen (Tavaszi dal. Ének: Emmy Bettendorf, orgona, ének, zenekar); 12. Rachmaninov: Néked dalunk, orosz dal (Doni kózzakkórus, vez. Sergej Jarov).

2.35: Hírek.

2.50: A rádió műsorának ismertetése.

3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.

4.15: „Magyaros divatbemutató és kiállítás.” Közvetítés a Baross Szövetség székházából. Beszélő Gecső Sándorné. (Hangfelvétel.)

4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven.

5.10: Hegedűs Gyula cigányzenekara.

6.00: A m. kir. Posta műszaki tanácsadójának közleménye.

6.20: A rádió szalónzenekara.

1. Strauss János: Cigánybáró, nyitány; 2. Zádor Jenő: Karnevál szvit; 3. Lehár: Dunai legendák; 4. Youmans: Nono Nanette, operettegyveleg; 5. Gebhardt Rio: Jelmezbal, keringő; 6. Poldini-Rajter: Cigánytörténet.

7.30: „Teherhajón Egyiptomba.”

Habán Jenő: dr. utleírása.

8.00: „Sáros-szepesi vidám est.”

Kilián Zoltán előadása. Közreműködik Tamás Ilona és Hámory Imre, az Operaház tagjai, Flittner Rózi (ének), az Egyetemi Énekkarok éneknégyese, a Mária Terézia 1. honvédtalálkozó zenekara Fügedy Sándor vezénylessel és Bura Sándor cigányzenekara. Rendező Kiszely Gyula.

Utána kb.

9.40: Hírek, időjárásjelentés.

10.00: Beszkárt-zenekar.

Vezényel Müller Károly. 1. Ganne: Lotharingiai induló; 2. Stephanides Sándor: Operett-nyitány; 3. Müller Károly: Kőzjáték a „Klára” c. operából; 4. Wieschendorf Henrik: Téma és változatok (fagottszólvó: Kovács János); 5. Waldteufel: Aranyeső, keringő; 6. Pécsi József: Puztai hangulatok; 7. Ketelbey: Hegyimenők indulója.

Közben kb.

10.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.

11.20: Thaler Gyula és Végh Mihály jazzzenekara játszik.

12.05: Hírek.

BUDAPEST II.

6.00: Hanglemezek.

Filmdalok és táncszámok. 1. Eisbrenner: Ich bin, dal (Kirsten Helberg); 2. La Rocca: Tigristánc (Nat Gonella együttese); 3. Brühne: Kann denn Liebe Sünde sein (Zarah Leander); 4. Sally Géza: Keresem a szívem (Szilágyi szöveg), tangó (Sándor Anna); 5. Brühne: Filmdal (Kirsten Helberg); 6. Mills: Caravan, fox (Jack Harris zenekara).

6.20: A Földművelésügyi Minisztérium mezőgazdasági félórája.

6.50: „A világ városai: Madrid.” Rákóczy Péter előadása.

7.20 Táncclemezek.

8.00: Hírek.

8.20—9.40: Orosz szerzők zenekari művei. (Hanglemezről.) 1. Rimszkij-Korszakov: Scheherazáde, szvit (filadelfiai szimfonikusok, vez. Stokowski); 2. Balakirev: Russzia, szimfonikus költemény (londoni filharmonikusok, vez. Hamilton Hart); 3. Sztaravinszkij: Petruska, szvit (bosztoni szimfonikusok, vez. Kusszevickij).

KASSA (259.1 m.)

10.15—10.45: Azonos Budapest I. műsorával.
10.45—11.05: „A kassai honvédszobor története.” Zakariás Sándor előadása.

11.05—11.35: Hanglemezek. 1. Lange: Keleti ábránd (Ultrapophon zenekar); 2. Mercer—Carmichael: Lazy Bones, dal (Paul Robeson);

3. Farolite de mi Barrio, tangó (Carol Molinas tangózenekara); 4. Gulyás: Hawai ábránd (Hawai gitáregyüttes); 5. Lavotta szerelme (Mária Terézia, honvédszoborzenekara, vez. Friesay Richárd); 6. Lewis—Young—Akst: Dinah, dal (Bing Crosby és Mills Brothers); 7. Ellington: Clarinet Lament (Duke Ellington zenekara); 8. Bihari: Bihari kesergője (Magyar Imre és cigányzenekara); 9. Pörschmann: Hókusi-Pókusi, polka (harmónika kettős és fütty).

11.35—12.00: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.

12—3.25: Azonos Budapest I. műsorával.

3.25—3.50: „A világháború 34-es katonaköltői. II. rész.” Lauschmann Ottó előadása.

3.50—4.10: Hírek, majd felvidéki sportközlemények.

4.10—4.40: Angyal Imre hegedül zongorakísérettel. 1. Vitáli: Ciaccona; 2. Vieuxtemps: Andante; 3. Pugnani—Kreiser: Preludium és Allegro.

4.40—4.45: A Kassai Rádió műsorának ismeretése.

4.45—6.20: Azonos Budapest I. műsorával.

6.20—6.50: Azonos Budapest II. műsorával.

6.50—7.20: Tamás Mihály elbeszélései. 1. Csuka Flórián. 2. Flórián esteje. (Felolvasás.)

7.20—8.00: Azonos Budapest II. műsorával.

8—12.15: Azonos Budapest I. műsorával.

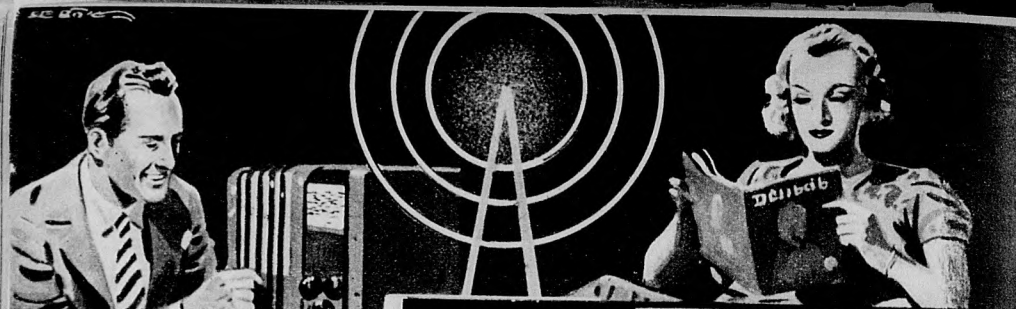
RÖVIDHULLÁMÚ MŰSOR

A HAT 4 hívójeles adóállomáson, 9.125 kilocikluson, 32.88 méteren
Éjjel 12—1 óráig.

A HANG „LEFESTI” ÖNMAGÁT...

A hang arra való, hogy hallgassák, a fény pedig, hogy lássák; de az Ember, a Természet nagy rendbontója, még ezt az ősi szabályt is felforgatta és láthatóvá teszi a hangot, hallhatóvá a fényt. Akárhol a mozi nézőterére, már tanúja ennek a fejetetejére állított természeti rendnek; hiszen, ami a vásznonról beszél, olyan hang, amit előbb fényre változtattak, képszalagra rögzítettek s azután ismét hanggá alakították vissza. De a mai tudós-varázslók ügyessége még tovább is terjed. Arra kényszeríthetik a megfoghatatlan, illanó hanghullámot, hogy szemünk láttára, mozgóképernyőn lerajzolja, lefesse önmagát. Az erre szolgáló eszköz az „oszilloszkóp” nevű készülék. Lényegesen olyan katódsugáreső, amelyet távolbalátóvevőgépekben szoktak használni a felfogott televíziós képek megjelenítésére. A cső belsejében hajszálvékony elektron-sugar surrant végig a cső vegyi anyaggal bevont üvegárolapján. A lemez foszforeszkálva felvilágul ott, ahol az elektronok érintik. Ha a hangrezgéseket mikrofonnal áramrezgésekké változtatják, rádiócsővel felelőstítik és az oszcilloszkópba vezetik, az elektronok kéréje a hanghullámok ütemében fel-alá rezeg s így látható, kísérteties zöldes fényben ragyogó, hullámzó csíkokat fest a vetítőüvegre. Az amerikai Allen B. Du Mont-kutatóműhely ezen az elven legutóbb érdekes készüléket szerkesztett, mely láthatóvá teszi bármely hangszer hangját, megkönyviti a zenei hangok tanulmányozását és a hangszer hangolását is. A szer-

kezet („resonoscope”-nek is hívják) állványra szerelt kis tojásdad-alakú mikrofonból és dobozból áll. A doboz felső részén látni a katódsugáreső kerek vetítőüvegét; itt jelenik meg a hanghullámok „mozgóképe”. Alsó része egy sereg hangvillát rejt, melyek villamos úton, kapcsolófordításra szólaltathatók meg. Ha valami hangszert akarnak hangolni, előbb működésbe hozzák a megfelelő hangvillát; a hang nemcsak hallható, hanem a vetítőlemezen táncoló hullám-csíkok alakjában mungyárt látható is. Most lejártszák ugyanazt a hangot a hangszeren is és megfigyelik, mennyiben hasonlít ennek hullámzása a hangvilla hangjához. Ha a hullám-csík ugyanolyan és mozdulatlanul látszik az üveglapon, akkor a hangszer pontosan van hangolva; ellenkező esetben pontatlan a hangolás és javítani kell rajta. Minthogy az emberi szem sokkal élesebb és finomabb bíráló a fülnél, a hangolás pontossága a készülék segítségével eddig ismeretlen mértékig fokozható. A találmány az emberi hangra is érzékeny s így bárki megláthatja (!) vele saját beszéd- vagy énekhangját. Az énekesnő beleénekel a kis mikrofonba és Tosca imája vagy a divatos „love song” villogó fényzalag alakjában libeg-kigyózik a kerek üveglapon. A műszer rendes világítási hálózatra kapcsolható és máris egész sereg rádió-stúdió és hangszergyár szerezte be hangszerei pontos hangolására és hangtani vizsgálatokra; énekkiskolák pedig az énektanításban értékesítik.

**A külföld
zenei
műsorai**

Március 12. vasárnap

Újrendszerű külföldi zeneműsorunkban a függőleges oszlopok között megtalálhatja a kedvence műsor-számait. Ha például tánczenére vágyik, egy szempillantást kell csak vetni a negyedik oszlopra s abban nyomban megtalálhatja, hogy milyen időpontban hallhat tánczenét. Ahol az éppen kedvező időpontot megtalálta, tekintsen vízszintesen az állomások rovatára és tudni fogja, hogy melyik állomásra kell beállítania a gépet.

Ha pedig kedvence állomása van s ennek műsorára kíváncsi, akkor az abécé sorrendjében következő állomások közül kikeresi azt és melletté vízszintesen sorban megtalálja, hogy mikor és milyen zenét hallhat onnan.

Kilowatt és hullámhossztáblázat egészíti ki e műsor-újdonságot.

Kilowatt	Hullámhossz	Beograd	Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
3	437	Beograd					
100	357	Berlin		20.10	18.00	19.20	
100	316	Breslau	20.15		22.30		
32	325	Brno			19.45		
17 60	364 1875	Bucuresti és Radio Romania					
60	1571	Deutschlands.		22.30	20.10		
150	1500	Droitwich		22.35	19.50		
25	251	Frankfurt	20.10		22.30		
100	331	Hamburg		18.45	21.25		
100	456	Köln	20.00	22.30			
100	291	Königsberg	20.10		22.40		
120	382	Leipzig		20.10			
50	342	London Reg.		19.35 22.05			
150	1304	Luxembourg		0.30	22.30	24.00	
50	368	Milano		22.00		23.15	20.30
100	405	München		20.10	22.30		
120	470	Praha	21.10	20.30	19.45	22.35	22.20
60	215	Radio Paris		21.30	20.00	24.00	23.30
60	420	Róma		22.10	21.10	23.15	22.40
55	426	Stockholm		19.30	21.15		22.30
100	349	Strasbourg		20.40	22.45	24.00	19.00
100	523	Stuttgart	21.10	24.00	20.10		
60	3861	Toulouse		23.15	23.45	22.30	
120	1339	Warszawa		19.30	17.20		
120	507	Wien		20.10 22.30	16.00		

Amit érdemes meghallgatni...

Beograd és Bucuresti műsora nem érkezett meg. **20.00: Berlinből:** Verdi: Trubadur c. operája. **21.30: Párisból:** Messenger: Mme Chanterne c. operája. **24.00: Stuttgartból:** Csajkovszkij: VI. szimfónia, Haydn, Mozart művek.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Beograd és Bucuresti műsora nem érkezett meg. **19.00: Königsbergből:** Wagner: Tannhäuser c. operája. **20.35: Prahából:** Mozart: 36. c-dur szimfónia. **23.00: Deutschlandsenderről:** Bartók zene vonósokra, ütösökre, celestára.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Március 13. hétfő					A külföld zenei műsorai	Március 14. kedd				
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez
20.00			19.00	18.00	Beograd					
	22.30	20.10			Berlin			20.10	22.30	19.00
	19.25				Breslau		21.15	19.15	22.35	
					Brno					22.35
					Bucuresti és Radio Romania					
21.00	23.00			23.50	Deutschlands.		23.00	20.25		19.30
	23.25	20.00	24.00		Droitwich	23.20	19.25	20.00	23.55	
		20.15		22.20	Frankfurt		24.00	20.15	22.35	
	20.10	18.00	22.30	21.30	Hamburg		21.00		23.30	
20.10			22.30	22.00	Köln		20.10	18.00	20.30	
	20.10			22.40	Königsberg	19.00			22.35	
	24.00	19.00	22.30		Leipzig		19.00	20.25	22.35	
	21.20 0.30	19.00 22.00	24.00		London Reg.		21.00	19.25 22.00	24.00	20.50 0.30
		21.10	23.50	23.00	Luxembourg	22.00			24.00	19.45
21.00			23.15	19.20	Milano				23.15	20.30
	21.20	19.15			München			21.20		20.50
	21.35			22.20	Praha	20.35		19.55		22.30
21.30	21.15	20.00	24.00		Radio Paris		21.45	20.00		
	21.00		23.15	19.20	Róma	21.00				19.20
	21.00	22.15			Stockholm	20.35				22.15
	23.45	21.15			Strasbourg	21.30	21.15	20.30		
24.00		20.15		18.00	Stuttgart	24.00	20.10	21.00		
	0.30	23.15	19.15		Toulouse		22.30	0.30	19.40	
22.00	21.00	19.00			Warszawa	20.00		19.00		
	18.00	22.30			Wien		21.20	20.10		

Amit érdemes meghallgatni...

Beograd és Bucuresti műsora nem érkezett meg. **21.00:** Milánóból: Mascagni: A kis Marat c. operája. **21.30:** Strasbourgból: Beethoven: VII. szimfónia, pásztorszimfónia. **24.00:** Stuttgartból: Mozart: esz-dur szimfónia, Haydn, Strauss R. művek. A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Beograd és Bucuresti műsora nem érkezett meg. **20.10:** Frankfurtból: Dostal: Magyar lakodalom c. operettje. **20.30:** Breslauból: Beethoven: IX. szimfónia. Bach: a-moll fuga és toccata. **24.00:** Stuttgartból: Händel: VI. Concertogrosso, Brahms: IV. szimfónia. A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Március 15. szerda						A külföld zenei műsorai	Március 16. csütörtök					
Opera Szimfónia	Hangverseny Ének Hangszer	Szórákoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez	Opera Szimfónia		Hangverseny Ének Hangszer	Szórákoztató zene, operett	Tánczene	Hanglemez		
	20.10	21.15	22.30		Beograd							
	19.00	20.10	22.30		Berlin		18.00	20.10	19.00			
	21.10				Breslau	20.30		16.00	19.00			
					Brno		19.25					
	22.30				Bucuresti és Radio Romania							
21.00			24.00		Deutschlands.		22.30	20.10	19.15			
	20.15	16.00		19.30	Droitwich		23.35	20.30	0.10			
	18.00		21.00		Frankfurt			20.10	19.30			
	22.15	21.10			Hamburg		20.10	21.10				
	19.00	20.10	22.35		Köln		18.40		22.30 22.15			
21.00	20.10				Königsberg			19.50	20.10 22.45			
		19.25	22.00		Leipzig		20.10	24.00	19.00			
		21.00	23.25	0.30	London Reg.	21.50	20.50		0.15 0.30			
	22.15	23.20	24.00	19.45	Luxembourg		23.55		0.10 19.45			
21.00		20.30		19.20	Milano		22.30	21.00	23.15 19.20			
	22.20	19.15			München		22.20					
	19.25			22.20	Praha		21.10		22.20			
	20.40	22.00	24.00	23.30	Radio Paris		21.15	21.30	24.00			
	21.35		23.15	19.10	Róma	21.00			19.20			
	19.30	21.40	22.15		Stockholm		22.15	19.30	21.45			
21.30	20.30			21.15	Strasbourg		22.30	20.30	23.30			
24.00	20.10		22.30	19.00	Stuttgart	24.00	19.00	22.30				
	23.15	20.15	22.30		Toulouse		23.15	20.25	0.15			
	21.00				Warszawa		22.40					
	22.05	19.00					23.05	21.55				
		19.00			Wien							
	22.30	20.10	21.20				21.00	20.10	22.45			

Amit érdemes meghallgatni...

Beograd és Bucuresti műsora nem érkezett meg. 20.00: Parisból: Haydn: szimfónia. Frescobaldi, Scarlatti, Bach F. E. művek. 20.10: Deutschlandsenderről: Liszt: I. magyar rapszódia. Dohnányi: Szvit. Vezényel: Dohnányi.

A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

Beograd és Bucuresti műsora nem érkezett meg. 19.30: Strasbourgból: Mozart: XV. vonósnegyes. 21.00: Milanóból: Weber: A bűvös vadász c. operája. 21.15: Strasbourgból: Offenbach: A bűvös vadász c. operája. A rovatokban csak azokat a műsorszámokat tüntetjük fel, amelyeket önállóan ad az illető állomás, tehát nem reléz!

rtök

Hangfőnök

19.00

19.00

19.15

19.30

22.15

22.45

0.30

19.45

19.20

22.20

24.00

19.20

21.45

23.30

háb

Március 17. péntek

A külföld zenei műsorai

Március 18. szombat

Március 17. péntek		Március 18. szombat					
Opera	Szimfónia	Hangverseny	Ének	Hangszer	Szórakoztató zene, operett	Tánczene	Hangfőnök
							Beograd
	21.00	18.00	22.30				Berlin
	21.00	20.10	22.30			20.10	Breslau
	21.30					20.10	Brno
						22.35	Bucuresti és Radio Romania
	20.10	23.00				23.50	Deutschlands.
	22.45	21.00	24.00			19.45	Droitwich
	20.15	24.00	22.40			24.00	Frankfurt
	22.30	19.00	23.00			19.00	Hamburg
	22.15					19.00	Köln
	20.10	22.30				24.00	Königsberg
	19.00	20.10	22.30			21.10	Leipzig
	22.00	0.30	20.55	22.30		20.10	London Reg.
	23.40		24.00	19.45		19.30	Luxembourg
	21.00	20.30	23.15	19.20		21.15	Milano
	20.10	19.15	22.30	19.00		22.00	München
	21.30	20.00		22.20		20.10	Praha
	20.00	21.15	23.30			21.15	Radio Paris
	21.00		23.15	19.20		19.20	Roma
	20.00	21.10		22.15		20.45	Stockholm
	19.30	21.30				19.30	Strasbourg
	24.00		22.30			24.00	Stuttgart
	22.30	19.15	19.40			20.45	Toulouse
	21.00	19.15		22.50		19.00	Warszawa
	21.15					23.15	
		18.45	22.30			19.00	Wien

Rádió a világ filmfővárosában

Hollywoodot, a világ filmfővárosát, ahová ammi sóhaj és meddő vágyakozás száll a földkerekség minden tája felől, most új beesvagyó füti. A rádió terén is vezető szerephez akar jutni, legalább is Amerikában. Az Egyesült Államok rádióélete eddig New-Yorkban összpontosult. Innen közvetítették eddig a legtöbb műsort, innen indult ki a legtöbb rádióújítás és az amerikai távolbalátó-szolgálat is Manhattan felhőktörői közül készül elindulni hódító útjára. Most, ha a jelek nem csalnak, a süllypont lassan nyugatra, Los-Angelesbe, pontosabban Hollywoodba helyeződik át. Amerika és a világ két leghatalmasabb rádiótársasága, a CBS (Columbia Broadcasting System) és az NBC (National Broadcasting Co.) hatalmas telkeket vásárolt a filmműtermek városában adóállomás- és stúdiópépítkezésekre. A CBS 1.750.000 dollárt szán a munkálatokra és már el is készült egy minden képzeletet felülmúló szépségű álmopalota, egy ötemeletes, hófehér, csupaüvegépület, mely a készülő nagy hollywoodi adóállomás stúdióhelyiségeit tartalmazza és külsejével összhangzóan illeszkedik a nagy, üveges filmhangárak, a mozi-színházok ragyogó kastélyai, a pálmák és a széles, napfényes utak közé. Természetesen a másik társaság sem rest; ez nem kevesebb mint kétfélmillió dollárt fordít arra, hogy olyan hatalmas és korszerű stúdiópalotát és adóállomást építsen, melyhez fogható nincsen az egész világon. A társaságok arra számítanak, hogy az amerikai közönség fokozott érdeklődéssel fordul majd azok felé az állomások felé, melyek a nagy „álmogyárból” küldik üzeneteiket és számítanak természetesen a filmszínészet világhírességeinek támogatására is, hogy szerepléseikkel nagy vonzóerőt fognak kölcsönözni a hollywoodi adók műsorainak. Azt vélik, hogy mindez jó befektetéssé teszi majd az építkezésekre fordított hatalmas összegeket és alapos reményük van arra, hogy számításukban nem is fognak csalatkozni...

Hollywood rádióélete egyébként is feletébb élénk. Csak magában Kaliforniában nem kevesebb, mint ötvenhárom rádióállomás működik, a hollywoodi „benszüllöttnek” tehát van miben válogatnia. Nincs is valamirevaló lakás — ha a legszegényebb is, — melynek ne lenne meg a maga vevőkészüléke. Az pedig csak természetes, hogy a mozi-színházok kastélyaiban és a filmcézárok és filmrendezőkhöz otthonában a legpazarabb és leghatalmasabb vevőkészülékek, amiket csak a mai amerikai rádiótechnika készíthet. A legtöbb magángépkocsiban és bérautóban is találni vevőkészülékeket. Ezért aztán az amúgy is zajos és forgatagos hollywoodi ucca csak úgy visszhangzik a rádiózenétől. Egy-egy élénkebb közlekedési csomóponton szinte bábeli hangzavar uralkodik, mert minden kocsis más és más állomást vesz és a félszáz állomás hangja egyetlen félelmes hang-

gomolygággá olvadva, orkánként árasztja el az autóktól nyüzsgő úttestet. Csak bizonyos napokon enyhül kissé — nem a lármá, hanem a különböző hangok kavargása, — amikor valami nagy sportesemény vagy hangosfilm kerül közvetítésre egyik vagy másik állomásról; ilyenkor valamennyi házi és autóvevő ugyanarra az adóra hangol, hogy hallgassa a nevezetes eseményt. Ekkor aztán egységes a hollywoodi uccákat elöntő rádióhangáradat, de az aztán olyan hangos, hogy még a halottakat is felébresztené...

Könnyű elképzelni, hogy ilyen hangos rádiózást nem mindig látnak szívesen a filmgyárak hangosfilmfelvételek közben, mert bizony előfordulhat, hogy a túlbuzgó rádiós nyitott ablaknál bömböltetett hangszóróival elrontja a felvételt. A Délbáb egy ízben már be is számolt arról a esetetéről, ami nemrég egy hollywoodi filmgyár és egy szomszédos házban levő „jótorkú” rádióhangszóró tulajdonosnője között folyt le. A derék asszonyosság reggeltől estig olyan pokoli ingyenzenét csapott, hogy a felvételeket nem lehetett megkezdni. Végül is nagy pénzáldozattal bírták rá, hogy legalább addig mérsékelje rádiószámbeli örömeit, amíg a munkába vett filmdarab el nem készül.

De Hollywood azért éppenséggel nem neheztel a rádiótechnikusokra, akik munkájukkal lehetővé tették a rádió nagy teljesítménybeli haladását. Annál kevésbé, mert a rádió hatalmas reklámozó ereje sokat használ a filmgyáraknak; de meg azért sem, mert a hangosfilm tulajdonképpen a rádiótechnikának köszönheti mostani fejlettségét. Hiszen gondoljuk csak meg: mikrofón, fotocella, erősítőlámpa, hangszóró — ezek azok a csodaeszközök, melyek a néma képszalagot megszólaltatják és valamennyi rádiótechnikából sarjadt elő. Minden technikai javítás, ami ezeknek az eszközöknek egyikében vagy másikában végbemegy, a hangosfilmet is tökéletesíti s végeredményben csak megsokszorozza a mozilátogatók számát. A rádiótechnika vívmányai teremtették meg a világ legnagyobb szabadtéri moziját is, mely szintén Hollywoodban működik. Ebbe a moziba csak autóstól látogathatnak el a nézők és a kocsiból szemlélik az előadást. A vászon egy kolosszusai magasságú, hófehér cementfal. Kezdetben a fal mellett elhelyezett malomkőnagyságú dinamikus hangszórók szolgáltatták a beszéd- és zenekíséretet, de aztán sok kilométernyi körzetből csak úgy özönlöttek a panaszok a mozi tulajdonosához, hogy sem aludni, sem dolgozni, azaz filmezni nem lehet a stentori láрма miatt. Amire aztán úgy oldották meg a kérdést, hogy minden kocsis számára külön, kisebb hangszórót szereltek fel. Így az autósok is nyugodtan szórakozhattak és a környéket sem zavarta a hangosmozi bömbölése...

Délbáb

Nem felhőkar csodálko idekerül lom mar gasában tam éjje felől; ár éjjelezen kem adu mögött, fölött. E áldott lé ban is, voltam régi, sz ron első két bét Regge amikor befuttat megvasa korgó, kapun aztán v hordott-nyíló ab kökerfíté lábón fo — Te nem tud lyen bol — Ho — A há szobák ez szép. — O, meg vol az nem házban — Na, szednék — mon körülnéz rá, hogy

Déli

Írta: MOLNÁR KATA

Nem itt sarjadzottam ki a földből a pesti felhőkarcolók között, de ésszel még rá se csodálkozhattam e földi világra, amikor már idekerültem Pestre s azóta is városinak valolom magam. Mint bérpaloták emelkedett magasában lakozó fővárosi hajadon, mégis kaptam éjéjelenét, kétszer is, ha nem is az ucca felől; ám most nem ezekről emlékezem. Egy éjéjelenére emlékezem most, amit nem nekem adtak, én csak hallgattam, violás ablak mögött, álmában illatozó nyáregyszakai kert fölött. Ez a kert Elvira nővéremé volt, aki áldott lélek s öreg volt és kövér már akkoriban is, — vagy talán — ő jaj — csak én voltam akkor még fiatal? Elvirák egy ösrégi, szép városkában laktak s azon a nyáron először értem rá leutazni hozzájuk vagy két hétre.

Reggel érkeztem s összecsaptam a kezem, amikor megláttam a házukat. Vadszölövel befuttatott kőkerítése volt. A kőkerítésen megvasalt könyökökkel egy előbb csak nyirkogó, de aztán hibátlanul döngő kapu; a kapun belül nyaktörésre kövezett udvar, aztán valami mosolygó, vén ház, hegyoldal hordott-földjébe varázsolt kerttel a kifelé nyíló ablakai alatt; s mindezen köröskörül a kőkerítés, mint valami bástyafal — kacsalábon forgó vár volt ez, soha gyönyörűbbet!

— Te jó Isten — lelkendeztem, betelni nem tudva azzal, amit láttam. — Hogy milyen boldogoknak kell lennetek nektek itt!

— Hogyne — mondta határozottan Elvira. — A ház olyan öreg kövekből van, hogy a szobák falai télen-nyáron izzadnak. De azért ez szép.

— Ó, ne is mondd! — Most már végleg meg voltam hódítva: — Ne is mondd, hogy az nem valami, ha az ember ilyen öreg kőházban lakhatik!

— Na, a fehéremüim inkább megpenészednének ettől, ha nem vigyáznánk annyira — mondta Elvira igen józanul, de azért körülnézett a házon, mintegy kezdve hajlani rá, hogy elhiggye és megkeresse rajta a

szépséget. Régmúlt hangulatok bűbája áradt el itt mindenben; százesztendőök fakultan is aranyló pora volt ez, messzi múltba merült életek lépte nyomán, ami ittmaradt.

— Nem is levegőt lélegzik itt az ember, hanem szintiszta elragadtatást! — estem neki később a konyhában, megint csak Elvirának. De kicsi hűja volt, hogy vissza nem szívtam az egész mondatomat. Bizony visszaszívtam volna, csak időm nem maradt rá.

— Hogyne! Én is azt lélegzem — mondta Elvira egyelőre még aránylag röviden. — Mondd, miért beszélsz ennyit? Gondolod, hogy ebéd helyett is belélegezhetsz egy tál elragadtatást?

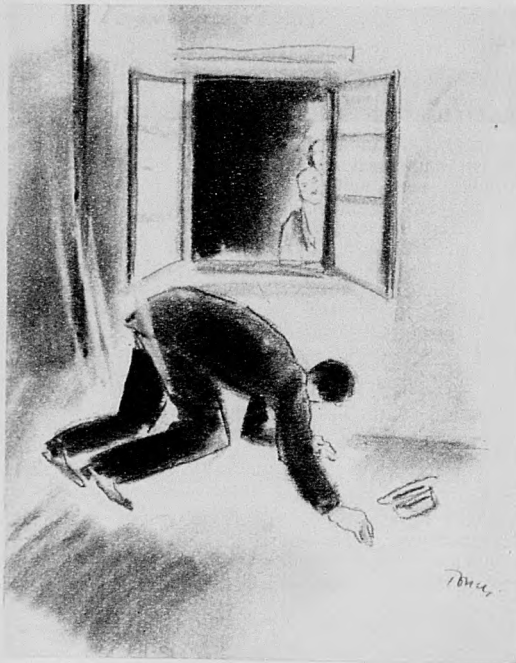
Nem mintha valóban sokat beszéltem volna, de a konyhában ezidőszerint tényleg történt valami, amit nem lehetett csak úgy elragadtatva beszélni. Egész egyszerűen, Elvira az imént kacsát ölt, egyenesen az én tiszteletemre. Csakhogy... a kacsának va-

Rengett tőle az udvar

Délibáb

lami hibája volt. Olyan hibája, ami csak akkor derült ki róla, amikor a kacsa az árnyékvilággal már mitsem törődök legbékésebb illetlenségével mutatta meg egyik kövér combján azt a véraláfutásos kék foltot, ami ott sötétlett fölfelé a fél oldalán végig. Világéletemben sem sokat értettem konyhai madarakhoz, de azt már akkor sejtettem, hogy a színét változtatott kacsarész aligha fog a peccenyéstábla kerülni. Hanem amit én egyelőre csak sejtettem, arról Elvira úgy vett tudomást, hogy egy váratlan mozdulattal... csipőre tette mind a két kezét.

Tompa zuhanással ugrott le...

Be kell vallanom, egy kicsit azért nyitva maradt a szám. Úgy nyitva maradt, hogy majdnem elfelejtettem összezecskülni. Mert Elvira azonnali kihallgatásra rendelte maga elé azt a kitűnő szolgálóját, aki az elhunyt kacsát még élő korában úgy szorította tömés közben a térde alá, hogy a bekövetkezett hiba az illető kacsoldalát mindörökre kiközösítette a fogyaszthatóság túlvilágából. És nyitva felejtett szájjal hallgattam ekkor a csipőre tett kezekkel kivágott szónoklatot, nyitva felejtett szájjal annál is inkább, mert körülöttem rengett tőle az udvar és a ház s hét fán füttyülő rézangyalok sok egyéb alkalmatossággal vegyesen hasogatták a levegőt.

Aztán egyszerre csak abbamaradt az égzengés és csak amikor már elmúlt, ámultam

rá, hogy — Istenem, hogy próbáljam megmagyarázni — ...hogy nem is volt. A világon semmi sem mutatta, hogy történt volna valami. Ugy kellett tehát lennie, hogy nem is történt. Nem, nem történt semmi — ami történt, az itt hozzátartozott a vadszőlőindák alatt álmódzó kökerítéshez, a régmúlt hangulatok aranyporához. E felfedezés után nem tudtam szabadulni az érzéstől, hogy még mindig nyitva a szám; s valóban talán csak este csuktam be, a mángorlástól síkos, hűvös, mosástól riasztóan friss szagú ágynemű között.

A lányszobában feküdtem, ahol most csend volt és sötét, a dívánon a Médi szobájában, aki a legkisebbik lánya volt Elvirának, tizenégy éves és olyan könnyűcske, olyan szárnyas, olyan törekenyen és harmatosan bimbőszerű, mintha nyíladozásánál lepkeszárnyak vállalták volna, hogy virággá lesznek.

Az éjszakában tárva volt a kertrenyiő ablak s az alvó kert felől beáradt a szobába a verbénák és a leánderek illata. A kőfalat beíutó vadszőlő indái megzizzentek néha, a csend csaknem érezhetően úszott künn, az álmukban sóhajtó illatok fölött. A holdtalan éjszaka árnyékos kéksége oly tiszta volt, hogy bederengett a nyitott ablakon a sötét szobába. A dívánom széléről hessegetnem kellett a kicsikét, Médit. Hosszú ingében felhúzott térdekkel kuporgott mellettem és beszélgetni szeretett volna; de tartottam tőle, hogy Elvira, ha meg találja hallani, hogy ébren vagyunk a sötétben, bejön és... mondiuk, megereszt egy kis szónoklatot.

— Eredj már az ágyadba — súgtam a kicsinek, — menj, majd holnap mesélünk tovább mindent. Sicc, szaladj már. — Lelebbent sóhajtva a díván széléről és szaladt a szoba másik sarkába, a maga ágya felé. Vékony kis növendékteste alatt alighogy megsuhantak a párnák, amint elhelyezkedett köztük. Utánamosolyogtam a sötétben és nem tudtam szabadulni valami megilletődéstől. Istenadta tisztaság áradt fejlődő kis gyerektestéből felém, csupa ismeretlen ígérete az életnek. Mi felé megy vajjon? Majdnem félelemmel, de valami mély, születő hittel töltött el ez a tökéletes gyermeki tisztaság, rejtője eljövendő, ismeretlen teljesedéseknek... Hanyatt feküdtem az ágyban, fejem alá tettem két karomat.

Már szunyadtam, emlékszem, a kényelmetlen hanyattfekvésből mozdulni sehogysz volt erőm, amikor valami halk, hirtelen nesz felrebentett. A szoba másik sarkában, a sötétben váratlanul felült ágyában a kicsike. Hallottam, hogy ijedt kis suttogással engem szólít s haboztam, feleljek-e neki, de egyszerre csak nekem is fel kellett ülnöm helyemen. Befigyeltem eltárgult szemekkel a sötétbe, aztán igen furcsa hangon, de ennél még sokkal furcsább érzéssel megszólaltam:

— Valaki jár a padláson.

A kicsike szempillantás alatt lecsúszott ágyáról és meztelen kis talpaival keresztül-szaladva a szobán, egyetlen mozdulattal az ágyam szélén termett.

Kaláris, pitykegomb

—RUHÁN és BLÚZON

Ha jól körülnézünk az uccán, az irodákban, vagy akár a színházak, hangversenytermek nézőterén, azt látjuk, hogy nincsenek már középkorú asszonyok, még kevésbé vannak idősebb hölgyek, sőt még fiatalok is alig-alig akadnak... hanem hirtelenében csupa kislányokkal népesült be a világ.

A hölgyeknek ezt a gyors megfiatalodását ugyan mi más okozhatná, mint a divat? A tavaszi-nyári divat, amely:

matróruhák, rövid szoknyák, egyszerű vonalak, élénk színek, fejkötőszerű kis kalapok és sok-sok finom virágdísz

jegyében alakult ki.

És figyelemre méltó, hogyan támadnak fel régen idejét mult szabások, selyem- és szövetanyagok, mintázások. A legutóbbi divat szerint öltözködő hölgy, olyan, aki — amint mondani szokták — ad magára valamit, könnyen azt a benyomást keltheti, hogy a nagymama biedermeier fiókosszekrényéből csent el régi selymeket, suhogó tafotát, csipkés, fodros kezelt, varázsos tüllgallérkát.

Itt vannak például mingyárt a blúzok. (Először azonban a délelőttiokről beszéljünk.) Délelőttre vonalvezetésben is, anyagokban is a legegyszerűbb járja. Mintás műselyemből, jól mosható nyersvászonból készülnek; de igen kedveltek az áttört, csipkehatású színes, kötött, horgolt blúzok is. Különös vonzerejük, hogy a legmódosabb hölgy is többnyire sajátkezűleg állítja elő ruhátárának ezeket a darabjait. Délelőtt a belvárosi cukrászdákban, délután a kávéházakban nem ritka látvány a feketekávé mellett kézimunkázó asszony. Villámgyorsan mozognak a kötőtűk s csak akkor pihennek meg egy szemvillanásra, amikor a bíborkörmű ujjacskák a cigaretta után nyúlnak.

Természetesen a délutáni ruha után megszületett a délutáni blúz is.

A délutáni blúz, a délelőttivel ellentétben, nem rideg, nem szigorú; hanem omló vonalú, lányosan bájos, finoman díszes. Napjaink divatja itt feltűnően utánozza anyáink, nagyanyáink blúzdivatját. Újabban például

Egy amerikai színésznő leopárdprém-mintás selyemmel díszített délutáni ruhájában

h

rodákban,
enytermek
enek már
é vannak
s alig-alig
upa kis-

atalodását
divat? A

egy-
kötő-
línom

adnak fel
és szö-
obi divat
— amint
valamit,
hogy a
krényéből
otát, csip-
llétkát.

blúzok.
eszélges-
s, anya-
ntás mű-
nből ké-
csipke-
k is. Kü-
abb hölgy
ő ruha-
t a bel-
véházak-
é mellett
mozog-
mek meg
orkörmű

án meg-

entétben,
omló vo-
es. Nap-
anyáink,
például

-mintás
an

ibál

Türkizskék
moaré-
selyem
nygyestélyi,
szépen ívelt
vállrészen
dús túll-
fodrokkal
(Ina Claire)
(Metro jelv.)

Fekete gyapjúruha, hozzá fiatalos, négygombos homokszínű kabátka

(Diaz felv.)

megint elterjedtek a fehér lenvászónblúzok, a gyönyörű, lyukacsos rábaközi hímzésmin-tával. Általában egyre jobban tért hódít a

kézimunkás blúz, szebbnél-szebb magyaros mintákkal. Tarka matyóhímzés, virág- és gyümölcsmintás keresztöltés, remekül árnyalt, tompaszínű magashímzés váltogatja egymást. A szövetruhákon, sőt még a könnyebb gyapjúkosztümökön sem ritka a pántlikaszegélyezés, meg a parasztleányek ünneplődolmányának pitykegombja.

Köztudomású, hogy külföldön milyen nagyszerű híre van és milyen óriási keresletnek örvend a magyaros kézimunka, a népies tervezésű ruhadísz. A világhírű divatkirály, Drecoll boszorkánykonyhájából, illetve szabóműhelyéből már egyre-másra kerülnek ki a nyári estélyi ruhák, muszlinból, zszorsettából, mezőkövesdi hímzésekkel, tulipános tüllrátéttel, sőt kaláris kivarrással is.

*

Érdekes, új divathírek érkeznek a hollywoodi varróműhelyekből. Az egyik szöke filmsztár, aki színészi képességein kívül még

nagyáros
arág- és
kül ár-
áltogatja
a köny-
ritka a
egények

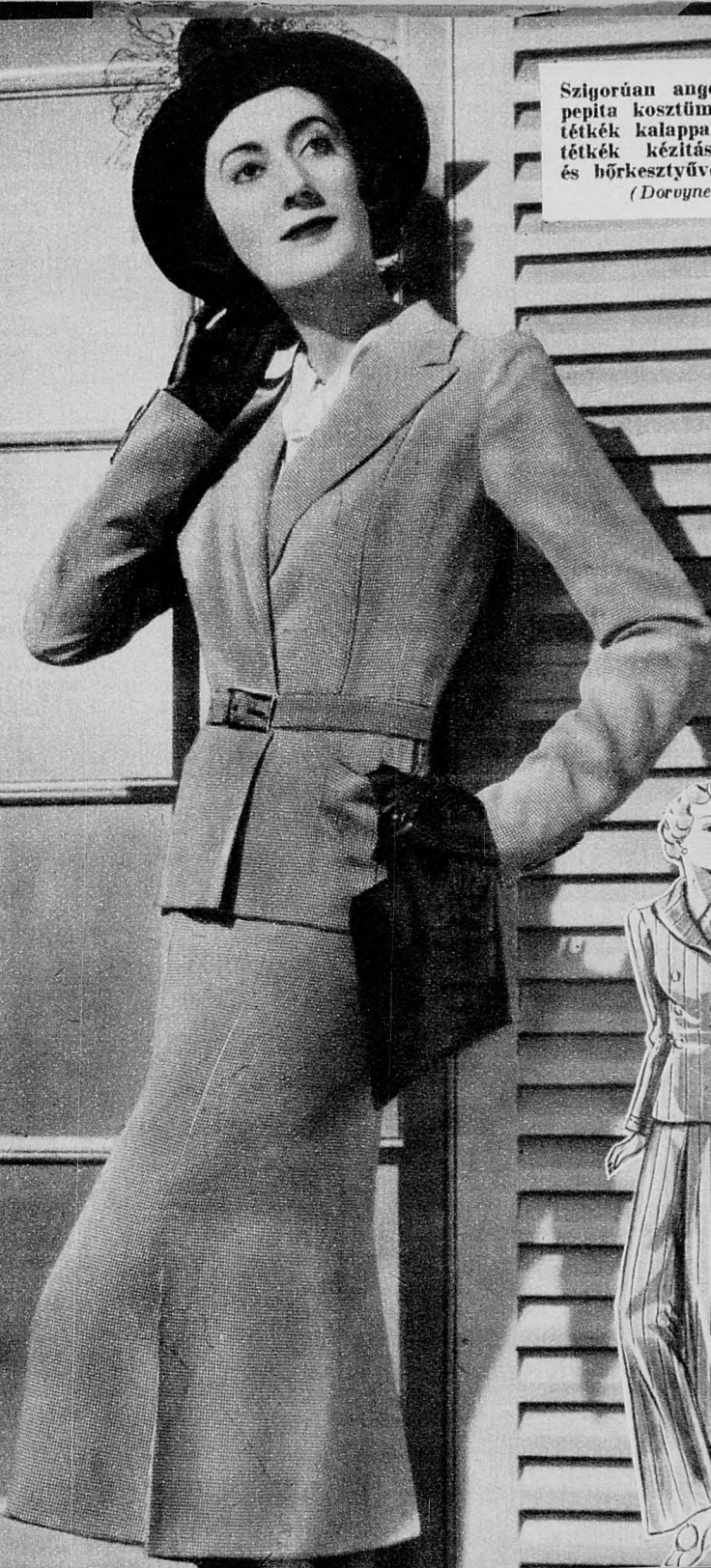
milyen
keres-
t, a né-
i divat-
ból, il-
sra ke-
szlinből,
el, tuli-
ssal is.

holly-
szöke
ül még

áb

Szigorúan angolos
pepita kosztüm, sö-
tétkék kalappal, sö-
tétkék kézitáskával
és bőrkesztyűvel
(Doroyne felv.)

A divat per-
sze gyakran a
legvadabb iz-
léstelenségtől
sem riad visz-
sza, mert hi-
szen rengeteg
ember rajong
a — feltűné-
sért. Ime, egy
amerikai
hölggy a fran-
cia kártya
négy ászával
édes kis kör-
mein. Ezután
könnyen el-
képzelheti
bárki: mi le-
het arcán és
főként a —
fejében

(Fox felv.)

Virginia Bru-
ce, a Metro
sztárja pez-
gőszínű autó-
kosztümjé-
ben. A három-
negyedes kö-
peny keskeny
gallérja
leopárdprém-
mintás empri-
méből

kitűnő divattervező is, dúsan prémezett fe-
kete roménruhában jelent meg az évad első
lőversenyén. Ebben csak az különös, hogy
a ruháján levő leopárdprém emprimé (se-
lyem) volt. Ebből készült a remekvonalú
roménruha nagy gallérja, széles deréköve és
a kezitáskát helyettesítő hatalmas muff.

Mindig úgy volt, hogy a furcsa divat-
ötletek különösen hamar kapnak újabb és
újabb gazdát. Virginia Bruce, a Metro
sztárja aztán már az autókostümjén alkal-
mazta az empriméből készült leopárdprémet.

Mi azonban, pesti lányok és asszonyok,
mégse utánozzuk a sztárokat! Tartsunk ki
sötétkék kabátunk, angolos kosztümünk, fe-
hér ingblúzunk mellett! Mert bár, ha pom-
pázók, feltűnően ragyogók esetleg nem is le-
szünk szerény ruhádarabjainkban, de min-
denesetre kecsesek, fiatalosak, sőt kislányo-
sak maradunk bennük.

Pest
pok ó
győzo
den k
fa, bö
ömlött
szeker
egymá
lovak,
bégeté
ros c
ország
gadók
helyct
rokono
kapott
teltek
sal, k
lasztó
húzta
1838
Kem
idő, a
s az
nak. J
pesti
ugyan,
visegr

1838 MARCHIUS 13 WESS... ALOS... 1905 APRILIS 9

A NEMZETI SZÍNHÁZ

a nagy árvíz napjaiban

Pest a józsefnapi vásárra készülődött. Napok óta a szekerek végeláthatatlan sora kigyózott a kapukon át, az áldott ország minden kincse: gabona, gyapjú, bor, liszt, zsír, fa, bőr és a jó Isten tudja mi minden még ömlött a nagypiacról és a Dunapart felé. A szekerek mögött lomhán ballagtak a gulyák, egymást taszigálva kényeskedtek a jóvérű lovak, fürgén kocogtak a kondák és panaszos bégetéssel poroszkáltak a juhnyájak. A város csordultig telt vásáros néppel: a kül-országi vevők és a vidéki nemes urak a fogadóknak megszálltak minden talpalatnyi helyet, a polgárság házait ellepték a vidéki rokonok, a pesti kereskedőknél vendéget kapott minden zug és a herbergék megteltek alkusszal, hajcsárral, komédiással, késdobálóval és cigánnyal. A „Hét választófejedelem” nagy szalájában éjfélig húzta a cigány...

1838 március 13-át írták. Kemény tél után tavasziasra fordult az idő, a Pilis felől friss szagokat hozott a szél és az emberek örültek a cirógató napsugárnak. Jó vásár is ígérkezett, mi más kell a pesti polgárnak? Vásárosok hírül hozták ugyan, hogy a Duna jege megtorpant a Visegrádi kanyarban, lovas emberek is jelen-

tették, hogy a víz előntéssel fenyegeti Esztergomot, Párkányt, Visegrádot, Nagymarost, Vácot, de a pestiek elhessegették maguktól a gondot: volt ez már így máskor is, mégsem lett belőle baj.

A Nemzeti Színház (akkor még Pesti Magyar Színház volt a neve) aznap Bellini: „Beatrice di Tenda” című operáját kívánta bemutatni a nagyérdemű közönségnek. A címszerepben a hírneves Schodelné hirdették, kivülről Déryné, Szerdahelyi, Erkel és Egressy Béni szerepelt az új dalműben. A bemutatóra, amely egyúttal Schodelné jutalomjátéka volt, elfogyott minden jegy, a városban már napok óta suttogtak egy „szépmívű” ezüstkoszorúról, amelyet bizonyos nagyurak adatnak majd fel a művésznőnek.

Félhét után benépesült a színház környéke, tödült a közönség s bár voltak, akik aggasztó híreket hoztak magukkal, az emberek legtöbbször az ígérkező műélvezetnek örülve gondtalanul ült be a színházba. Az egész épület fényárban úszott, hogyne, hiszen Pest, megelőzve az európai nagyvárosok legtöbbszörét, színházát légszuszvilágítással látta el. (Alig egy héttel előbb, a nagy palatinus születésnapján gyúltak fel először a

Délibáb

gázlángok.) A nézőtéren ott volt báró Weszelényi Miklós, a későbbi „Árvízi hajós”, Földvári Gábor alispán, Fáy András, Bajza József, a színház igazgatója és sok más celebritás.

Háromnegyed hét után líhegve érkezett a színházhoz Szilágyi Pál, az opera rendezője. A váci kapu felől jött, ő már tudta, hogy az áradat elérte Pestet, de azért mimelte a nyugodt embert. Végigjárta az összes öltözőket, üdvözölte a szereplőket, akik már hat óra óta a színházban tartózkodtak. Schodelnének kezét csókolt, ahogy máskor is szokta, azután felsietett a bedíszített színpadra. A függöny kémlelőjén kilesett a nézőtérre: alatta zsúfolt ház zsbongott. Megdobbant a szíve, csak most ne legyen baj! Pontosan hét órakor megadta a jelt a zenekarnak.

Ugyanabban a pillanatban odakünn itt is, ott is megkondult egy harang. A színházba ugyan nem hatolt be a szavuk, de Szilágyi szinte megérezte a vést hirdető hangokat, mert nyomban az előadás megkezdése után kirohant az udvarra. A sötétben egyre erősebben szállt a harangzúgás...

— Most mitévő legyek? — tördelte a kezét és visszafutott a színpadra. — Ha a közönség megneszeli a bajt, pánik keletkezik, akkor pedig...

Magához intette Oszterith fődíszítőt és a főlébe sügta:

— Nézzé meg, szárazak-e a süllyesztők. Oszterith öt perc múlva halálsápadtan tért vissza.

— A süllyesztőkben nincs víz, de alattuk azokban az üregekben, amelyeket a müncheni gépész ásatott, amikor az új gépeket elhelyeztük, erősen szivárog. Máris megvan egy lábnym...

— Csitt! — csapott le rá Szilágyi. — Senkinek egy szót sem! Ötpercenként mérje!

A munkás lerohant a színpad alá, Szilágyi pedig újra kint termett az udvaron. Akkorra már kórusban zengtek a harangok, trombiták recsegték bele a sötétbe és zavaros kiabálás hallatszott az ucca felől.

Bent Schodelné tapsolták első áriája után. Hullott a virág és a dicsőítő versezet...

A színpad felől, három lépésnyire a mosolyogva bókoló primadonnától Oszterith reszketve jelentette, hogy a víz egyre erősebb nyomással ömlik a színpad alatti üregekbe. Az egyik alapfalon már repedések mutatkoznak.

— Nem lehet baj — líhegte Szilágyi, — az épület új és erős.

A nézőtér felől újabb taps robajlik, most a kecses Déryné ünneplik.

— Másfél lábnym víz! — vacogja a munkás. Szilágyi összeszorítja a fogait: húsz perc múlva vége az első felvonásnak, akkor majd bejelenti nyugodtan, csendesen, addig csitt!

Alig kezdődik Schodelné és Déryné duettje, a nézőtéren mozgolódás támad. Valaki végigment a széksorok között, az emberek érdeklődve egymáshoz hajolnak, egy-két hang-

sabb szó hallatszik. Fent a színpadon Déryné megakad az énekben.

— Tűz van! — súgja Schodelnének és kifelé indul. Ez utánakap, megfogja a kezét:

— Ne menjen, Frau Déry, fejezzük be a játékot. Hova lesz akkor az én szép koszorúm?!

Szilágyi is int: folytatni! Déryné a helyén marad, de kihajol a színpad mögé. A zenekar tagjai felugrálnak, néhányan kimennek, de nyomban visszatérnek. A nézőtérrel felkiabálnak a színpadra, hogy folytassák a játékot, nincs semmi baj. Déryné előreszalad, lehajol a földszint felé.

— Mondják meg az Istenért, tűz van?

— Nincs, nincs, halljuk a duettet!

A karmester felemeli a pálcáját, Schodelné helyére ráncigálja Déryné, ugyanakkor odakünn egy most érkezett szabadnapos díszletmunkás reszketve uisáolja, hogy a víz körülfogta a német színházat (ott állt a Dunaparton, a mai Vörösmarthy tér helyén) és behatolt a nézőtérre. Szilágyi kitántorog az uccára: szörnyű, a harangok valósággal jajveszékének, a sikoltozás egyre nő, egyre több és több ember rohan a belváros felé, nekivadult lovak mögött szekerek zörögnek nagyokat ugrálva, elszabadult jóság fut halálos félelmében... Végítélet!...

Bent befejeződött az opera első felvonása. Az emberek tapsolnak, Schodelné boldogan veszi át a gyönyörű ezüstkoszorút, Déryné is kap virágot meg versezetet, de most már a nézőtéren is elterjed a hír, hogy a német színházban abbamaradt az előadás. A félénk-bek a ruhatár felé iparkodnak, a bátrabbak a játék folytatását kívánják. A függöny fel is gördül, de a színház egyre ürül, a zaj növekszik s elnyomja az éneket. Amikor Szilágyi végre bejelenti, hogy az előadást nem folytatják, már alig vannak néhányan a földszinten. Tíz perc múlva a színészek is elrohantak.

— Elszörtük az öltönyeinket — írja naplójában Déryné — és futottunk haza. Bezzeg nem volt most gondom a ruhámra. — Gyűrd be a kosárba! — kiáltottam a eselédlnyára és rohantam az uccára.

Szilágyi néhány munkásával ott maradt a színházban. Szétbontatta a díszleteket, a függönyöket és kulisszákat kecskelábakra rakatta a színpadon, a zsinórpadlást is teljesen leszereltette. S bár így néhány mázsnymi tehertől megszabadította a falakat, azok mégis repedezni kezdtek. Egész éjjel dolgoztak, hogy biztonságba helyezték az elmozdítható dolgokat.

Másnap délben a hajléktalanná vált tömeg megrohanta a színházat. Akkor még szárazon állt az új, tömör épület, így biztos menedéknek látszott. Asszonyok, gyerekek, öregek zsúfolódtak össze az öltözőkben, a festőtermekben, a nézőtéren és az irodákban. Jajveszékélés, imádkozás, gyereksírás töltötte be az egész házat. A csupaszs padlón heverték a menekültek, éhesen, szomjasan, szinte eszelősen a félelemtől. Szilágyi és barátja, Telepy György ott voltak mindenütt,

ahol biztatni, bátorítani kellett a megrémült embereket. Elmúlt március 14-e, a kevéske élelem elfogyott, a víz egyre magasabba hágott a színházban. Már a színpad is víz alatt állt.

Másnap rohan Telepy:

— Oda vagyunk, süllyednek a falak!

Szilágyi betapasztja a száját, hogy a többi meg ne hallja a vészírt és viszi magával, hogy mutassa meg a bajt. Csakugyan: arasznyi rések éktelenkednek a falon, a vakolat folyton hullik, a víz pedig egyre mohóbban nyaldossa az épület alapjait.

Telepy annyit még megígért, hogy a gyászos felfedezést elhallgatja a többi előtt, azaz usgye ki az udvarra, összeeszkábált egy tutajt, rárakta a családját és elmenekült az épület közeléből. Bár csakugyan nem szólt senkinek, kétszáz ember mégis követte a példáját. Szilágyi megőrült a fogyatkozásnak, mert már csak a gyerekeket tudták lecsendesíteni egy kis kenyérrrel, vizük meg éppen semmi sem volt. Csónakba ültetett egy legényt és elküldte a megyeházára. Földváry aispánhoz. Egy órán belül megjött a vicispán válasza: két sajka színültig rakva kenyérrrel, hússal, szalonnával, lencsével, borsóval, zöldséggel, meg egy zsák liszttel. Izenetet is küldött Földváry:

— Köszönöm, Szilágyi uram, hogy olyan

hősiesen kitart a mi drága múzsahajlékunkban. Órizza csak tovább s ha elfogy az élelem, azonnal küldök másikat.

Negyednapra apadni kezdett a víz, ezen az éjszakán végre Szilágyi is lepihent. Éjjeltájt erős füstszagra ébredt. Elindult a füst irányába, meg is találta a tűz fészket a festőteremben. A nagy vaskályhából kipoptyogott a parázs, meggyújtotta a deszkapadlót, a tűz mellé rendelt strázsa pedig oit hortyogott a sarokban. Kis hiba, hogy a víztől már-már megmenekült színház a másik elemnek nem esett áldozatul.

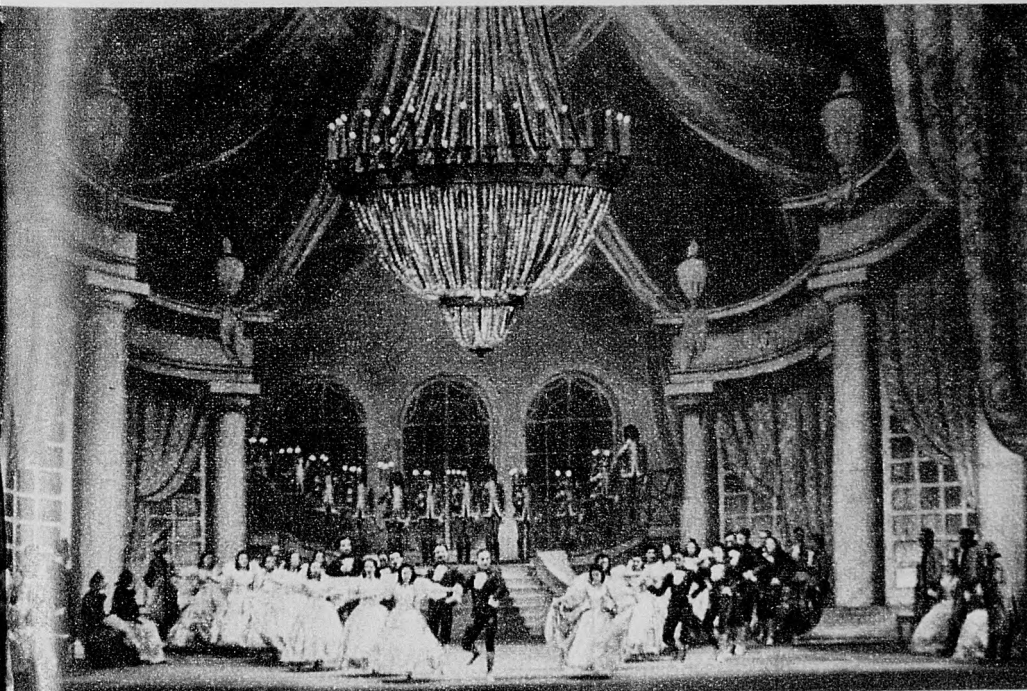
Erre azután Szilágyi megparancsolta az embereknek, hogy hagyják el az épületet. Egyedül maradt a pusztulással. Szörnyű kép tárult eléje. A süllyesztők eliszaposodtak, a színpad tönkrement, a nézőtér elázott, a székek széttöredeztek, a függönyök cafatokban lógtak, csupa sár, penész, nyirok volt minden.

A holtrafáradt Szilágyi a színpadon sírvafakadt...

De a magyar színészet akkor már nem tudta elveszíteni biztos hajlékát: vigyázott rá az egész nemzet. Tisztán és csinosan, mintha misem történt volna, április 16-án újra megnyílt a színház Csató Pál: „Fiatal házások” című vígjátékával.

Urai Dezső

A milánói Scalában óriási sikerrel adták elő Hubay Jenő „Délibáb” című balettjét
(V. Laghi felv.)

ibáb

Délibáb

Margaret Lindsay
(Warner foto)

A kirándulásnál hagyjuk a fejünket szabadon. A hajnak is szüksége van levegőre

Az arc bőr érzékenysége tavasszal legnagyobb. Természetesen, hiszen a bőr az egész téli szobalevegőtől, kevesebb sporttól, hiányzó naptól, több dohányfüstben való tartózkodástól, esetleg több éjszakázástól elvesztette ellenállóképességét és minden külső hatásra sokkal érzékenyebb lett. És akkor jönnek a tavaszi szelek, jön a melegebb levegő, a napsütés és a kihasznált, ellenállóképességnélküli bőr: törékeny, hámló, foltos és szeplős lesz.

Ezeken a dolgokon, ha időben és okosan kezdünk hozzá, tökéletesen lehet segíteni. Legkönnyebb, mint általában mindig, a zsíros arc bőr kezelése. Ennek nincs egyéb igénye, mint éjszakára kis puhító, tápláló kenőcs (a szem körül bőven zsíros kenőcs), hogy az esetleges nappali kiszáradást pótoljuk.

Az érzékeny, száraz arc bőr már több és gondosabb ápolást igényel. Itt kezdjük azzal, hogy a vízzel való mosakodást minden másodnaponként olajjal, zsíros kenőccsel való tisztítással pótoljuk. Ez megakadályozza a bőrnek túlságos kiszáradását, a csunya, vörös foltok keletkezését és a bőr felpattogzá-

sát, majd hámlását. Érzékeny, száraz arc bőrrel sohasem szabad tavasszal és nyáron kimenni anélkül, hogy a púder alá zsíros kenőcsöt ne tettünk volna, mert egy-két hosszabb séta, napon való tartózkodás esetleg olyan kellemetlen következményekkel járhat.

„Kopogtatás“
a szem alatt

Az angyalföldi csodagyerek

BESZÉLGETÉS EGY HÉTESZTENDŐS HEGEDŰMŰVÉSSZEL

Néhány hét óta Angyalföld egyik kis uccájában esti lámpafénynél a nehéz testi munkától kifáradt férfiak és nők egyébről sem beszélgetnek, mint a Magyar család nagy szerencséséről. Ennek a becsületes munkáscsaládnak ugyanis hétéves Gyuri nevű fia hegedűművész. Jelenleg még az egyik székesfővárosi elemi iskola második osztályában tanulja az ABC rejtelmait a tanítónéni felügyelete mellett.

Amikor a ragyogóan tiszta, kis szobakonyhás munkáslakásba belépünk és idő-

sebb Magyar Györgynek előadjuk jövete-
lünk célját, az egész család nagy izgalomba
jön és pillanatok alatt a szomszédok is meg-
jelennek, hogy ők is hallják és lássák,
hogyan adja élete első nyilatkozatát a jövő
Paganinije.

Gyurika helyett egyelőre azonban édes-
anyja kezd beszélni:

— Hát kérem az úgy történt — meséli a
boldog mama, — hogy másfél évvel ezelőtt
a hugom esküvői ebédjére magunkkal vit-
tük a Gyurikát is. Ebéd után két cigány húzta

A
csodagyere-
kek hallgatói
között...

a jó talp alá valót. Mialatt mi vidáman csárdásoztunk, a Gyurika odament a két cigányhoz. Nagyon tetszett neki a hegedű. Mi, táncolók, éppen egy kis szünetet tartottunk. Gyurika megkérte a cigányt, hogy mutassa meg neki hogyan is kell azon a furcsa hangszeren játszani. Miképpen történt nem tudom, de öt pernyi tanítás után a gyerek egészen szabályszerűen kézbe vette a hegedűt és ha egy kicsit hamisan is, de eljátszotta a „Ritka búza, ritka árpát”, amire mi ott az előbb táncoltunk. Valaki megkockáztatta a megjegyzést, hogy a gyerekben bizonyára cigányvér van. Az uram akkor majdnem öklöre ment ezért a megjegyzésért.

— Még ma is dühös vagyok arra az emberre — veszi át a szót idősebb Magyar György, — nincs a mi családunkban semmiféle cigány. Tiszta magyar vér folyik a gyerek ereiben.

— Amikor erről a mulatságról hazamentünk — folytatja Magyarné, — a gyerek hetekig könyörgött, hogy vegyünk neki egy hegedűt. Mit tehattünk volna egyebet, ha olyan nagyon vágyik — mondta az uram, — legyen meg hát az öröme. Gyurika ezután egész nap csak cincogott. Tessék elhinni, nem foglalkozott ezzel a gyerekkel soha senki. De csodálkozva tapasztaltuk, hogy minden magyar nótát, amit tőlünk, vagy a szomszédoktól hall, gyönyörűen eljátssza kis hangszerén. A szomszéd fűszerek, akiknek rádiójuk van, elhívták egyszer magukhoz a Gyurikát, hallgassa meg hát, hogyan játszanak hegedűn a felnőttek. Akkor vettük észre, hogy a gyerek nemcsak könnyű kis magyar nótákat tud előadni, hanem komoly zeneszerzők műveit is. Az iskolában énektanítónéinek is tudomására

jutott a dolog és ő is meghallgatta egyszer a gyereket. Másnap behivatott bennünket az iskolába és tudomásunkra hozta, hogy a Gyurika igazi, komoly tehetség. Nekünk, sajnos, nem áll módunkban őt taníttatni, hát az énektanítónéni ingyen vállalta, hogy foglalkozik vele. Csuda esze van a gyerekeknek. Hetek alatt tanulta meg a hangjegyeket és ma, alig hétéves korában, nehéz zeneszámokat játszik.

A kis művész előhözta a hegedűt és játszani kezd. A kis szoba-konyhás munkáslakásban pedig felcsendül Vecsey „Valse triste”-je. Az apró szőke gyerek szeméi csillognak, tekintete messze néz, túl a kis lakás kopott falain, talán már egy káprázatosan megvilágított hangversenydobogón érzi magát. És a gyermek játszik tovább. Arcoeskája egyre jobban izzik. Bűvészmódjára csalja ki az egyszerű húrokból a szebbnél szebb hangokat. A kis művész most egymásután játsza el Lavotta Mazurkáját és Toselli szerenádját.

Önkéntelenül is mindenki szívből tapsol a szobában. A gyerek pedig öntudatos mozdulattal hajol meg — vajjon hol leste el a kis szőke ezt a mozdulatot?

— Nekünk, sajnos — mondja halkan az édesapja — nem áll módunkban taníttatni a gyereket, de az énektanítónéni, az iskolában bizalmasan valami olyasfélét mondott, hogy már talált egy jószívű idősebb művészbárát, aki megígérte, hogy fedezni fogja Gyurika hegedűtanítási költségeit.

Ki tudja mi lesz ifj. Magyar Gyurikából. Ünnepezték művészként emlegetik-e majd a nevét, vagy annyi más tehetséghez hasonlóan elkallódik-e a hétköznapi szürke-ségébe...

Bátor Marianne

Képtelen történetek

A titkos drámaíró az elmúlt héten megjelent Harsányi Zsoltnál, a Vigaszínház igazgatójánál, hóna alatt új darabjával. Harsányi néhány napi türelmet kért, de a lelkes szerző már másnap beállított az irodába.

— Hallottam, hogy igazgató úrnak van most egy kis ráéró ideje. Hálás volnék, ha belenézne a darabomba.

Harsányi megadta magát sorsának, felapozta a kéziratot és hamarosan így szólt:

— Igen eredeti és szellemes darab.

— Igazán? — lekendezett a szerző.

— Hogyne! Csak az a baj, hogy ami eredeti benne, az nem szellemes, ami pedig szellemes, az nem eredeti.

Ismertnevű színészünk régóta udvarol egy csinos, társaságbeli úrilánynak, akit szeretne feleségül venni. Egyik délután együtt üldögéltek a hangulatos budai cukrászdában s a színész előállott a nagy kéréssel.

— Kedves, volna egy indítványom.

— Halljuk.

— Legyen a menyasszonyom. Káprázatosan szép életünk lesz. Áramvonalas kocsit kap tőlem, ragyogó ékszereket. A telet Nizzában töltjük majd, a nyarat Ostende-ben.

A hölgy egy pillanati gondolkodik. Aztán csöndesen megszólal:

— Most már értem, miért írja magáról az ujság, hogy sokat ígérő tehetség!

Kálmán László

Déliabál

Délibáb

színpada

FELEJTHETETLEN KALAND

Bohózat egy felvonásban. Irta: ERDŐDY MIHÁLY

Szereplők: Pál, Sacy, Max, János.

Történik Juhász Pál magánzó lakásán.

Első jelenet

(Juhász, később János)

Juhász (jön): János... János! (Körülnéz, keresi az inast. Átmegy a színen. Visszajön.) János!

János (sietve): Hát élni tetszik?

Juhász: Meg van maga örülve? Miért ne élnék?

János: Hát nem méltóztatóit meghalni? Kérem... az előbb valaki betelefonált, hogy Juhász Pál urat elütötte az autó... szörnyet halt... Várják a mentőket, rohanjak azonnal... Ezt telefonálták...

Juhász: Micsoda éretlen tréfa ez?

János: Tréfa?

Juhász: Ostoba! Hát úgy nézek ki, mint akik elüthet egy autót?

János: Kérem... abban a pillanatban azt se tudtam, hol áll a fejem. Mindent elhittem.

Juhász: És tárva-nyitva hagyott minden ajtót. Akárki bejöhetett volna a lakásba. A maga hűségénél igazán már csak a butasága nagyobb. Na, jól van. Készítse ki a házikabátom. Találkám van.

János (indul).

Juhász: Várjon. Hozza ki a konyhából a gyűrődéskát és a fürdőszobából az összes fogkrémeket. Valahonnan kerítsen egy ecsetet is.

János (nem érti).

Juhász: Mit bámul rám, mint egy borjú? Én e pillanatban festőművész vagyok. Festeni fogok.

János: Gyűrődéskán?

Juhász: Az lesz a festőállvány.

János: Fogkrémekkel tetszik festeni?

Juhász: Bizza csak rám. Ha nincs más ecset, hozhatja a borotvaecsetet is. Siessen. A hölgy mingyárt itt lesz.

János (fejcsóválva el).

Juhász (rágyujt. Fel és alá jár a szobában).

János (be a gyűrődéskával, fogkrémekkel és borotvaecsettel. Valamint a pizsamával): Tessék.

Juhász (öltözködik): A gyűrődéskát tegye a székre. Melléje a fogkrémeket és az

ecsetet. Az asszonykának azt hazudtam, hogy arcképfestő vagyok. Azért jön szegényke, hogy lefessem. Sebaj! Ha nem is vagyok festő, de azért jól festek. Különösen ebben a házikabátban. (Felöltözik.) A hajamat belefésülöm a homlokomba. Ez művészies. János, ha maga látná azt az asszonyt. Micsoda szemek! Elszállt ifjúságom ma visszarepül a szívemre. A vonaton ismerkedtem meg vele. Az étkezőkocsiban. Egyedül utazott. Kezdem dicsérsni az arca vonalait. A finom szögleteket. Aztán a vállát. Aztán a lábát. Elhitte, hogy festő vagyok.

János: És a férje?

Juhász: Azt nem ismerem. De nem is akarom ismerni. Én már ilyen vagyok. Tudja János, a férj arca, amit behúnyt szemem előtt látok, meglopja a csók költészetét.

János: Olyan biztos, hogy itt csók lesz?

Juhász: Ókór! Na, szedje a sátorfáját! Éjfélig kimenőt adok. Hol a papucsom?

János: Itt a kerevet alatt. (Lehajol.)

Juhász: Hagyja. (Zsebőráját nézi): Siessen!

János (az ajtó felé).

Juhász: Éjjél előtt ne jöjjön baza. Megértette?

János: Igenis. (El).

Második jelenet

Juhász (a kerevet alá hajol. Keresi a papucsot. Felemeli a takarót. Ijedten ugrik fel): Ki az?

Max (előugrik a kerevet alól. Kezében revolver): Egy szót se!

Egyéni arcápolás. Az összes szépség-hibák szakszerű kezelése bámulatatos eredménnyel.

PAIZS KATÓ kozmetika

Budapest, IV, Ferenciek tere 3. szám.

Zsíros, pattanásos, mítesszeres bőrt rendbehozza a PA-TÓ keverék. Ára P 3.— Díjtalan tanácsadás. Tanítvány-kiképzés. Telefon: 186—721

Déliabáb

Juhász (az ajtó felé menekül).
Max: Egy tapodtat se! Ha megmozdul, ha kiáltani mer, halálfia!
Juhász (remegve): Mit akar?
Max (nyájasan): Uram, végtelenül sajnálom, hogy meg kell önt fosztanom illúziójától. (Meghajol.) Én Box Max vagyok, a férj. Díjbirkózó. Van szerencsém.
Juhász (lerogy a karosszékbe).
Max: Uram, ön nem fogja ma megcsókolni a feleségemet. Még abban az esetben se, ha túl tenné magát kényes elméletén és lehúnyt szeme előtt szívesen képzelné el az arcomat. Amint látja, nem lopom meg a csók költészetét, hogy a szavaival éljek.
Juhász (felemelkedik): De Box Max úr... bocsánatot kérek, én... én igazán...
Max: Csak hidegvér, uram.
Juhász: Hogyan került ön ide?
Max: Mire való a telefon?
Juhász: Hát ezt ügyesen csinálta, akár egy betörő.
Max: Igen. Egy féltékeny férj nem válogathat az eszközökben. A lakás nyitva volt. Egyenesen a kerevet alá rejtöttem. Tudtam, hogy a feleségem látogatást tesz önnél. Detektíveim kinyomozták.
Juhász: De Box Max úr...
Max! Csitt! Mindenről értesítettek. A gyorsvonat étkezőkocsijában ismerkedtek meg. Magánnyomozóm a hátunk mögött ült. Jegyzőkönyvet vett fel a beszélgetésükről. Ön, uram, festőnek adta ki magát, holott dúsgazdag magánzó, aki két kézzel szórja a pénzt. Detektívem ezt is kinyomozta. Szegény feleségemet lépve csalta, elhitette vele, hogy megfesti az arcképet...
Juhász: Meg fogom festeni.
Max: Fogkrémmel?
Juhász: A fogkrém a fehér festéket pompásan pótolja. Önagysága fehér lelkéhez ez

a szín megfelel. Ha nem is vagyok hívatásos festő, de van némi gyakorlatom...
Max (leint): Elég! Uram, ön nagyon téved, ha azt hiszi, hogy kiengedem a karmaim közül. Én bizonyosságot akarok.
Juhász: Hogyan?
Max: Tudnom kell, milyen szándékkal jön ide a feleségem. Ha meggyőződöm róla, hogy valóban a festőművészhez jött, aki egy arcképet fest, akkor nincs semmi baj. De ha az ellenkezőjét fogom tapasztalni...
Juhász: Megnyugtatom...
Max: Egyáltalán nem nyugtat meg. Ösztönöm azt súgja, hogy az asszony nem egészen ártatlan ebben a dologban. Uram, ön elesavarta a fejét! De ennek én a végére járok.
Juhász: Mi a szándéka tehát?
Max: Ott, abban a másik szobában ej fogok rejtőzni. Az ajtón lesz a fülem. A kulcslyukon át figyelni fogom magukat.
Juhász: Box Max úr, féltékenysége túlszárnyal minden képzeletet. De ha ragaszkodik furcsa ötletéhez... tessék... ez itt balra a dolgozószobám... Onnan a konyhán át az előszobába juthat. Ha elunja a dolgot, észrevétlenül távozzhat. (Balra mutat.) Parancsoljon.
Max: Vigyázzon! A szemem a kulcslyukon lesz! (EL)

Harmadik jelenet

Sacy (jön): Jónapot.
Juhász: Csókolom kezét, nagyságos asszonyom. Igazán végtelenül örülök a szerencsének.
Sacy: Eljöttem. Igen.
Juhász: Méltóztassék helyet foglalni, mélyen tisztelt nagyságos asszonyom.
Sacy (megütközve): Mondja, mi történt magával?
Juhász (súgva): Csitt!

ÜGYNÖK

lehet nő is, kimutathatóan keresztény, egy olyan árucikk eladására kerestetik, amellyel jelenleg is több mint ezer ember keresi meg kenyerét. A cikk minden házban terjeszthető. A kereseti lehetőségnek rendkívüli előnye az, hogy egy egész életre szól, semmi másra nincs szükség mint vas szorgalomra. Aki eziránt az állás iránt érdeklődik, küldje be ajánlatát, melyet e lap kiadóhivatala továbbít „Szívesen vállalkozom” jelige alatt. Az ajánlatban okvetlen megjelölendő a kor, eddigi működés és vallás

Sacy: Mit integet nekem?

Juhász (mint fent): Hallgasson!

Sacy: Magának úgy látom, több van egy kerékkel. Miféle gyűrődészka ez? Talán főzni akar?

Juhász: Magát? Ugyan kérem.

Sacy: És ezek a fogkrémek?

Juhász: Az inasom hagyta itt.

Sacy: Csak nem akar borotvaesettel festeni?

Juhász: Eszembe sincs.

Sacy (körülnéz): És hol a műterme?

Juhász: Azonnal bevezetem. Amott, balra.

Sacy (figyél): Mintha zajt hallanék.

Juhász (dadog): A... a... segédem...

Sacy: Szóval segédet tart?

Juhász: Ő keveri a színeket. Egyébként nem sok vizet zavar. Kérem, ne idegesítse a jelenléte. Ne figyeljen oda.

Sacy (leül): Őszintén szólva, csalódtam magában.

Juhász: Bennem? Miért?

Sacy: A vonaton egészen más volt. Olyan szépeket mondott nekem.

Juhász (súgva): Pszt!

Sacy (idegesen): Mit pisszeg?

Juhász (hátkán): Itt van a férje!

Sacy: Kinek a férje?

Juhász: Az ön férje, asszonyom! Itt leselkedik önre, abban a szobában. (Balra mutat).

Sacy: Maga, úgy látszik, tökéletesen megbolondult!

Juhász: Nem hiszi?

Sacy: Hogyan lehetem? Őt év óta özvegy vagyok.

Juhász: Özvegy?

Sacy: Őt éve már, Isten nyugosztalja boldogult, szegény férjemet...

ÖRÖM

AZ EMBER ELETE.
HA RENDES AZ EMESZTESE

ARTIN

AZ ENYHE, BIZTOS ÉS
OLCSÓ HASHAJTÓ

Juhász: Lehetetlen! A férje itt van!

Sacy (felemelkedik): Hát nekem ebből elég volt.

Juhász (benyit balra. Kiált): Uram, lépjen elő. Várja a felesége!

Sacy (benéz balra): Egy lelket se látok.

Juhász: Úgy látszik, már elment.

Sacy: Elment a maga esze, barátom. Hiszen ez az örültek háza! Egy pillanatig se maradok magánál. Engedjen. Megyek. (Magszóal a telefon.)

Juhász (odaugrik. Felveszi a kagylót): Halló. Igen, itt Juhász Pál lakása... És ott? Tessék? Box Max? Kérem, miféle izlés-telen tréfa ez? Önagysága férje már régen meghalt! Tessék? Füttyülök a részvétére. Még szemtelenkedik? Vegye tudomásul, fel fogom jelenteni magánlak-sértésért. Micsoda? Hogy betörésért és kasszaforásért jelentsem fel? Ah! fogják meg... fogják meg! (Lecsapja a kagylót).

Sacy: Mi történt?

Juhász (balra elrohan).

Sacy (utána megy. Az ajtóban): Mi volt itt?

Juhász (kiáltva): Kirabolt a csirkefogó!

(Függöny.)

FILLÉRES IRODALOM

Andai Ernő: Álmodó asszonya, 251 oldal.

Atherton: Mikor a köd eloszlik, 398 oldal.

Arnold Bennett: Hugo, 252 oldal.

Arnold Bennett: Mr. Prohack, 398 oldal.

John Ernskine: Szép Heléna magánélete, 256 oldal.

Fronde: A fejedelmi autó, 316 oldal.

Godwin: Ahol minden vágy teljesül, 206 oldal.

Szini Gyula: Homo doktor kísérlete, 240 oldal.

G. Toudouze: Aki ellopta a Golf-áramot, 268 oldal.

P. G. Wodehouse: Psmith mint ujságíró, 259 oldal.

Az itt felsorolt 10 mű színes borítéklappal fűzve kapható.

EGY-EGY KÖTET ÁRA 36 FILLÉR

Szállítási díj 8 fillér. Ha mind a 10 kötetet egyszerre rendeli meg és a pénzt előre beküldi, úgy bérmentve szállítjuk.

Megrendelhető a Délbáb kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány ucca 12.

Délbáb

FELESÉGEM FÉRJE

Irta: DYMI

Szereplők: Pongrác, Kádor, Dóra, Pergőné, Mari, Történik öv. Pergőné lakásán.

Első jelenet

(Pergőné, Mari)

Pergőné: Mondja meg neki, hogy nagyon sajnálom, menjen szállodába lakni.

Mari: Annak ugyan hiába beszélék.

Pergőné: Csak mondja meg neki. És egyáltalán, mit is keres nálam? Nekünk egymáshoz semmi közünk. Miután elvált a lányomtól, számomra idegen... Csak egészen bátran mondja meg neki.

Mari: Úgy jött be, mintha csak idehaza volna. Mintha nem is történt volna semmi. Már meg is mosakodott. Most szedi elő a bőröndjéből a fehérneműt...

Pergőné: Igazán szemtelenség! Hát ez már sok...

Második jelenet

(Voltak, Pongrác)

Pongrác: Csókolom a kezét, mama.

Pergőné (végigméri): Kicsoda ön?

Pongrác (kedélyesen): Pongrác Ede, hön szeretett kedves leányának ezidőszerint még törvényt férje, ha nem csalódom...

Pergőné: Nagyon is csalódik, uram.

Pongrác: Lehet. De ez még nem változtat a tényeken.

Pergőné (Marihoz): Szóljon a lányomnak, hogy hívja be a férjét. Majd ő elintézi itt mindent...

Mari (el).

Pongrác (nagyot néz): Tessék?

Pergőné: Igenis, ha éppen tudni akarja, Dóra, miután magától jogerősen elvált, férjhez ment újra. Lesz szerencséje megismerkedni vele...

Pongrác (leül a nagy csodálkozásban): Dóra férjhez ment?

SELEJT PAPIR,

mindkét oldalon nyomva, kb. 21 x 29 és 29 x 42 cm nagyságban, vegyesen, kg-ként 16 fillérért kiadóhivatalunkban átvéve kapható. Minden néven nevezendő csomagolásra rendkívül alkalmas és az új csomagolópapiros árához viszonyítva példátlanul olcsó. 50 kg vételénél 3%, 100 kg vételénél 5% és nagyobb mennyiség vételénél külön engedményt adunk.

Megrendelhető a **DÉLIBÁB** kiadóhivatalában, Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Pergőné: Hát mit gondol? Hát majd bolond lesz magára várni? Bizony, férjhez ment. Tehette. A bíróság még a mult hónapban mondta ki a válást...

Pongrác: Erről én nem tudok.

Pergőné: Az a maga baja. Miért nem adott életjelt magáról? Féléve, hogy hírért se hallottuk. Csak eltűnt, mint a kámfor...

Pongrác: Utaztam...

Pergőné: Utazott... utazott... de legalább írt volna egy lapot... Akkor nem érte volna ez a meglepetés... mert elküldtük volna magának a végzést.

Pongrác: Követelem Dórárt. Azért jöttem haza, hogy visszatérjek hozzá. Nem tudok élni nélküle.

Pergőné: Késő.

Pongrác: Semmi se késő.

Pergőné: A lányom már más felesége.

Pongrác: Mióta?

Pergőné: Ma délelőtt óta. Éppen végszóra jött.

Pongrác: Dóra el fog válni attól az ember-től. Ezt... én így... akarom...

Pergőné: Hiszen maga örült. Maga egészen meg van tébolyodva. Hogy az én lányom elváljon az új férjétől, aki ezerszer különb, mint maga... Kedvesebb és gazdagabb. Egy kitűnő férj, aki nem hagyja el csak úgy, ostoba szeszélyből... aki férfi a talpán és aki ura a kimondott szónak.

Pongrác: A kimondott szónak lehet az úra, de a feleségemnek nem.

Pergőné: Megáll az eszem!

Pongrác: Dóra elvált a férjétől és visszajön hozzám. Dóráról én nem tudok lemondani. Visszakövetelem.

Pergőné: Azt ugyan lesheti.

Pongrác: Ez így lesz. Így akarom.

Pergőné: Hát majd meglátjuk... (El balra.)

Harmadik jelenet

(Pongrác, Dóra)

Pongrác (leül, cigarettára gyujt).

Dóra (jön balról): Hát csakugyan? Maga itt?

Pongrác (felugrik. Eléje fut): Dóra... Drágaságom...

Dóra (hidegen): Bocsanat, uram... Csak semmi bizalmaskodás. Remélem tudja, hogy már nem vagyok a felesége. Éppen egy órája, hogy Kádor Pálné lettem. Ezt az anyakönyv is bizonyítja...

Pongrác: Kádor Pálnak csak az a szerencséje, hogy még idejében jöttem.

Dóra: Miért nevezi azt szerencsének?

Pongrác: Mert ha Kádor Pál egy nappal előbb veszi el, én lelövöm, mint egy kutyát.

Dóra (ijedten): Irgalmas Isten... Mit akar? Azt hittem, szerencsét kívánni jött... A

Délibáb

szobalány súgta meg, hogy itt van. A férjem még nem is tudja. De ez még csak a maga szerencséje.

Pongrác: Nem félek. Allok elébe...

Dóra: Magának itt már nincs szava. Belegyezett a válásba. Könnyű szívvel ment el. Boldog volt, hogy szabad lett újra. Hát most mit akar?

Pongrác: Azt hittem, el tudom felejteni. De nem ment. Csak visszahozott a szívem.

Dóra:... szeretlek...

Dóra: No de ilyet. Szerelmet vall egy asszonynak, pont az esküvője napján?

Pongrác (átkapja és megcsókolja): Az enyém vagy! Nem adlak oda. Senki nem téphet ki a karjaimból...

Dóra: Hagyjon... hagyjon...

Pongrác (újra csókolni kezdi): Egyetlenem!...

Negyedik jelenet

(Voltak, Kádor)

Kádor (benyit): Mi ez? Kicsoda ön? Hogy meri megcsókolni a feleségemet?

Pongrác: Ugyanezt kérdelem én is öntől.

Kádor: Dóra az enyém.

Pongrác: Az enyém. Az én feleségem.

Kádor: Micsoda? Az esküvőm napján vágják a szemembe, hogy a feleségem nem a feleségem?

Pongrác: Feleségem nem a felesége!

Kádor: Felesége az én feleségem!

Pongrác: A feleségem férje vagyok!

Kádor: Csak volt. Feleségének a férje én vagyok. (A mellét veri.) Én...

Pongrác: Csak volt. E perctől kezdve nem az. És nem is lesz soha! Arról kezdek.

Kádor (zsebéből egy ívet vesz elő): Itt az anyakönyvi tanúsítvány. Tessék.

Pongrác (átveszi, széttépi): Tessék.

Kádor: Széttépte?

Pongrác: Amint látja.

Kádor (eléje áll): Uram...

Pongrác: Allok rendelkezésére...

Dóra: Párbaj? Nem. Ezt nem akarom. (Pongráchoz.) Nézze meg, mit tépett össze...

Pongrác (lehajol. Felveszi az ívet. Forgatja): Hiszen... hiszen ez az én házasságlevellem....

Tolnai Világlapja

régebbi számból összefűzött tiszta példányokat kivételes olcsó áron árúsítunk. Öt Tolnai Világlapjából álló füzet ára 28 fillér. Annyi olvasnivalót és képes cikket talál egy-egy ilyen füzetben, hogy sok kellemes órát szerez vele magának. Portó 12 fill. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett.

DÉLIBÁB kiadóhivatalában,
Budapest, VII, Dohány u. 12.

Délibáb

Szépségápolásra

Földes

Margit-crème

Dóra: Azt tépte össze. Lássá...

Kádor: Gratulálok.

Pongrác (elteszi az összetépett ívet).

Dóra: Most már elteheti. Miután összetépte...

Pongrác: Annál jobban előf az összetépett szívem mellett... (Más hang.) És most megyek. Sok boldogságot, asszonyom...

Kádor (Dórára néz).

Dóra (kétségbeesetten viszonozza a pillantást).

Pongrác (vidáman): Bocsnát a tréfáért... Kívánom, hogy új férjében megtalálja mindazt, amit bennem hiába keresett. Isten vele, asszonyom...

Dóra (bizonytalanul): Elmegy?

Kádor (tétován): Itt hagy minket?

Pongrác: Ez természetes. Csak nem vették komolyan a dolgot? Ugy látszik én jobban játszottam a szerepemet, mint maguk.

Ötödik jelenet

(Voltak, Pergóné)

Pergóné: No, rendbejöttetek?

Dóra: Mama, képzeld... el akar menni...

Kádor: Túljárt az eszünkön. Azt hittük, mi csapjuk be őt. Pedig ő csapott be minket...

Pongrác (Pergónéhez): Az első perctől kezdve tisztába voltam a maga tervével. Átláttam a szitán. Így akart beugratni, hogy visszavegyem a lányát. Elhitették velem, hogy Dóra már házasságra lépett. És mert ezt olyan szépen csinálták, hát nem akartam elrontani a játékukat. De most aztán nincs tovább. Pá, kedves mama. Különben is éppen ma értesített az ügyvédem, hogy a válópörünkben holnap lesz meg a békéltetési tárgyalás... A viszontlátásra...

Pergóné: Remélem ott lesz?

Pongrác: Ott hát. Hiszen alig várom, hogy ennek az egész dolognak már egyszer vége legyen. Életbevágó kérdés nekem ez az ügy. Elárulhatom, nősülés előtt állok. Sürgős, nagyon sürgős.

Pergóné (dühbe jön): Micsoda? Maga nősül? És van bátorsága ezzel itt még dicsekedni? Hát tudja... hát tudja...

Dóra (sírva): Hagyja, mama. Ha egyszer a szíve már másfelé húzza...

Pergóné (kihívóan): Kit vesz el?

Pongrác (Dórához lép. Megöleli): Kit? Hát a feleségemet. Ha ugyan hozzám jön...

Dóra (visszaöleli): Az uramhoz csak férjhez mehetek. (Csókok.)

Pergóné (boldogan Kádorhoz): Sikertől. Köszönöm a fáradságát, kedves Kádor.

Kádor: Szívesen. Máskor is. (Függöny.)

Névtelen levelekre nem válaszolunk. Levélben csak abban az esetben adunk választ, ha a levélíró egy megcímezett és felbélyegzett választörteket küld. A nekünk szóló levelet így tessék megcímezni: „Déliab” szerkesztőségének, Budapest, Dohány uca 12. Felvilágosítást kérek.

Kéziratokat nem őrzünk meg és semmi körülmények között sem küldünk vissza

B. Ilona. (6.) Amennyiben közben nem kapta volna meg a választ, akkor arra kérjük, hogy ismétlje meg kérdéseit és mi azonnal válaszolni fogunk. Egyébként türelmet kell kérnünk kedves olvasóinktól a válaszokra vonatkozólag, mert részint a sok levél, részint a kérdésekre adandó válaszok esetleges utánjárása huzamosabb időt igényel.

A. István. P. (10.) A művészno címe: Budapest, Pilsudszyk út 18.

M. Böske. M. V. (12.) Átadtuk a levelet az illetőnek, aki — mint ígerte — személyesen fog válaszolni. Egyébként címe: Budapest, VII. Akácfa uca 6. sz.

Maneken. (17.) Nagyon kifogástalan alakkal kell rendelkeznie, hogy el tudjon helyezkedni itt a fővárosban mint maneken. A cégek egyébként, amikor szükség van manekenre, hirdetések útján közlik ezt a nyilvánossággal. Tavaszkor és őszkor olvashat rendszerint ilyen hirdetéseket. Elég jól fizetik a manekeneket.

Lea. (19.) A báli évad ugyan már elmúlt, de azért még lesznek bálók az úgynevezett farsangon kívül is. A jelmezek mindig ötletesnek kell lenni. Kerülje a szokványos dolgokat, egy kis fejtöréssel és ügyességgel olyan jelmezt készíthet magának, hogy az mindenkinek tetszeni fog.

Mogyorótorta. (21.) Hat tojás sárgáját keverje habosra 20 deka cukorral. Adjon hozzá 20 deka mogyorót. Ennek a felét pörkölje meg és az egészet darálja le. Aztán hat tojás habját gyengén keverje bele és süsse meg. Ha kihűlt, vágja három részre és töltsé meg a következőképpen elkészítendő krémmel: Három tojás sárgáját 12 deka cukorral keverje habosra, adjon hozzá 15 deka vaját és 9 deka pírított

csokoládét, valamint öt kávéskanál fekete-kávét. Ezt a masszát mintegy félórát keverje habosra, a tortát töltsé meg és ugyanazzal a krémmel vonja be, majd meg kell hinteni csokoládédarával.

Lehet. (21.) A rendes, nyugodt alvást kétségkívül egyike a legjobb, legbiztosabb és leghatásosabb szépségápolásnak. Hogy mennyit kell aludni, az részben valóban egyéni dolog, de már a régi rómaiak megmondták, hogy általánosságban legalább hét órát.

Ismeretlen. (25.) A „mindörökké” című színdarabot Eugene O'Neil írta és a Vig-színházban játszották két évvel ezelőtt. A fő női szerepet Makay Margit alakította.

Marietta. (27.) 1. Ha sok édességet eszik és sok cukorral, akkor kétségkívül eléri a kívánt célt, illetve azt, hogy meghízik.

V. K. (31.) Bajor Gizi lakása: I. Pilsudszyk út 18. Tőkés Anna, X. Család u. 21. alatt lakik.

Vári Gy. A Hunnia Filmgyár XIV, Gyarmat u. 39., a Magyar Filmiroda műterme IX. Hungária alsó körút 15. alatt van.

Színész leszek. (31.) A magánszínházak eddig kilenc hónapos szerződést kötöttek tagjaikkal. A szerződés szeptember elsején kezdődik és május 31-én jár le. Ha azonban a színház valamilyen okból kifolyólag az évadot nem kezdi szeptember elsején, akkor a szerződés is annyival meghosszabbodik, mint amennyi idővel a színháznyitás késedelmet szenvedett. A legkisebb fizetés kilenc hónapra 1350 pengő.

Színészházasságok. (39.) Minden időben sokat vitatott kérdés az, hogy színész vegyen-e el feleségül színésznőt. Nem tenné-e helyesebben, ha a civil társadalomból választaná ki élete párját? Erre a kérdésre is csak azt mondhatjuk, hogy itt nem lehet általánosítani. Nagyon sok művészpárt ismerünk, akik boldog házasságban élnek egymással de valljuk be, igen sok színészházasságról tudunk, amely nem sikerült. De hát itt bizonyára nem az egyforma foglalkozásban, hanem a személyekben lehetett az ok. Az egyforma foglalkozás, különösen a színészet nyilván csak egybekapcsolhatja a lelkeket, ez tehát nem lehet gátló körülmény, viszont tudunk eseteket: amikor — akármilyen különösen is hangzik — a művészek esetleg féltékenyek voltak egymás sikereire. Természetes, hogy ez a körülmény hamarosan váláshoz vezetett.

Film. (37.) Ha felléptidíjas, tehát nem a film egy szerepére szerződött, hanem napidíjra, akkor 12 órát köteles dolgozni. Persze, szabad idő közben van bőven, hisz maga a felvétel nem sok ideig tart. Ezen túl már túlóradíjat kap. Éjjeli felvételeket jobban fizetik. A statiszták 8-tól 20 pengőig terjedő napidíjakat kaphatnak.

Érdeklődő. (41.) El sem képzelhető, hogy milyen nagy egy színháznál csak a nézőtéri személyzet. Vannak páholykezelők, ültetőnők, jegyszedőnők, nézőtéri felügyelők.

Vallomás. (43.) Vannak olyan színészek és színésznők, akiknek óriási tehetségük van az úgynevezett beugrásokhoz. A beugrásra akkor van szükség, amikor valamelyik színész természetesen leginkább betegséggel folytatán, az utolsó pillanatban lemondja a szerepét. Ilyenkor aztán gondoskodni kell helyettesítésről, mert hiszen az előadás el nem maradhat. Mindig akadnak egyes színészek és színésznők, akik vállalkoznak arra, hogy minden előzetes betanulás és próba nélkül eljátszanak egy szerepet tisztán a sűgóra támaszkodva. Gyakran ezek a színészek még a darabot sem ismerik és mégis vállalkoznak a szerep eljátszására, amit legtöbbször olyan ügyesen oldanak is meg, hogy a közönség nem is veszi észre, hogy a színész a szerepet meg sem tanulhatta és nem is foglalkozhatott magával a szerep lényegével. Ilyenkor persze az történik, hogy előadás előtt — amennyiben idő van rá — gyors próbákat tartanak legalább azokból a jelenetekből, amelyekben az illető beugró színésznek része van és felvonásközökben és az alatt az idő alatt, amíg az illető nem tartózkodik a színpadon, állandóan folyik a szerepátnézés és magyarázás, leginkább a rendező, esetleg az ügyelő részvételével.

Hivatalnok. (2.) A hajhullás, ha időszakonként jelentkezik, nem mondható természetellenes állapotnak. Körülbelül 10—12 napra tehető ennek időtartama, de ha fokozódik, feltétlenül orvoshoz kell menni, mert akkor kóros jelenséggel áll szemben. Tehát orvosi kezelésre van szüksége.

Leányka. (9.) Föltétlenül tartózkodjék a fűszeres tartalmú ételektől, ha — mint írja — az archőre olyan csunya. Fontos volna azt is tudni, hogy zsíros-e vagy száraz természetű az archőre.

B. M. (302.) Szívesen válaszolunk kérdéseire. 1. Haját tiznaponként mossa meg, s a vízbe tegyen kevés kamillateafőzetet. Az utolsó vízbe pedig egy jól felvert tojássárgáját is tehet. Utána azonban gondosan öblítse le a haját ecetes vízzel, nehogy a tojássárgájától ragadós maradjon. Reméljük, hogy ez az eljárás eredményes lesz. 2. Archőre kezelése vegett azonban már orvoshoz, vagy legalább is igen megbízható kozmetikushoz kell fordulnia. Ugye belátja, hogy így messziről, látatlanban nem adhatunk tanácsot. Valószínű, hogy egy-két kezelés után bőre teljesen rendbejön. A honorárium összegét Ön előre is megkérdezheti. 3. Végül még nyomatékosan felhívjuk figyelmét arra, nehogy észbe jusson bármilyen fogyókúrába is belekezdeni. Testsúlya és magassága éppen a legjobban aránylanak egymáshoz. Legfeljebb annyit tegyen meg, hogy kerülje a hizlaló ételeket, az édes tésztákat, zsíros húsokat, vastagrántásos leveseket. Helyettük egyen minél több gyümölcsöt és friss zöldségeket.

B. S. I. (304.) Bármikor a legnagyobb készséggel válaszolunk Önnek, de mostani

kérdése kozmetikus-orsyosra tartozik. Ne tegye, hogy elhanyagolja az archőret. Most még, úgy hisszük, egy-két rövid kezeléssel rendbehozható, s nem fog sokba kerülni. Csak háziszerekkel ne kísérletezzen, bárki is, bármily melegen ajánlja azt! Hiszen kézenfekvő, hogy bizonyos ismeretek hiányában csak árthatnak archőrének.

Újra egészséges lettem. (306.) Aligha mondhatunk ítéletet egy olyan kérdésben, amely végeredményben orvosi megfontolás dolga. Már most ami Önöket illeti: Önt és a férjét, egymáshoz való jóindulatuk nem vonható kétségbe. Különbben sem tehetnek okosabbat, minthogy igyekeznek minél előbb megfelekezni a kínos incidensről.

Nem az alak teszi (308). Az a néhány sor, amit mellékelte és amire hivatkozik, ami kedvét szegi: semmiképpen sem hű rajza az Ön jellemének. Jó is volna, ha az emberi jellem ennyire egyszerű volna! Olyan egyszerű, hogy három mondattal meg lehetne magyarázni! Az ember jellege szövevényes és époly kevésé tekinthető át — mondjuk, — mint egy őserdő. Más kérdés aztán az, hogy ha az Ön egyénisége különb is a jelzettnél, Ön mint nő igényt tarthat-e arra, hogy városuk legkiválóbb férfija szemel vessen Önre. Ezt nem mi, ezt a jövő fogja eldönteni!

Egy régi előfizető. (310.) Munkakönyvet az esztendő végén megkaphat, ha Ön nem kaphat, mivel ebből a szakmából nem szabadult fel. Semmiféle átképzőtanfolyam tanone felzárkózásra nem jogosít. A lehelyesebb tehát, ha abban a szakmában igyekszik el-

A mult számban közölt keresztretjvény helyes megfejtése.

Vízszintes sorok: 1. Ághy Erzs. 8. Híu. 11. Tataroz. 12. Marr. 13. Tisza Jutka. 16. Bekecs. 19. Bor. 20. Av. 21. Utas. 22. Belát. 23. Der. 24. Meglát. 25. Mi. 26. Aliga. 28. Ni. 29. Iv. 30. Kofa. 32. A klíma. 34. Ena. 36. Flóta. 38. Mód. 39. Se. 40. Titok. 41. Haza. 42. Torta. 43. Oase. 44. Ar.

Függőleges sorok: 1. Át. 2. Ga. 3. Ht. 4. Yates. 5. Eric. 6. Ross. 7. Zzz. 8. Hat. 9. Irka. 10. Uray Tivadar. 12. Muráti L. 14. Abel. 15. Jolánka. 16. Budapest. 17. Etel. 18. Karika. 22. B. Gy. 24. Maffia. 25. Mímóza. 27. go. 31. Alt. 32. Atka. 33. Ima. 35. Neo. 37. Ooo. 40. Tt. 41. He.

Jutalmazott megfejtők névsora

Helyszűke miatt csak a jutalmazottak teljes nevét és a helység kezdőbetűjét közöljük.

A keresztretjvény helyes megfejtői közül Burki Bözsi, F. és Simor Irén, A. püderkompaktot, Szilágyi László, Bp. nyakendőt, Egermann Ferenc, Bp. és Kurta Teréz, K. levelezőlapalbumot, Salló Károlyné, C. és Papp Ödön, S. csaváros írónt kaptak, az alábbiak pedig könyvjutalomban részesültek: Protzer Istvánné, Bp. Nemes Istvánné, E. és Baják Juci, E.

helyezkedni, amelyből felszabadult. Tudjuk, hogy ez ma nem könnyű! De nem szabad megengednie önmagának, hogy két-három sikertelen vállalkozás, hiábavaló álláskeresés már kedvét vegye.

Kérő kislány. (312.) Illető filmsztár a Metro tagja. Címe: Metro—Goldwyn Studio, Hollywood.

S. J. S. (314.) A kértett művész svájci városokban (Basel, Zürich) lép fel. Mivel turnéz, pontos lakcímével nem szolgálhatunk.

Akaratos. (316.) Kombinált szoba és hálószoba: ez a kettő nem illik össze, mondhatnánk, az egyik kizárja a másikat. Hiszen a kombinált szoba egyik fele háló, amely aztán feleslegessé tesz egy egész hálószobaberendezést. Leghelyesebb volna tehát az ebédlő-háló megoldás. Esetleg kombinált szoba és úriszoba, vagy kombinált szoba és szalón.

K—1 Rózsa Z. (318.) A Nőiszabó Ipartestületben érdeklődjön: Budapest, IV, Sörház uca 4.

Kollár Jánosné, Losone (32). Állami tisztviselők gyermekei, ha 18-ik életévüket betöltötték, de tanulmányaikat folytatják, kapják továbbra is a neveltetési pótlékot. Az eljárás az, hogy a szülő hivatali főnökének bejelenti, hogy továbbra is igényt tart a pótlékra, s az a megfelelő fórum elé továbbítja kérését.

Negyvennyolc leányolvasónknak. (24.) Természetesen, hozzuk majd a szóbanforgó művész arcképét is címlapunkon, ha — aktuális lesz. Ha a példának említett művész arcképéhez frott kísérőszöveget is elolvasták, láthatják, hogy egy főszerepével kapcsolatban választottuk az ő fényképét címlapunknak. Lapunk fényképanyagának összeállításában is mindig az az irányadó szempont, hogy a megjelenő képek valamilyen eseménnyel kapcsolatosak legyenek. Feltétlenül, előbb-utóbb teljesíteni fogjuk kívánságukat, hiszen a kértett művészt sokat foglalkoztatott színész a pesti színpadon és a filmgyári műteremben.

V. Miklós, Tiszaujlak. (44.) Lelkes sorai nagyon jólestek. A kértett címmel azonban legnagyobb sajnálatunkra nem szolgálhatunk, mert lapunk elve, hogy ebben a rovatban csupán film, színház és rádió vonatkozású vagy közérdeket szolgáló kérdésekre adunk feleletet. De egy tanácsot adhatunk. Forduljon valamelyik nagy lapterjesztő vállalatához s a tőle kapott cím alapján írjon az ajánlott amerikai újságnak, akik a többi kérdéseire készséggel fognak választ adni.

A. eserkésszenekar, Rimaszombat. (4.) Valamelyik fővárosi zeneműkiadó céghez kellene fordulnia. Csak ott tudnak erre vonatkozólag felvilágosítást adni.

Olga. (8.) Ugy tudjuk, hogy már nincs ott. Külföldön van. Közelebbi címét nem tudjuk.

Kívánsi. (10.) Pesten tartózkodik.

16 év. (12.) Valóban nem vették fel. Ez tényleg azt jelenti, hogy állandó szerződést nem köthet, de egyébként fölléphet. Nem valószínű, hogy külföldre megy.

K. I. (16.) Mindenki „titkos” drámaíró mindaddig, amíg valamelyik műve színpadra nem kerül. Valóban nagyon sokan vannak az úgynevezett titkos drámaírók, hiszen a színpad által elérhető díszőség és nem utolsó sorban egy sikeres darab jövedelme természetes, hogy sok embert csábít a színpadi útra. Más lapra tartozik az, hogy nagyon kevés embernek sikerül megküzdeni ezzel a feladattal. Egy darab sikere rendkívül sok körülménytől függ. A jó darabon kívül a szereposztástól, a kiállításától, a színház helyzetétől és a közönség közhangulatától.

Erzsébet. (17.) Ha közölte volna lakása címét, örömmel választottunk volna levélben. Ne higgye, hogy a Maga „drámája” új keletű. Shakespeare például a „Romeo és Juliá”-t írta meg abból a témából, amelyet Maga most egyéni sorsának érez. Röviden: a Maga szülei és választottja szülei minőségében jó viszonyban, tiltják Magukat egymástól és hallani sem akarnak egybekelésükről. Mindenekelőtt más megoldása is van a problémának, mint Shakespeare-nél. Járjon utána, hogy annakidején mi okozhatta a szülők nézeteltérését. Ha megtalálta az okát, meg fogja találni annak a módját is, hogy azt megszüntesse. Sokszor mesélik, hogy a haragosok már maguk sem emlékeznek: miért is veszttek össze annakidején. Érdeklődjék ügyesen a saját családjánál, vőlegénye pedig az ő szüleinél. Aztán próbálják valami kedves, ötletes, szellemes módon tisztázni a dolgot. Rendezzenek meg egy „véletlen találkozást” a szülők között, az első szavak nehezek csupán, s az első érintkezést könnyen követi a többi. Felkereshetik egymás családját is, elvélve Magukat nem fogják felelőssé tenni mások hibáért s ha ezt belátták, megtörtént az első lépés a kibékülés felé. Higgye el, van ennek ezer módja, kevés ötletesség kell hozzá, céltudat és — humorérzék! De okvetlenül teremtsenek rendet ebben a kérdésben, mert ha az ügy rendezése nélkül kelnek egybe, a Maguk életét is tönkretetheti a családi háborúskodás.

Előfizetési árak:

$\frac{1}{4}$ évre 2 pengő 50 fillér, $\frac{1}{2}$ évre 5 pengő

Felelős szerkesztő: BIBÓ LAJOS

Felelős kiadó: PAIZS GÉZA

Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰINTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT.

Budapest, VII, Dohány uca 12.

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-vállalat RT. mélynyomó-körforgógépein, Budapest, VII, Dohány uca 12 szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai. 14—23—39 és 14—23—50

Délibáb

1
13
15
18
22
26
33
38
43
48

Vízszelvéző
tője.
a játs
massa
19. K
Kis tá
gáló
ról el
felé).
sza: e
génye
csak!
sarka.
— fra
Orosz
senal
híres
Füg
ameri

KERESZTREJTVÉNY

A megfejtők között minden héten nyakkendőket, púderkompaktokat, bakelit szalvátartókat, levelezőlapalbumokat és értékes könyvjutalmakat osztunk ki. Megfejtési határidő márc. 16. Mindez borítékra ráírandó: Rejtvénymegfejtés.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13					14						
15				16						17	
18			19			20			21		
22			23					24		25	
26				27	28		29		30		
		31		32							
33	34			35					36	37	
38			39			40		41		42	
43				44		45		46		47	
48											

Beküldendő: vízszintes 1, 48 és függőleges 1, 3, 7, 12

Vízszintes sorok: 1. Gyermekek filmművésznője. 13. Aison fia, az Argonauták vezetője. 14. Az udvari politika híve. 15. Vége a játszmának! 16. Boxol. 17. Régi kettős mássalhangzó. 18. Óbudai kerékpáregylet. 19. Kettős mássalhangzó. 20. Kötőszó. 22. Kis távolságok pontos meghatározására szolgáló leolvadó szerkezet, feltalálójának nevére elnevezve. 24. Paradicsomkert (visszafelel). 26. Vissza: kád — franciául. 27. Vissza: emberzalog. 30. ... Blas, Le Sage regénye. 31. Hullaház. 33. Hogy is mondjam csak! 35. Zenei nyolcad. 36. A szoba sötét sarka. 38. Leány-becenév. 40. Fess, csinos — franciául. 42. Súly betűjele. 43. Finn- és Oroszország határán levő állóvíz. 46. Az Arsenál és az angol válogatott futballcsapat híres csatára. 48. Előkelőség.

Függőleges sorok: 1. Francia származású amerikai filmszínész. 2. Több norvég ki-

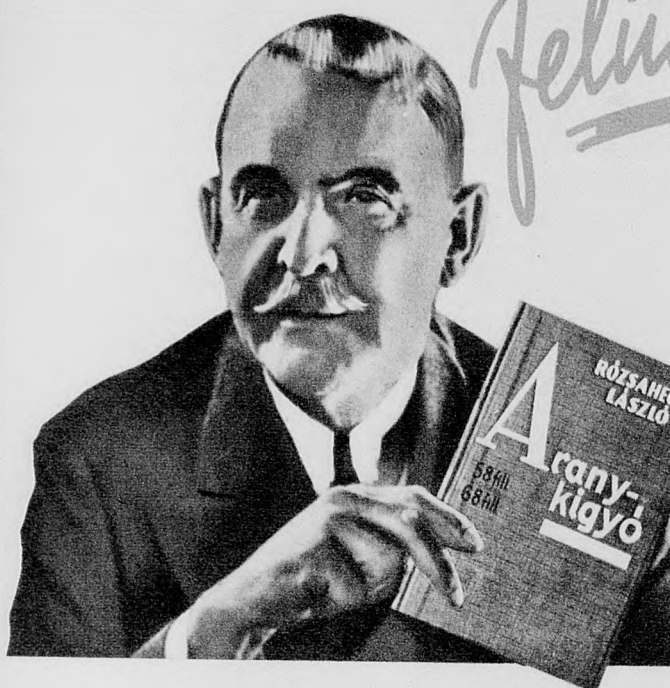
rály neve. 3. A középkorban a bizonyítási eljárás egyik neve (pl. bajvívás, kínzási próba). 4. Vörös — idegen szóval. 5. Ipari növény mássalhangzó. 6. Tibeti szarvasmarha. 7. Magyar népdal kezdő szava. 8. Férfinév. 9. Szláv férfinév. 10. Állami bank nevének kezdőbetűi. 11. Fenyő. 12. Ajult, önkívületi. 16. Kapcsolja. 19. A réz vegyjele. 21. Vándorénekes az Árpádok korában. 23. Menjetek — latinul. 25. 501 — római számmal. 28. Simit mássalhangzó. 29. Hibázott. 32. Ékezettel: állóvíz. 34. Görögös férfinév. 37. Zalamegyei község, vasúti csomópont. 39. Török főnök, tiszt. 41. Trombitahang. 44. Kereskedői kifejezés. 45. Sertésalak. 47. Az arzén vegyjele.

Payper

A jutalmazott megfejtők névsorát a 81. oldalon közöljük

Tolnai Nyomdai Műintézet és Kládóvállalat R.-T. mélynyomása, Budapest

Jelüdülést

J E L E N T

egésznap fárasztó szellemi munkám után a

VILÁGKÖNYVTÁR

egy-egy kötetének olvasása.

Kitűnő magyar és külföldi írók írták ezeket a regényeket, amelyeknek ára egyedülállóan olcsó. Egy-egy díszes kötésű kötet ára Budapesten 58 fillér, vidéken 68 fillér. Minden újságárusnál kapható.

Aki 30 kötet átvételére kötelezi magát, annak a „Tudás forrása“ című félbőr-kötésű könyvet ajándékozzuk. Ajándékkötetünket a regénysorozat 15 kötetének átvétele után küldjük megrendelőinknek teljesen díjtalanul, csupán 20 fillér postaköltséget, illetve kézbesítési díjat számítunk.

Annak, aki a sorozatot a Délibáb kiadóhivatalánál, Budapest, VII, Dohány ucca 12, megrendeli, helyben minden hó 26-a körül kiviszi kézbesítőnk az újonnan megjelent regényt. Vidékre 68 fillér előzetes beküldése ellenében szállítjuk a könyvet bérmentve, ha abban a helységben kézbesítő szervünk nincs. Megrendelésnél tessék okvetlenül hivatkozni erre a hirdetésre.

A könyvsorozatban legutóbb a következő kötetek jelentek meg:

Hugh Cleyeley : Mahony bosszúja	W. Schelle : Hajsza egy gázalare után
Edgar Wallace : A hatalom könyve	Roosen : Snyder Tom tanulsága
Bozzay : Az arnyék	Seldon Truss : A halálraítélt
Andreas Poltzer : Vihar Patriela körül	L. L. Rogger : Áruló kezek
Charles Robert Dumas : Munkában a kémiroda	J. Germain : Siva papnöje
Anders Eje : Madagaszkár	Mazo de la Roche : Jalna lakói
Forró Pál : Az üldözött asszony	Rider Haggard : Jess
Gaston Leroux : A nap felesége	Mazo de la Roche : Százegy éves asszony
C. Aveline : Aki kétszer hal meg	Rózsahegy László : Aranykígyó.
	G. P. Heath : Kényszerházasság

KÜLFÖLDI OLVASÓINK FIGYELMÉBE! A „Világkönyvtár“ bármelyik kötetét portómentesen küldi meg (ha az újságárusnál nem volna kapható) Romániában: 20 lei-ért Frontiera A. Barna, Oradea, Str. Delavrancea No. 22. Jugoszláviában: 8 dinárért Putnik hírlapiroda, Novisad, Kralja Alexandra 21. (Az összeg mindkét helyre bélyegben is beküldhető.)